

XXX. évfolyam | 2018/5-6.

HONÉD ALTISZTI F O L Y Ó I R A T

hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján

TARTALOM

Ünnepek után, új kihívások előtt	2
Helyzetjelentés az ÖVAT-ról	3
A nemzetközi hét az ÖVAT-6 résztvevőinek szemével	6
Kis alegység, hatalmas munkabírással	8
Az „Év katonai rendésze”	14
Altisztek könyvespolca	16
Új vezénylőzászlós a BHD élén	18
A Magyar Honvédség önkéntes tartalékos rendszerének újabb fejlődési mérföldkövei	20
Hogyan is történik az önkéntes területvédelmi tartalékosok (ÖTT) beöltöztetése?	24
Íjász-világbajnok a medinai zászlós	26
Poszter	28
Milyen is az igazi Karácsony?	30
És eljött a várt vég, avagy gondolatok 100 év eltelte után	33
Karácsonyi levélzárók 1942	34
Lövészárókban...	34
Az Éles sarok hőse	35
Aki csapatzászlót szerzett alakulatának	36
Harminchetesek	40
Tiszavirágok	45
Bronzérmes magyar katonaszakácsok	48
A katonák (másik) frissítő itala: a kávé	50
Bozó Tibor 60. születésnapjára	54
Humor	55
Történelmi visszatekintés	56

ÜNNEPEK UTÁN, ÚJ KIHÍVÁSOK ELŐTT

Az év végén, az ünnepi időszakban kicsit lelassul az élet. A Magyar Honvédségen belül ennek azonban nincs jele, nem csökken a tempó, dübörög a Zrínyi 2026 honvédelmi és haderőfejlesztési program, gőzerővel zajlik a Magyar Honvédség Parancsnokság megalakítása. „Korszerű, modern honvédséghez korszerű, modern vezetés szükséges” – hangsúlyozta dr. Benkő Tibor honvédelmi miniszter, és ehhez az alapelvhez tökéletesen illeszkedik az „Acélkocka Altisztképzési Rendszer”, amelynek alapvető célja, hogy a képzés egységes rendben és elvek mentén, azonos kimeneti kompetenciákkal, a katonai és vezetői képességek megfelelő kialakításával, a szakmai felelősök által meghatározott szakmai képzési rendben és módszerekkel történjen a Magyar Honvédségben. Olyan egységes altiszti szocializáció megvalósítása a cél, amelynek eredménye az a motivált, elhivatott, szakmailag tökéletes és szilárd alapokkal rendelkező altiszti kar, amelyre a jövőben lehet és kell is építeni, amely a program sikeres végrehajtásának a kulcsa. Azok a fejlesztések, amelyek már megvalósultak, vagy a közeljövőben történnek majd meg, olyan technikai változásokat hoznak, amelyekre az elmúlt harminc évben nem volt példa.

Ehhez a technikai megújuláshoz merőben új szemlélet szükséges, amelynek az alapja az altisztképzés teljes átalakítása, az „Acélkocka...”. Magyarország kormánya bizalmat szavazott a katonáknak, amely nemcsak erkölcsi elismerés, hanem szilárd alapokon nyugvó pénzügyi támogatás is, anyagilag is megerősítve azokat az elhivatott, a nehezebb időkben is kitartó katonákat és honvédelmi alkalmazottakat, akik kellő alázattal, vállvetve tesznek eleget a hivatásukból adódó kötelezettségeiknek. Legyünk büszkéek erre a bizalomra, de tegyünk is érte, hogy ez a bizalom fennmaradjon, hiszen Magyarország tőlük várja a biztonságot. Január elsejével nemcsak egy új év köszönt be, de nekünk, katonáknak egy merőben új, számos tekintetben sohasem látott és tapasztalt, egy igazán jobb, modernebb világ is.

E sorok olvasásakor már magunk mögött tudjuk a 2018-as évet és beléptünk a 2019-es esztendőbe. Őszintén remélem, hogy az ünnepi időszakban valamennyiünknek volt ideje azokra, akik támogatnak minket. Fontos dolog ez, hiszen stabil háttér nélkül nincs nyertes háború. Az is fontos, hogy katonaként ne feledkezzünk meg azokról sem, akik hazánktól, Magyarországtól messze, a családjuktól távol teljesítik szolgálatukat.

Most, az új év indulásakor tekintsünk vissza az eredményeinkre és legyünk büszkéek arra, amit eddig tettünk, amit elértünk, hogy ez inspiráljon minket a jövőben. Most jött el az idő, hogy felépítsük a Magyar Honvédséget olyanra, amilyenre szeretnénk.

Tigyi István Zsolt főtörzszászlós

HELYZETJELENTÉS AZ ÖVAT-RÓL

A nyári hőség múlni nem akaró lendületével kezdődött az iskolaév a kultikus szentendrei kiképző központ falai között. A jól megérdemelt nyári szünetről visszatérő hallgatók már „megöregedve” masíroznak a laktanyai aszfalton. A sok mindent megélt épületek ontják szájukból – mint hegyi forrás a friss vizet – a megilletődött, frissen bevonult újoncokat, akik riadtan, tanácstalanul foglalják el helyüket a számukra még ismeretlen alakzatban. Ez itt már nem a békés hétköznapiok élettere, itt már nincs önállóság. E falak között már megmondják, mikor menj balra, mennyi időd van az ebédre, hol alszol el esténként, mikor jön fel a nap, és mikor vagy éhes. Ez az a hely, ahol minden idősebb, akadémiát megjárt altisztnek van egy története, emléke a múltból, ahol megkezdődött a katonai szocializációja.

Hiába, a szeptember már csak ilyen: országszerte kezdik tanulmányaikat a fiatalok. Az őszi eljövételével rengeteg alapkiképzendő fiatal, előmenetelre éhes legénységi katona vagy altiszt vonul be a tantermekbe tudásszomjjal felvértezve. Az Összhaderőnemi Vezető Altiszti Tanfolyam (ÖVAT) hallgatóiról sem mondható el más. Több száz évnyi összedott tapasztalat segít nekik leküzdeni ezt az újabb akadályt, ellenfelet, amit eléjük állított az élethosszig tartó tanulás játékmestere.

Az idei évben is több alakulat udvaráról „kapott fel a szél” vezénylőzászlósokat, hogy ezt a nemes harcot

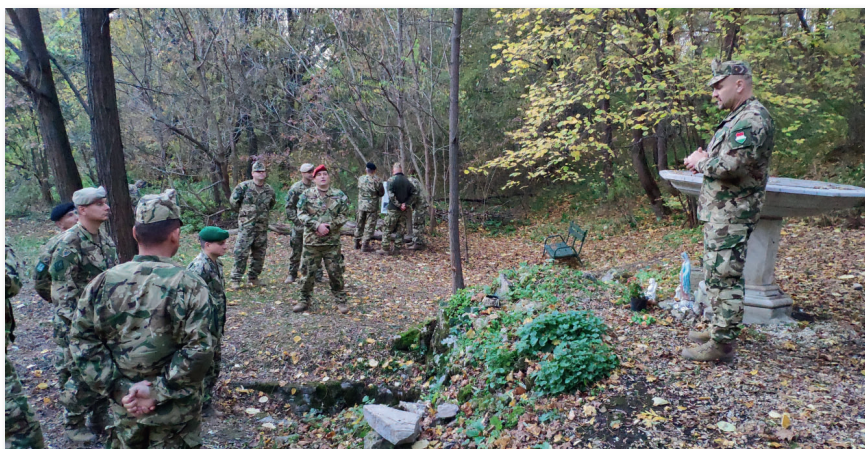
Szakmai látogatás a Magyar Honvédség Légi Vezetési és Irányítási Központjában

megvívják. Igazi összhaderőnemi a csapat: találunk itt katonai rendészt, hadihajóst, légvédelmi tüzért, tüzért, radarost, légi-irányító szakembert, műszakist, logisztikust, kiképzőt, lövészt, még a különleges rendeltetésű dandár bajtársai közül is jöttek ketten. Ezek után elmondható: az osztály szakmai sokrétűsége a garancia a harc sikeres megvívására.

Apropó: tapasztalatcsere. Megkérdőjelezhetetlen ez a fogalom az itt eltöltött tanórák egésze alatt. Ez nem az a tanfolyam, ahol új, számunkra ismeretlen dolgokat tanulunk. Itt a meghívott óraadók, kijelölt modulvezetők kiemelik a hallgatókat a komfortzónájukból, és megmutatják, miként lépjenek túl saját határaikon. A tanfolyam ideje alatt betekintést nyerünk a Magyar

Honvédség stratégiai szintjét érintő feladatrendszerbe, struktúrákba. A képzésünk – hasonlóan az eddigi ÖVAT-tanfolyamokhoz – alapvetően négy modulblokkra osztható, s ezek során olyan kompetenciákat, készségeket sajátítunk el, amelyek segítenek bennünket a záródolgozat összeállításában és annak előadásában.

Jelenleg az általános képzési témakörben járunk. Ezekben a hetekben a tantermi foglalkozások mellett külső helyszíneket is meglátogatunk. Az első „kirándulásunk” az MH Híradó és Informatikai Rendszerfőközpontba vezetett, ahol információbiztonsági előadásokon vettünk részt. Az ilyenkor szokásos bevezető foglalkozások mellett a Magyar Honvédség egy számunkra eddig ismeretlen szegmensét, az új hadszíntér, a világháló közvetítésén keresztül érkező támadások elhárításával foglalkozó, az MH vitéz Szurmay Sándor Helyőrség Dandár szervezeti egységeként működő Elektronikus Eseménykezelő Főközpont hétköznapijait, technikai eszközeit és vezetési természetét ismerhettük meg testközelből. A hét másik kiemelkedően hasznos és érdekes programján a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum volt az úticélunk, ahol először megismertük az intézmény vezetési és feladatrendszerét, majd a török idők hadviseléséről és az első világháború kiemelkedő eseményeiről kaptunk

Emlékezés a Rab Mária-forrásnál

Tisztelgés az ejtőernyős-emlékműnél

mélyebb ismereteket. Az izgalmas előadásokat követően búcsúzóul megtekinthettük – egy rendkívül felkészült tárlatvezetés során – a múzeum kétségkívül egyik legértékesebb kiállítását, a fegyvertárat.

A soron következő hét „kerítésen kívüli” látogatása az MH Hadkiegészítő, Felkészítő és Kiképző Parancsnokság volt. A katonai szervezet személyi állománya két helyszínen ismertette velünk feladataikat, azok kihívásait. Az Alkotás utcai irodában tájékoztatást kaptunk a toborzófeladatok rendszeréről, innovatív lehetőségeiről, az állomány leterheltségéről. Az ügyfélszolgálati rendszer bemutatását követően kötetlen beszélgetésben cserélt tapasztalatot a vezénylőzászlósi állomány és az ott dolgozó csapat. A nap másik helyszínén, az MH Katonai Igazgatási és Központi Nyilvántartó Parancsnokság bázisán pedig a tartalékos rendszerről, a feltöltés helyzetéről kaptunk reális képet, ahol megállapítottuk: a jelenlegi létszám megtartása komoly feladat a vezetői állomány és a vezető altisztek számára.

Egy újabb hét eltelte után a tanzertv szerinti látogatásunk célja az MH Egészségügyi Központ volt, ahol Bogya Sándor főtorzszászlós, az alakulat vezénylőzászlósa a honvédség egészségügyi ellátását, szervezeti felépítését, a kórház rendszerét ismertette velünk. A PowerPointtal kísért előadást követően betekintettünk a betegellátás mindennapjaiba és megismertünk számunkra ismeretlen technikai fejlesztéseket (csőposta, robottechnológia).

A nap befejezéseként eleget tettünk osztálytársunk, Sebestyén Tibor zászlós meghívásának, és kilátogattunk a Magyar Honvédség Hadikikötőjébe. A zászlós előadásában bemutatta – végre a szokásos tantermi közegetől elszakadva – alakulata és a kikötő magas színvonalú technikai eszközeit.

A modulzáró hetet megelőzően látogatást tettünk az MH Anyagellátó Raktárbázis Lehel úti telepén. Az adott nap programtervét a Magyar Honvédség Logisztikai Központ vezénylőzászlósa, Sári Zsolt főtorzszászlós állította össze. A meghívott előadók nívós bemutatón keresztül engedtek bepillantást

a szakági logisztika ellátásához kapcsolódó egyes stratégiai és hadművelleti szintű folyamatokba. Megismertük a nemzetközi szállítási feladatokat befolyásoló tényezőket, köztük azt, hogy egy adott missziós kontingens ki- és hazaszállítása milyen komplex és összehangolt munkát kíván. A következő foglalkozás a Magyar Honvédségbe bekerülő felszerelések, eszközök, nyersanyagok minőség-ellenőrzését volt hivatott bemutatni az MH Logisztikai Központ Átvételi Osztály munkatársai segítségével.

Az ebéd elfogyasztását követően az előadóteremben a nap újabb prezentációval folytatódott. A katonai logisztika jelenleg két sarkalatos ékköve, az élelmezés és a ruházat volt „terítőn”. A szakmailag jól felépített előadások hamar interaktívvá váltak, és sok-sok katonát érintő gondot, kérdést sikerült tisztázni. Köszönhetően annak, hogy magasabb szinten kaptunk betekintést az adott szakágak tervezési, szervezési kihívásaiba, megértettük, miként kommunikáljuk mindezeket számunkra is eredményesen a jövőben az alárendeltjeink felé. Egy statikus bemutató keretein belül megismertük azokat a felszerelési, fegyverzeti eszközöket és tárgyakat, amelyeket a közeljövőben rendszerszintűnek vagy a sikeres csapatpróbát követően megjelennek a katonák mindennapjaiban.

Emlékszalag kötése az egykori templomépítők emlékére ültetett „altisztek fájára”

Balatonszőlős meghatározó település a magyar altisztek számára, ugyanis a falu katolikus templomát a jutasi altisztek építették

Október utolsó hete egybeesett az általános modul záróhetével. A mindenszentek és a halottak napja közeledtével tanfolyamunk szervezői lehetőséget biztosítottak számunkra, hogy a katonai hagyományok és az altiszti értékek mentén személyesen is leróhassuk tiszteletünket elődeink emléke előtt. A hét két kiemelkedő napján elutaztunk Veszprémbe, ahol Deák Zoltán zászlós osztálytársunk közreműködésének köszönhetően eljutottunk a Magyar Honvédség Légi Vezetési és Irányítási Központba, a „sziklába”. Beléptetésünk után Szücs József ezredes, parancsnok bemutatta a központ feladatrendszerét, majd ezek után tettünk egy rövid sétát azokon a szolgálati helyeken, ahol az alakulat személyi állománya a napi feladatait (légtérfigyelés, vadászirányítás, kutatómentés-irányítás stb.) magas szinten végzi. A nap hátralévő részében veszprémi kegyhelyeken (Rab Mária-forrás, ejtőernyős-emlékmű) tettünk sétát, majd Balatonszőlőse utaztunk; valamennyi helyszínen rövid történetek, előadások felolvasása mellett, átszellemülten, a rohanó világban megállva, fejet hajtva emlékeztünk meg veteránjainkról. Felidézünk olyan tetteket, amelyekre büszkén tekintünk vissza, és amelyek kapcsán csak álmodozunk arról, hogy mi, a jelenkor katonái milyen módon leszünk képesek ehhez fogható tettekkel megtölteni a históriás könyvek még üres oldalait.

A következő napon a Veszprém Megyei Levéltár volt a célunk. A Magyar Királyi Jutasi Honvéd Altisztképző és Nevelőintézet falai között található létesítményben betekinttünk az országban dolgozó levéltárak minden-

napjaiba. Megismertük, milyen lehetőségek segíthetnek bennünket a régmúlt iratainak felkutatásában. A digitális világ folyamatos fejlődése megteremtette annak lehetőségét, hogy akár a nappaliból elérjünk történelmileg érdekes dokumentumokat, vagy megkezdhesük családjaink történetének feltárását. Számunkra azonban nemcsak ezért volt érdekes ez a nap. Azokon a lépéseken haladhattunk végig, ahol altiszti elődeink megosztották egymással gondolataikat, vagy fegyelmelzeten hajtottak végre kiképzési feladatokat. Olyan termekbe léptünk be, ahol egy fárasztó nap végén – a második világháborúra kapott felkészítés után – nagyapáink, dédapáink naponta megpihentek.

A külső helyszínen, szabadabb keretek között megtartott tanórák jó hangulata szinte garantált. Ettől függetlenül az osztálytermek falai közt is sok érdekes témát érintettünk a tanfolyam során. A teljesség igénye nélkül megemlítem azokat a témaköröket, amelyek szélesítették látókörünket, és abban nyújtottak segítséget, miként támogassuk majd parancsnokainkat a döntéseik előkészítésében, meghozatalában. A szentélyként tisztelt terem falainak ölelésében ízelítőt kaptunk a katonai pszichológia stratégiai szintű kérdéseiből, találkoztunk a mentálhigiéné társadalmi szinten egyre szaporodó nehézségeivel, megismertük a táborigyelési szolgálatot, és a civil kapcsolatok építésének fontossága is előkerült a hagyományaink ápolása és a katonai nevelés kapcsán. Foglalkoztunk az általános és katonai protokoll ismereteivel, elvárásaival. Megismertük a nemzeti ünnepeink és egyéb katonai megemlékezések

(koszorúzás, temetés, évfordulók) alkalmával betartandó rendszabályokat, etikettet. Az általános modul utolsó tantermi foglalkozásán Papp András főtörzsszázlós ismertette velünk a tartalékos rendszerben rejlő lehetőségeket, annak fontosságát a stratégiai elvárások tükrében.

Jelenleg itt tart a tanfolyam. A csapat előtt sok feladat és kihívás áll még, de a jól kialakult osztályközösség és temérdek tapasztalat a biztosíték arra, hogy a kitűzött célt teljesíteni tudjuk. Bizton állíthatom, hogy megfelelünk a velünk szemben felállított elvárásoknak és magabiztosan haladunk a kijelölt úton. Így a képzési időszak felét magunk mögött tudva kijelenthetem, hogy hasznos, értékes tudással, új tapasztalatokkal megerősödvé, tájékozottabban fogunk visszatérni alakulataink hétköznapjaiba. A besorozott állomány irányítását, felkészítését is képesek leszünk magasabb szintre emelni azzal, hogy megtanuljuk azokat az apró, jelentéktelennek tűnő beszédtechnikai vagy mimikai trükköket, amelyek könnyebbé teszik a velük folytatott kommunikációt. Az itt megszerzett képességek a parancsnoki munka támogatását is elősegítik. A tanfolyam végeztével képesek leszünk egy átlagos altiszt nézőpontján túlmenően látni egy összhaderőnemi szinten elrendelt feladatot. Összefoglalva elmondható, hogy mind a vezetői irányban megvalósuló, mind a besorozott állomány felé történő megfelelésünk fejlődik a tanfolyamon szerzett ismeretek révén.

Lucz Richárd zászlós

*Fotó: Miklós Bence törzsszázlós,
Hogemann Gábor zászlós*

A NEMZETKÖZI HÉT AZ ÖVAT-6 RÉSZTVEVŐINEK SZEMÉVEL

2018. november 12–16. közt rendezték meg a 6. Összhaderőnemi Vezető Altiszti Tanfolyam (ÖVAT) nemzetközi hetét. A rendezvény kiváló lehetőséget biztosított az ÖVAT-hallgatóknak – és másoknak is – a nemzetközi kitekintésre, a már meglévő tudás aktualizálására és nem utolsósorban a nemzetközi kapcsolatok építésére. A hét népszerűségét, elismertségét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a nemzetközi résztvevők, vendégelőadók száma évről évre nő, sokan már igazi veteránnak számítanak e tekintetben. E rendezvény igazi „információs bomba” volt számtalan olyan témával, amelyek kibontása csak megerősíti: az út, amelyen a Magyar Honvédség altiszti kara halad, ugyan rögzös és kihívásokkal teli, de az irány még nemzetközi mércével mérve is jó. E jeles eseménnyel kapcsolatban kérdeztem tapasztalataikról, benyomásaikról az ÖVAT néhány hallgatóját, résztvevőjét.

– A környező nemzetek vezető altiszteinek előadása rávilágított arra, hogy ők is hasonló kihívásokkal küzdenek a toborzást és a megtartást illetően, mint mi. Az előadók bemutatták az aktuális altisztképzési módszerüket és ennek intézményes hátterét. Jó volt látni az egyeztetést e tekintetben a Magyar Honvédségben bevezetendő eljárással, és azt, hogy ez miként tud a NATO struktúrájába beilleszkedni. Az afrikai hadszíntérrel kapcsolatos előadás megmutatta, hogy ennek a területnek az ismertetése fejlesztést igényel a honvédségen belül, hiszen – bár még kis létszámban, de – mi is részt veszünk a térségben zajló műveletekben. Az oberammergaui iskola egynapos foglalkozásán bepillantást nyerhettünk az iskola magas szintű altiszti és vezetői képzésébe. Számomra megerősítést nyert az a tény, hogy a magyar vezető altiszti réteg angol nyelvtudását szintén fejleszteni kell. *(Nagy Zoltán törzsszászlós)*

– A tanfolyam keretén belül megrendezett nemzetközi hét, valamint az ott elhangzott külföldi és magyar előadások legfőbb tapasztalata, hogy a környező országok, legfőképpen a V4 (Visegrádi Négyek) és az A5 (Adriai Ötök) hadseregei nagyon hasonló kihívásokkal néznek szembe altiszti kérdésekben, mint a Magyar Honvédség. Érdekes volt hallani, hogy még az Ohiói Nemzeti Gárda is küzd személyi és technikai területet érintő, megoldásra váró feladatokkal. Ezek alapján azt láthattuk, hogy a Magyar Honvédség altiszti kara nem marad le sem képzettségben, sem egyéb más téren a részt vevő nemzetek hadseregeinek altiszti karaitól, hiszen – hallva az előadásokat az előmenetelekről, képzésekről és azok rendszereiről, létszámokról, valamint a kihívásokról – a hazai altisztekkel egy szinten vannak, vagy nálunk picivel még rosszabbul is állnak.

A nemzetközi hét résztvevői: előljárók, előadók és hallgatók

Kriston István főtörzsszászlós elismerést ad át a gálaesten

A nemzetközi hét mindenképpen jó volt a nyelvismeret gyakorlására, ismeretségek kötésére, valamint a hallottak alapján a tapasztalatok levonására, megosztására, továbbá kötetlen megvitátásukra, illetve a jövőbeni lehetséges haladási irányok meghatározására. Sajnos a lengyel fél előadásai elmaradtak a meghívottak egyéb elfoglaltságai miatt, de a tisztán altiszt-vezette altisztképzés tapasztalatairól szóló előadásokat egy későbbi időpontban megtartják az ÖVAT keretén belül.

Végezetül: a szállásra és az ellátásra, valamint az esték és a nappalok hangulatára sem lehet panasz, hiszen a vendéglátó mindent megtett azért, hogy színvonalasan bonyolítsa le a rendezvényt és az azt lezáró honvéd

Az altiszt hölgyek a színpadon is bizonyítottak

altiszt gálaestet, amelyet az ÖVAT 6. évfolyamának nyitótánca, a vezérkarfőnöki köszöntő és a kulturális műsor előzött meg. (Tenk Ferenc törzsszászlós)

– Várakozással tekintettem a nemzetközi hétre. Angol nyelvi szempontból tartottam attól, hogy nehéz lesz boldogulni a nemzetközi környezetben, de örömmel tapasztaltam, hogy értem, amit mondanak, sőt amikor nekem jutott szerep, hogy beszéljek, megbirkóztam a feladattal. Érdekes

volt megismerni a külföldi résztvevők feladatait, a napi munkájukat, valamint a kihívásokat, amelyekkel küzdenek. Az oberammergaui NATO-iskola által előadott feladatok érdekesek voltak, jó volt kis csoportban dolgozni a többiekkel. Az esti kötetlen programok fantasztikus beszélgetésekkel teltek. Szimpatikus volt, hogy a külföldi vendégek itt magukról is beszéltek. Jól éreztem magam, sokat tanultam és a tanfolyam összetartása is tovább erősödött. (Lakatos Imre zászlós)

– ÖVAT-hallgatóként a tanrend keretében vettem részt a nemzetközi héten. Napközben rendkívül tanulságos előadások követték egymást, míg az esték kötetlen beszélgetésekkel, ismerkedéssel teltek. Az angol nyelvű bemutatók alapján betekintést nyertünk más országok altiszt rendszerének felépítésébe, szervezeteik működésébe, és ismertették a jövőre vonatkozó elképzeléseiket is. Számomra a legérdekesebb nap mégis az volt, amit az Oberammergauból érkezett oktatókkal töltöttünk együtt. Mind a különösen érdekes előadásai, mind a csoportos feladatok megmutatták, hogy milyen magas színvonalat képviselnek ők a NATO intézményesített oktatása terén. Tanulsgként még az angol nyelv fontosságát emelem ki. Mindannyian már az első napon rájöttünk, hogy ezen a héten már nem elég csupán ismerni az angol nyelvet, hanem bizony alkalmazni is kell. (Darázs Zoltán zászlós)

– Örömmel fogadtuk, hogy a Magyar Honvédség vezetése mennyire fontosnak tartja az altiszteket. Nem csak a magyar, hanem a külföldi meghívott vendégek is megerősítettek bennünket abban, hogy az altiszt kar feladatrendszere milyen fontos, és hogy a Magyar Honvédség biztos gerincét képezzük. Képesnek kell lennünk önállóan vezetni és csapatban dolgozni. Az előadások során betekintést nyertünk más NATO-tagországok altiszt vezetési és iskolarendszerébe. Nagyobb rálátásunk lett a stratégiai szintű, jövőre vonatkozó tervekre, és tájékoztatást kaptunk az elmúlt időszak nemzetközi eseményeiről is. (Deák Zoltán zászlós)

Mihóczy Zoltán vezérőrnagy foglalta össze a kurzus eredményeit

Miklós Bence törzsszászlós
Fotó: Duruczné Téglás Dóra
százados, Kálmánfi Gábor

KIS ALEGYSÉG, HATALMAS MUNKABÍRÁSSAL

„Az út arra való, hogy összekösse a hidakat”
(Régi hidász mondás)

Kis alegység, hatalmas munkabírással. Talán ez lehet a legjellemzőbb kifejezés alakulatunk, a Magyar Honvédség 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred Alacsonyvízi Hídépítő Század személyi állományára, mely az ezred legkisebb századszervezetű alegysége, kiváló katonákkal és számtalan érdekességgel.

Egy kis történelmi áttekintés

A magyarországi hidakról az első írásos feljegyzés az esztergomi várkapu hídjáról szól, amelyet fából készítettek 1294-ben. Az 1562-ben Szolnoknál épült török kori fahíd volt az első állandó folyami híd a Tiszán és egyben Magyarországon is. 1663 tájkán épülhetett az első összefüggő, cölöpökön nyugvó fa hadihíd¹: az esztergomi török híd. A háborúk, különösen a második világháború – mint minden technikai fejlődésnek – a hídépítésnek is nagy lökést adott. Ekkor alkották meg az első motorral rendelkező cölöpöző gépeket, amelyek hathatós segítségnek bizonyultak az addig fáradságos híd-alapozási munkákban.

Az alegység rendeltetéséből és felépítéséből adódóan a század képességei közé nemcsak konkrétan a hídépítés tartozik – mivel nem mindig van előre legyártva a hídhoz szükséges fa –, hanem szintén feladata lehet rönkfából kivágni a hídanyagot a megmunkáló rajnál rendszeresített DTJA–60 keretfűrészsel, és lehetőség szerint előre legyártani a híd blokkokat a tervezett híd gyorsabb felépítése miatt. Mindezek mellett az alegység képességei közé tartozik a fa kitermelése is, így szükséghelyzetben egy leendő híd kiinduló állapota akár egy kitermelésre kész erdő is lehet; de adódhatnak

egyéb más feladatok is, amelyek végrehajtásához fa megmunkálása, beépítése szükséges. Az alegységet technikai eszközei képessé teszik nemcsak alaprendeltetéséből adódó hídépítési feladatokra, hanem egyéb ács- és asztalosmunkák főbb fogásainak végrehajtására is.

A század felépítését tekintve századtörzsrre és két egyforma szakaszra bontható. A szakaszok felépítésük szerint megegyeznek, külön-külön, egymástól függetlenül is képesek feladat végrehajtására. Mindkét szakasz három, hídépítő, szerkezetépítő, valamint megmunkáló rajjal rendelkezik. A hídépítő raj fő technikai eszköze az USZM–2 hídépítő berendezés, a szerkezetépítő rajé a DTJA–60 vontatott keretfűrész, becenevén „Gatter”, a megmunkáló raj eszközei a VÁM–77 villamos ácsműhely és a C–62AF MIL vontatott légsűrítő gépcsoport.

Az Alacsonyvízi Hídépítő Század már megalakítása évében, 2008 őszén részt vett a Bevetési Irány 2008 gyakorlaton, ahol épített egy TMM–3 nehéz hidrakó készlettel kombinált kétmezős alacsonyvízi fahidat.

Ezenfelül, a század eddigi legnagyobb munkája a Bevetési Irány 2009 gyakorlatra elkészített 140 m²-es, 28 cölöplábon álló, alacsonyvízi fahíd alapjaira épülő tribün, valamint erre a gyakorlatra építette a század 3×2-es formában összerakott 6 db konténer tetejére a gyakorlat irányító csoportjának vezetési pontját. A konténerek tetejére kellett fából egy 80 m²-es járófelületet kialakítani, valamint egy lépcsővel a feljutást megoldani. A VIP-tribün és a vezetési pont elkészítéséhez összesen 60 m³ fát építettek be.

Egyedülálló katasztrófhelyzet

Magyarország rendszerváltás utáni történelmének egyik legsúlyosabb katasztrófáját élte át 2010. október 4-én. A Kolontár–Devecser térségét elöntő,

maró hatású ipari hulladékból bekövetkezett vörösiszapömlés nemzetközi viszonylatban is egyedülálló katasztrófhelyzetet idézett elő. A katasztrófa megállításában és következményeinek felszámolásában a Magyar Honvédség kiemelt munkát végzett, melyben jelentős részt vállaltak az ezred katonái. Kolontáron a Torna patak megsemmisült hídja helyett már a következő napon megépítették és üzemeltették az első ideiglenes TMM–3 baklábas hidat, majd 2010. október 13-án a második ideiglenes TMM–3 baklábas hidat, amelyek reményt hoztak a lakosság számára az értékeik kimenekítésére. Végleges megoldásként az iszap által rombolt vasbeton híd helyén az ezred katonái 2010. október 21-től felépítettek egy fém cölöpökön álló, vegyes szerkezetű, 20 tonna teherbírású hidat a közúti forgalom biztosítására, melyet ünnepélyes körülmények között 2010. november 3-án adtak át.

Erre a feladatra és a katonai pályája kezdetére is mindig büszkén gondol vissza *Antal László törzsrőrmester*:

Antal László törzsrőrmester a kolontári híd avatási szalagjával

„2001-ben sorkatonai szolgálatom alatt szakaszvezetői rendfokozatot kaptam. 2011 februárjában kezdtem meg katonai pályafutásomat az Alacsonyvízi Hídépítő Századnál mint szerződéses szakaszvezető. 2012-ben előljáróim javaslatára a szentendrei

¹ A hadihíd olyan műtárgy, amelynek rendeltetése: hadiutak akadály feletti átvezetése. Építése műszaki szakfeladat, amit a harc műszaki támogatásánál az erre kiképzett, szervezett és megfelelő anyagi-technikai eszközökkel felszerelt szakalegységek hajtanak végre.

Épül-szépül Akarattya

Altiszti Akadémián altiszti alaptanfolyamot, majd 2013-ban műszaki szaktanfolyamot végeztem el.

A katonáéletem mindig is vonzott engem, egyrésztől a stabil, kiszámítható életpálya miatt, másrésztől szeretek összetartó csapatban dolgozni.

Az altiszti pályafutásom alatt számos külsős feladat-végrehajtáson vettem részt, ezek közül a számomra a legemlékezetesebb a kolontári híd felújítása. A feladatot kihívásként éltem meg a csapatunk, hisz fontos volt, hogy minél rövidebb idő alatt elkészüljön a híd.² Szívszorító érzés volt hallgatni a helybeliek történeteit a katasztrófa ideje alatt történt eseményekről, és örültem neki, hogy a szakmai tudásommal segíthetek. A híd újbóli felavatásánál megtiszteltetés volt szakmai előjáróim elismerésében részesülni.

A munkámban szeretem a mindennapi változatosságot, a feladatok nagy része kapcsolódik eredeti szakmámhoz, valamint szeretek a század feladataiban aktívan részt venni.”

Ízelítő a század által végrehajtott feladatokból

„A műszaki ezred Alacsonyvízi Hídépítő Századának katonái Balatonakarattyán, a Magyar Honvédség Rekreációs, Kiképzési és Konferencia Központban dolgoznak. Feladatuk a honvédüdülő parti védművének fával történő burkolása, csúszásmentesí-

tése. A katonák a strand parti részét vörösfenyődeszkával borítják, melyet környezetbarát anyaggal impregnálnak annak érdekében, hogy ellenálljon az időjárás és a víz károsító hatásának. Fontos, hogy az üdülési szezon előtt végezzék el a felújítási feladatot, hogy az üdülőbe látogatók idén már a megszépült környezetben élvezhessék a pihenést.”³

„A Magyar Honvédség 3. számú Kiképzési, Oktatási és Regeneráló Központban, közismertebb nevén a Mályi-tónál lévő honvédüdülőben végeznek felújítási munkálatokat a műszaki ezred katonái. Az összehangolt

csapatmunka következtében megújulnak a tavon évek óta mólóként használt PMP-hadihídelemek, azaz pontonok, melyeknek nemcsak a festését végzik el, hanem a fém szerkezetek elhasználdott faburkolatát is lecserélik. Bár a felújításon a Magyar Honvédség 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred Hídépítő Zászlóaljának és Alacsonyvízi Hídépítő Századának katonái dolgoznak, de munkájuk gyümölcsét az ide látogató és pihenni vágyókon kívül az alakulat állományából igazán bűváraink élvezhetik majd, ugyanis ők azok,

A mályi projekt

A munkák szervezésében aktívan vett részt Blaskovics Sándor főtörzsőrmester (jobbra)

2 „2010-ben készült Kolontáron az a vegyes szerkezetű híd, amelyet az MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred katonái a Torna patakon a megsemmisült építmény helyére készítettek. A 20 tonna teherbírású, 15 méter hosszú és 5,8 méter széles híd vascsölpökön áll, lábazata fém, a padlózata és korlátja viszont fából készült. Ennek a faszervezetnek a cseréjét végzik el az alakulat Alacsonyvízi Hídépítő Századának katonái, hogy a lakosság ismét biztonságosan használhassa az építményt, mely a Kossuth és a Malom utcát köti össze, átívelve a Torna patakon.” Forrás: MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred Facebook-oldal, letöltés: 2018. 08. 02.

3 Forrás: MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred Facebook-oldal, letöltés: 2018. 08. 02.

akik ezekről a mólókról szoktak merülni gyakorlatot végrehajtani a különböző búvár felkészítések részeként.²⁴

A munkák szervezésében aktívan vett részt *Blaskovics Sándor főtörzsőrmester*, szakaszaltiszt, aki megbízott vezénylőzászlósként is szolgál a század kötelékében. (Polereczki László zászlós, a század vezénylőzászlósa jelenleg missziós feladatokat lát el az EUFOR-kontingens állományában.)

„2001 márciusa óta teljesítek katonai szolgálatot a szentesi Magyar Honvédség 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezrednél. Jelenleg az Alacsonyvízi Hidépítő Század I. hidépítő szakasz szakaszaltishti beosztását töltöm be. 1996-ban szintén Szentesen teljesítettem a sorkatonai szolgálatot, és már akkor kezdett érdekelni a katonai hivatás, talán ott fogalmazódott meg bennem először komolyan, hogy katonának legyek. Pályámat az alakulat I. Műszaki Zászlóalj Műszaki Technikai Századánál, raj beosztott szakmunkásként kezdtem. Lassanként parancsnokaim megismertek és támogatták képzésemet. Eleinte különböző tanfolyamokon vettem részt, főleg műszakigép-kiképzéseken. Majd 2002 második felében B, C kategóriás jogosítványt szereztem, teljes honvédségi támogatással. Ugyanebben az évben részt vehettem külföldi munkavégzésen is. Szarajevóban a jelenlegi magyar tábor előkészítő földmunkáit egy kis létszámú műszaki csapat végezte, melynek – a villamos ácsműhely kezelőjeként – tagja lehettem. 2003-ban pedig a frissen szerzett vezetői képességemet már Irakban kamatoztattam az I. szállítózászlóalj kötelékében. Ez jelentős anyagi előrelépést jelentett az életemben, hiszen jelenlegi otthonom induló tőkét és az esküvői költségek egy részét is ez az összeg biztosította.

Az anyagi biztonság megteremtése után előjáróim biztatására tanulmányi kérelmet nyújtottam be, hogy esti tagozaton érettségit szerezhsek. Így 2007-ben sikeres érettségi vizsgát tettem. Ugyanezen év őszén a veszélyes-áru-szállítási bizonyítványt is megszereztem, szintén teljes honvédségi támogatással. 2008-ban érkezett el az első komoly lépés karrieremben, hiszen előjáró parancsnokom javaslatára beiskoláztak a Magyar Honvédség

Tóth László főtörzsőrmester hamarosan tisztként néz majd szembe a kihívásokkal

Kinizsi Pál Tiszthelyettes Szakképző Iskolába, parancsnoki ágazat műszaki szakon végeztem. 2010-ben neveztek ki őrmesterré, a jelenlegi századomnál a megmunkáló raj rajparancsnok-helyettese lettem. Szintén ebben az évben logisztikai ügyintéző bizonyítvány büszke birtokosává váltam, ugyancsak honvédségi támogatással. 2011-ben törzsőrmesterré léptettek elő, és a rajom rajparancsnoki feladatait láttam el. 2016-ban kineveztek az Alacsonyvízi Hidépítő Század I. hidépítő szakasz szakaszaltiszt beosztásba és egyben előléptettek főtörzsőrmesterré. Jelenleg is ezt a beosztást töltöm be. 2014-ben jelentkeztem a Szegedi Tudományegyetem Mezőgazdasági Karára agrármérnök képzésre, jelenleg is itt tanulok logisztika–ökonómia szakon. Reményeim szerint 2019 februárjában végzek. A rákövetkező évben szeretnék nyelvvizsgát tenni, hogy a diplomámat minél hamarabb kézhez vehessem. Jövőbeni terveimet tekintve több irányban is gondolkodom. Jelenleg a tiszti pálya gondolata áll hozzám a legközelebb. Szeretném tanulmányaimat is folytatni, ha lehetőségem lesz rá, logisztikai vagy ökonómiai vonalon tanulnék tovább, hogy mesterdiplomát szerezhsek.”

Aki a jövőben tisztként néz szembe a kihívásokkal

A század technikai felelőse *Tóth László főtörzsőrmester*, gépjárműtechnikus, aki hamarosan tisztként néz majd szembe az előtte álló kihívásokkal.

„A honvédséggel első alkalommal sorkatonaként ismerkedtem meg 2002-ben, majd ezt követően kezdtem el a hi-

vatásos altiszti pályára történő felkészülésem. 2005-ben kiválóan végeztem el az altiszti iskolát és lettem őrmester. Már egészen gyermekkorom óta tudtam, hogy ezt akarom csinálni, mikor felnövök. Soha nem is volt más elképzelésem. Célom elérése érdekében tudatosan terveztem az egész életemet és mindent ennek rendeltem alá.”

Ez az elhatározottság a szakmai karrierjében is visszatükröződik. Katonai pályafutását még 2002-ben, az akkor még működő Magyar Honvédség 43. Galga Vezetéstámogató Ezred Műszaki Mentő Század állományában mint szerelő kezdte. Egy olimpiányi idő, négy év eltelté után kérte áthelyezését Szentendrére, a tiszthelyettesképzés fellegvárába, ahol kiképző beosztásokat látott el. Az utolsó és számára a legnagyobb megtiszteltetést jelentő beosztása a Mecséri János Kiképző Osztály Nemzetközi Kiképző Alosztályának kiképző altiszti beosztása jelentette. Itt nemzetközi hallgatókat tanított és képzett ki az improvizált robbanószerkezetek elleni védekezésre. Ezeket az elsajátított és oktatott ismereteket két misszió keretében nemzetközi környezetben is hasznosította, az afgán katonák kiképzésében vett részt. Katonai pályája során tíz különböző külföldi tanfolyamot végzett el sikeresen, néhány a fontosabbak közül: British Military Advisory and Training Team (BMATT), Multinational Peace Support Operations Instructor Training Course, Allied Command Transformation, Counter Improvised Explosive Device, Train the Trainer Course és EOD COE, Home-made Explosives Basic Course. Az akadé-

4 Forrás: MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred Facebook-oldal, letöltés 2018. 08. 02.

mián eltöltött kis „kitérő” után ismét visszavezérelte a sors alakulatunk állományába, és rövid időn belül a század megbecsült tagjává vált. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának Igazságügyi Igazgatási Szakán szerzett igazságügyi szervező diploma megszerzését követően, az eddig elvégzett munkája eredményeképpen kap lehetőséget az állománykategória váltására, és hamarosan tisztként kamatoztathatja szakmai tudását az ezred állományában.

A jövőbeni terveiről szokásához híven szűkszavúan nyilatkozott: „Az élet nem áll meg, tehát én sem elégszem meg azzal, ahol éppen tartok. Mindig van lehetőség valami új cél elérésére és a fejlődésre. A jelenlegi honvédségben minden adott ahhoz, hogy kipróbálhassuk magunkat új feladatokban, beosztásokban. A célom továbbra is a fejlődés, hogy jobb ember, katona és vezető lehessenek.”

A század „anyukája”

Király Róbert főtörzsőrmestert, ellátó altisztet, hamarosan hadnagy urat a nem hivatalos kommunikációban a század „anyukájaként” emlegetik.

„2002-ben vonultam be a szentendrei Központi Tiszthelyettes Szakképző Iskola műszaki szakára hallgatóként. A sikeres vizgák után 2003-ban az akkori Magyar Honvédség 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Dandár Műszaki Utász Század 2. szakasz 2. zártelepítő raj állományában mint rajparancsnok-helyettes kezdtem meg a katonai pályafutásomat. 2004-ben áthelyeztek a Víz tisztító Század állományába.

2007-ben a US Army Water Treatment Specialist Course-t (víztisztító-specialista kiképzés) az egyesült államokbeli Fort Lee-ben Outstanding Student Award kitüntetéssel sikeresen elvégeztem. 2007-ben megszereztem az angol STANAG 2.2.2.2 nyelvvizsgát. A Víz tisztító Század altisztjeként több hazai és külföldi gyakorlaton megfordultam, így a szakmai tudásomat folyamatosan bővíteni és kamatoztatni tudtam az évek során. Részt vettem a Steadfast Jaguar 06 NATO-hadgyakorlaton a Zöld-foki-szigeteken, és 2008-ban az NRF-10 gyakorlaton Hollandiában.

Külföldi misszióban kétszer szolgáltam; elsőként 2011-ben az afganisztáni Camp Mike Spann táborban, az afgán

Jakab Róbert szakaszvezető megtiszteltetésként élte meg, hogy kopjafa készítésére kérték fel

Műszaki Iskola mentorcsoportjában, majd 2012-ben az NTE-6 állományában, a kabuli kihelyezett részleg logisztikusaként.

2012-ben áthelyeztek az ezred Alacsonyvízi Hídépítő Század állományába; századbeosztott altisztként szolgáltam. 2014-ben felvételt nyertem a Szegedi Tudományegyetem Mérnöki Kar műszaki menedzser szakára (logisztikai szakirányon), amelyet 2018-ban sikeresen elvégeztem.

Két gyermek, Király Noel Róbert (6 éves) és Király Luca Hanna (1,5 éves) édesapja vagyok. Hobbim a videofilmek szerkesztése, a modell repülőeszközök építése és reptetése, valamint a terep- és túramotorozás.

Jövőbeni terveimben szerepel az angol STANAG 3.3.3.3. felső- és a francia középfokú nyelvvizsga megszerzése, valamint szeretném a tanulmányaimat MSc-szinten folytatni, hiszen jelen körünk rohamos fejlődése megköveteli a folyamatos önképzést, hogy az önelvárásoknak és a köz elvárásainak maradéktalanul meg tudjunk felelni.”

A mester, a művész és a fiatalok mentora

Jakab Róbert szakaszvezető:

„2010-ben vonultam be szerződéses katonának Szentésre, a Magyar Honvédség 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Zászlóaljhoz. A biztos megélhetés, jövedelem, a szakma kihívásai és a kíváncsiság motivált a pályaválasztásban. 1983-ban végeztem Csongrádon

A felavatott emlékoszlop

bútorasztalosként. Világéletemben dolgoztam, mindig volt munkám; sajnos az élet úgy hozta, hogy főállásban keveset dolgoztam az alapszakmámban, de otthon folyamatosan csináltam kisebb-nagyobb asztalosmunkákat. 2001-től segéd munkásként egy ács mellett autodidakta módon tanultam ki az ácsszakmát. Később ez jelentette a mindennapokat, amíg be nem vonultam.

2010 óta a jelenlegi alegységemnél ugyanabban a beosztásban teljesítek szolgálatot. Úgy érzem, feletteseim elégedettek a munkámmal, sok esetben kérnek szakmai segítséget, és én szívesen adom át a szaktudásomat a kollégáknak. Az első komoly kihívást katonai pályafutásom alatt a Kolontár térségében történt iszapkatasztrófa jelentette. Az ottani eseményekre még

Készül a híd – Jakab szakaszvezető közreműködésével

Palágyi Gáspár hadnagy az elkészült fahíd képénél

most is tisztán emlékszem. 2012-ben és 2015-ben is sikerült kijutnom Boszniába az EUFOR kötelékében, így katonai tapasztalataim e téren is bővültek.

Előjáróim bizalmát talán legjobban az példázza, hogy nemrégiben felkérték egy kopjafa⁵ elkészítésére, amit azóta Tiszabecsen fel is avattak. Szakmai kihívást jelentett számomra, hisz tudtam, hova, milyen célból kell elkészítenem ezt a műalkotást. Ez olyan feladat volt, amit még előtte soha nem csináltam. A munkálatok alapkutatását dr. Kállai Ernő őrnagy úr végezte, én a motívumok elkészítési módjainak, a faragás mikéntjének olvastam utána. Talán a legnehezebb az volt a feladatban, hogy teljesen autentikusan, kézi

megmunkálással lehetett elkészíteni a motívumok gyakorisága és részletgazdagsága miatt. Jó érzéssel tölt el, hogy ilyen munkát is végezhettem pályafutásom során. A kopjafa felavatása különösen felemelő érzés volt számomra. Jelenleg próbálom pótolni, ami fiatalabb koromban elmaradt, levelező tagozaton érettségizem.

Nagy álmokat már nem kergetek. Szeretnék nyugdíjig itt maradni, a szakmából, a szakma szeretetéből minél többet átadni a fiataloknak.”

Róbert személyes példamutatása, a tervei, az álmai megvalósítása mellett idén eldöntötte: hallgatva előljárói tanácsaira – az ő szóhasználatával –, „öreg” fejjel ismét iskolapadba ül. Az érettségi

vizsga sikeres letétele számára most a legnagyobb kihívás, amihez ezúton is kívánunk sok sikert. Ez az utolsó akadály az altishti pálya előtt. Ezzel a példaeértékű hozzáállással és szakmai elhivatottsággal felvértezve szakaszvezető úr méltó tagjává fog válni az altishti karnak. Vele csak tovább erősödünk, és remélhetőleg több hasonló tulajdonságokkal rendelkező katonánk álmaiban fog szerepelni az őrmesteri paroli felütése a nemes egyenruhára.

„A Magyar Honvédség 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred állományából Jakab Róbert szakaszvezetőt és családját érte az a megtiszteltetés, hogy részt vehetett a Magyar Honvédség üdülőjében, Erdőbényén egy hatnapos jutalomüdülésen. A szakaszvezető úr nyolc éve teljesít szerződéses katonai szolgálatot a műszaki ezrednél, az Alacsonyvízi Hidépítő Századnál, kezelő beosztásban. Kiemelkedő munkája elismeréseként alegységparancsnoka javaslatára, az ezred vezénylőzászlósának támogatásával részesült e jutalomban. A kikapcsolódást nyújtó nyaralásra felelőse kísérte el. Jakab szakaszvezető az üdülésről elismerően nyilatkozott: »Mindennel elégedett voltam, gyönyörű, festői környezetben tölthetjük az elmúlt hetet, melyért köszönettel tartozom parancsnokaimnak. Jólesett kicsit kikapcsolódnival és pihenni, kifejezetten örültünk, hogy az üdülő rendelkezik saját úszómedencével, ahol jó volt felfrissülni ebben a melegben.«”⁶

Az amerikai tanfolyamok aktív résztvevője

Lavner András főtörzsőrmester, rajparancsnok:

„Szerződésesként 2004 februárjában vonultam be Tapolcára alap kiképzésre. Előtte letöltöttem a sorkatonai szolgálatomat, és ezalatt megtetszett ez a hivatás. Az alap kiképzés végez-

5 Az MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred segítségével új emlékművet avattak Tiszabecsen, a Rákóczi-szabadságharc győztes csatájának helyszínén. A tiszabecsi csata a Rákóczi-szabadságharc első kuruc győzelemmel végződött összecsapása volt, melynek eredményeképp II. Rákóczi Ferenc fejedelem seregének sikerült a Tisza bal partjára átkelnie. Rákóczi mozgalma ezzel a csatával vált az egész országra kiterjedő szabadságharcá. Ennek a történelmi eseménynek az évfordulóján, július 14-én tartja az MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred csapatünnepét. A javarészt a műszaki ezred katonáiból álló Honvéd Rákóczi Sportegyesület túramotorosai ezen a napon hagyományosan motoros túrát szerveznek az alakulat névadójához köthető történelmi események helyszíneire. Az elmúlt évben Tiszabecstre látogattak, ahol a csata helyszínén lévő emlékművet koszorúzták meg. Sajnos azt tapasztalták, hogy a Bajnok-dűlőn a kopjafa magányosan és meglehetősen elhanyagoltan áll. A motorosok ekkor döntötték el, hogy szeretnének egy új emlékművet állítani ezen a helyszínen. A tervek kivitelezését Antal László ezredes, az alakulat parancsnoka is támogatta. A kopjafa alapanyagát a műszaki ezred, tervezését dr. Kállai Ernő őrnagy, elkészítését pedig Jakab Róbert szakaszvezető vállalták. A Honvéd Rákóczi Sportegyesület tagjai idén így ismét Tiszabecstre látogattak, hogy az évfordulón már új emlékművet koszorúzhassanak. Ez alkalommal velük tartott az alakulat vezetése, valamint Tiszabecs polgármestere is, hogy református ceremónia keretében, ünnepélyes keretek között avassák fel az új kopjafát a történelmi helyszínen.

6 Forrás: MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred Facebook-oldal, letöltés 2018. 08. 02.

Lavner András főtörzsőrmester

tével Szentesen az akkor megalakuló Víz tisztító Századhoz kerültem. Itt kezdetben kezelő, majd gépkocsivezető beosztást láttam el. 2008 szeptemberében kezdtem meg altiszti tanulmányaimat Szentendrén a műszaki parancsnoki szakon. 2009 novemberében léptettek elő őrmesterré és kaptam egyben rajparancsnok-helyettesi beosztást is. 2013 májusában lettem törzsőrmester, még mindig a Víz tisztító Század kötelékében. 2015 februárjában áthelyeztek az Alacsonyvízi Hidépítő Század hidépítő rajába, rajparancsnok-helyettesi beosztásba. 2018 márciusában léptettek elő főtörzsőrmesterré és bíztak meg a szerkezetépítő raj rajparancsnoki beosztásával. Külföldi tanfolyamaim: 2004 – Sergeants Course és

Infantry Squad Leaders Course, 2006 – Infantry Unit Leaders Course, 2014 – Combat Engineer NCO Core Course és Combat Engineer NCO Combat Support Course. A további jövőmet is katonai pályán képzelem el.”

A század „karmestere”

Zárásképpen szeretném bemutatni a kedves olvasóknak a század „karmesterét”, a titkok tudóját, Palágyi Gáspár hadnagy urat, a század megbízott parancsnokát. Egyedüli tisztként szervezi az alegység életét és irányítja a század napi életét.

„Tudományos vonalon komolyabb eredményem, hogy 2015 júniusában, a had- és rendészettudományi szekciót képviselve az Országos Tudományos Diákköri Tanács Prezentációs Díj pályázatán előadhattam az MTA-n, 1956-os témában. Ezt a kutatásomat Békés Márton, a Terror Háza Múzeum kutatási igazgatója be is építette Gerillaháború című könyvébe a jubileumi 1956-os emlékévkben.

Mit jelent századot vezetni? A viszonylag kis létszám miatt nem tűnne drasztikusnak a váltás a szakasparancsnoki léthez képest, viszont a feladat összetettebb. Általában komplexen gondolkodik az ember, de időnként előfordul, hogy a kellő tapasztalat hi-

ányában valami elkerüli a figyelmet. Azt mondják, hogy a tapasztalat az a tudás, amit már csak azután szerzel meg, hogy szükséged lett volna rá – ez kivédhetetlen. Viszont ettől még szeretheti az ember a munkáját.

Mit jelent altisztekkel együttműködni? El kell fogadni, hogy a tisztképzés nem mindenható. A pályakezdő tiszteknek eleve komoly önértékelési átalakuláson kell átesniük a tisztavatás után, és ennek része az is, hogy meghatározzák a saját értéküket a náluk szükség-szerűen tapasztaltabb altisztekhez képest. A legfontosabb, hogy túlzásoktól mentesen értékeljük egymást. Nekem mindig is szerencsém volt ezen a téren, az előző beosztásomban is együttműködő, segítőkész szakasztisztem volt, akivel kölcsönösen tanultunk egymástól, a mostani törzsem pedig egy különösen erős társaság.

Mit jelent számomra az altiszt személye? Nehéz volna kategorizálni. A mi alegységünk a leterheltségéből adódóan talán kevésbé katonás, inkább a famegmunkáló szaktudásra van nagyobb szükség, ez az altiszti állományunk munkájára is kihatással van. Viszont a precizitás, a megbízhatóság, a lelkiismeretesség közös tulajdonságuk kell hogy legyen. Másképp nem is működne az alegység.”

További erőt és egészséget kívánunk a század teljes állományának, és Nepomuki Szent János⁷ vigyázzon rátok munkáitok során! Építetek és alkossatok maradandót a jövő nemzedékének, és legyetek mindig büszkék a munkáitokra! Nincs szebb élmény a világon, amikor piciny gyermeked vagy unokád kicsiny kezét fogod és elmesélheted neki, hogy te itt voltál, segítettél a megalkotásában, a te és az akkori kollégáid kétkezi munkájának gyümölcsei is egyben.

Kollár Lászlós főtörzszászlós
A fotók a szerző felvételei

Az ezrednél is jut feladat a századnak

7 Nepomuki Szent János (csehül: Svatý Jan Nepomucký), (Nepomuk, Csehország, 1340 és 1350 között – Prága, 1393. március 20.) Csehország védőszentje. A folyóknak, a hidaknak, a hajósoknak, a halászosoknak és a vízimolnároknak nem más a védőszentje, mint Nepomuki Szent János, ugyanis 1393-ban Prágában, a Moldva folyóban lelt halálával kiérdemelte magának ezt a címet az egyháztól. Az 1340-es években született, tanulmányait jogi irányon folytatta, de végül Prágában kanonoki, majd érseki helyettesként dolgozott. IV. Vencel cseh király feleségének saját, exkluzív gyónatójává vált. IV. Vencel király ellen mérgezési kísérlettel próbálkoztak, aminek a gyanúja alá mindenki bekerült. Gyanakodott a feleségére, az udvaroncokra, mindenkire, aki őt körülvette. Egyszer a király megkereste Szent Jánost és arra kötelezte, hogy gyónási titoktartását megszegve, árulja el a királynak felesége gyónását, mert tudnia kell, hogy ő követte-e el a szörnyű bűnt. János esküjéhez híven kitartott egyháza mellett, és megtagadta a király kérését. Erre Jánost megkínóztatta, majd beledobatta a Moldvába. A korabeli elbeszélések alapján János holttestét a víz alatt egy csodás fényjelenség mutatta meg; más legendák szerint a folyó apadt le olyan mértékben, hogy onnan János teste könnyűszerrel kiemelhetővé vált. Testének nyugodalmát végül a prágai Szent Vid-székesegyházban találták meg, és 1729-ben szentté avatták. Az egyház a gyónási titok vértanújaként is emlegeti, és emlékéhez híven színvonalas szobrokkal áldoznak szelleme előtt, amelyeket általában folyóvizek partján, hidaknál helyeznek el.

AZ „ÉV KATONAI RENDÉSZE”

2018 áprilisában a Magyar Honvédség Katonai Rendészeti Központ (MH KRK) fegyvernemi napja és csapatünnepé alkalmából első alkalommal választotta meg az „Év katonai rendészt”, amely egy rendész katona számára pályafutásának kimagasló elismerését jelenti.

A „Magyar Honvédség Katonai Rendészeti Központ Év katonai rendésze” cím az alakulat érdekében az adott évben kifejtett szolgálati feladatok kiemelkedő teljesítéséért, illetve a huzamosabb időn át történő eredményes, áldozatos tevékenység elismeréseként jött létre. Nem is érdemelheti ki bárki ezt a címet, mivel több ismérvnek is meg kell felelnie a várományosnak.

S hogy kik közül választják ki az adott év legjobbját? Azok közül a többéves rendész múlttal rendelkező katonák közül, akik az éves fizikai felmérést legalább 300 ponttal teljesítették, ezenfelül tiszték, altiszték esetén minimum 80%-os teljesítményértékelést kell elérniük. Azt is mérik, milyen, beosztásuktól független feladatokon, sporteseményeken vettek részt az adott évben, valamint feltétel, hogy a

Közös fotó a csapatzászlóval

beosztásukkal járó normafeladatokat a kiképzési intézkedés alapján legalább „jó” minősítéssel hajtsák végre. Természetesen kizáró ok, ha az elmúlt két évben fegyelmi vétséget követett el a jelölt.

Ez nem is olyan nehéz, igaz? Talán nem, de a jók között a legjobbnak lenni már kihívás. A győztes tárgyjutalma éppen ezért egyedi. A csapatzászlóval készült képen kívül névre szóló emléktárgy, valamint a gyakorlón hordható, évszámmal ellátott – lángoló gránátot ábrázoló – felvarró is az elismerés része.

Elsőnek lenni egy megmérettetésben mindig felemelő érzés, viszont elsőként kiérdemelni azt az első helyet, külön büszkeség. S hogy ki lett 2018-ban az „Év katonai rendésze”, aki első ezen a néven? Ideje bemutatkoznia, mert már csak pár hónap van hátra a következő jelölésig, addig lehet a várományosoknak ihletet meríteniük az életútjából!

Makula Attila zászlós Hódmezővásárhely helyőrségben a Magyar Honvédség Katonai Rendészeti Központ 4. Rendészeti Csoport beosztott zászlósa. 1976-ban született Orosházán, és Battonyán, e határközeli, Békés megyei településen nőtt fel. Itt végezte tanulmányait is, gépésztechnikai érettségivel kilépve az iskolapadból. Az ezt követő lépése igen nagy volt, mert egy hirtelen ötlettől vezérelve beadta a jelentkezését Szentendrére, a Kossuth Lajos Katonai Főiskola tiszthelyettes szakára, lövész szakasparancsnok szakirányra. A felvételt követően egy év elteltével, 1995-ben sikeres vizsgát téve léphetett ki az intézmény kapuján, de katonai pályafutása még váratott magára. Mivel nem talált a lakhelyéhez közeli katonai alakulatot, így csatlakozott a Magyar Köztársaság határőrségén belül a Battonyai Határrendészeti Kirendeltséghez, ahol határőr feladatokat látott el két éven keresztül. 1997-től családja vendéglátóipari vállalkozásában segédkezett, s majd csak 1998-ban kezdte meg katonai szolgálatát. Az akkor még Magyar Honvédség 62. Bercsényi Miklós Gépesített Lövészdandárnál helyezkedett el géppuskás

A lángoló gránátot ábrázoló felvarró is az elismerés része

örmesterként Hódmezővásárhelyen. Ebben az időben a dandár a Magyar Honvédség egyik legnagyobb szárazföldi katonai szervezete volt, amely az MH Összhaderőnemi Parancsnokság közvetlen irányítása alá tartozott. A feladatát kimagaslóan ellátó pályakezdő őrmester kitarító munkával, 13 hónap elteltével már századkiképző tiszt-helyettes beosztásban tevékenykedett, majd 2002-től kiérdemelte százada vezénylőzászlósi beosztását.

2004 szeptemberében a Magyar Honvédség szervezeti átalakításon esett át, s megszűnt az MH 62. Bercsényi Miklós Gépesített Lövészdandár. Jogutódjaként létrejött az MH 5/62. Könnyű Lövészszázalaj, amely 2007. március 1-jén végül a debreceni MH 5. Bocskai István Lövészdandár alárendeltségébe került mint helyőrség-támogató alegység, továbbra is hódmezővásárhelyi székhellyel. Ez Attila pályafutását is befolyásolta, mivel ekkorra a sport fontos szerepet kapott az életében, így olyan beosztást kellett keresnie, amely mellett versenyekre is tudott nevezni és készülni. Ezért 2004-től a löszerraktár, majd 2007-től a fegyverraktár vezetője lett. 2008-ban kapta meg a zászlósi rendfokozatot.

Végül nyolc év elteltével jött az újabb változás. 2016. március 1-jén a Maléter Pál Rendészszázalaj kivált az MH Támogató Dandár alárendeltségéből, és önálló alakulatként lét-

rejtött mint MH Katonai Rendészeti Központ budapesti központtal. A hat kihelyezett vidéki rendészeti csoportja között szerepelt Hódmezővásárhely is, így adódott a lehetőség Makula zászlós számára, hogy kipróbálja magát egy másik alakulatnál. A rendészeti feladatok ellátása vonzó volt számára, új kihívásokat rejtett, amelyekből nem volt hiány. Felkérés alapján megkezdte a vásárhelyi csoport felállítását, amíg 11 hónap elteltével a vezetés meg nem találta a megfelelő parancsnokot a csoport élére. A feladatok végrehajtását nehezítette a 2015-ben létrejött MH Alföldi Ideiglenes Alkalmi Kötelék működése, mivel az szintén a hódmezővásárhelyi laktanyában települt. A katonai rendészek a kivonásig folyamatosan láttak el határvédelmi feladatokat, amelyeknek „házon belüli” koordinálása a 4. Rendészeti Csoportra hárult. Véletlenek nincsenek, ahogy mondani szokás, így tekinthetünk Attila két éves határőr múltjára is, amely nagyban segítette és könnyítette a munka gördülékeny haladását. Így végül 2017 elején egy összefogott, működő egységet adhatott át a kijelölt csoportparancsnoknak.

2016 más területen is újdonságokat tartogatott: a zászlós ekkor kezdte meg tanulmányait a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Karán,

A zászlós eddig hat alkalommal szolgált misszióban

A sport is meghatározó jelentőségű Makula Attila zászlós életében

rendészeti igazgatási alapszakon, ahol jelenleg végzős hallgató. Az „Év katonai rendésze” elmondása szerint mindig kereste az újdonságokat, a tanulási lehetőségeket az életben, így nem meglepő, hogy húszéves katonai pályafutása alatt eddig hat alkalommal vett részt hat-, illetve tizenkét hónapos külföldi missziós feladatokban. Először 2002-ben Koszovóban, a KFOR kötelékében teljesített MP-feladatnak minősülő, beléptető szolgálati rajparancsnoki feladatokat, majd 2004-ben Macedóniában volt a biztonsági szolgálatot ellátó szakasz egyik rajparancsnoka. Ezt követően 2006-ban Szarajevóban teljesített szolgálatot a fegyver- és lőszerraktár vezetőjeként az EUFOR-misszióban, 2009-ben pedig újra a KFOR-ban szolgált, szintén fegyver- és lőszerraktár-vezetőként. 2011-ben századkiképző tanácsadóként vett részt Afganisztánban az OMLT hatodik váltásában, ahol egy felderítés során tűzharcba keveredett – később több alkalommal is érte támadás a kontingens tagjait –, ezzel kiérdemelte a Kardokkal Ékesített Szolgálati Érdemjel bronz fokozatát. Végül 2014-ben Cipruson zárta a külszolgálatok sorát a UNFICYP ENSZ-békefenntartó missziójában mint hadműveleti altiszt.

Attila mindemellett a sportban is jeleskedett. Már szakközépiskolás korában jiu-jitsu edzésekre járt, majd Szentendrén, a kiképzés alatt merült el a katonai közelharc rejtjeleiben,

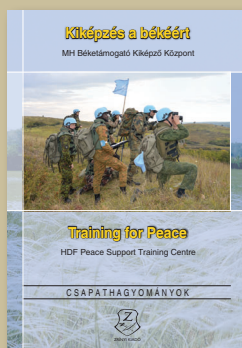
2004-től pedig a kick-box sportágban fejlesztette tudását. 2005-ben katonai kézitusa-oktató tanfolyamon és versenyen vett részt, ahol a dobogó harmadik fokán végzett, 2006-ban Augsburgban a nemzetközi kick-box szövetség, az ISKA (International Sport Kickboxing Association) által megrendezett Európa-bajnokságról thai box kategóriában ezüstéremmel térhetett haza. 2007 dupla sikerrel telt. A katonai kézitusa-bajnokságon ezüstöt harcolt ki. Kick-boxban a low kick szabályrendszer alapján való megmérettetésén országos első helyezést ért el súlycsoportjában, majd 2008-ban az Európa-bajnokságon ezüstérmes lett. 2010-ben indult utoljára katonai kézitusa-versenyen, ahol két arany és egy ezüst mellett kiérdemelte a „Legeredményesebb sportoló” címet is. Mindeközben parancsnoki engedéllyel 2015-ig hivatalos ökölvívő-mérkőzéseken is részt vett. Azóta „átállt a másik oldalra”, és a szegedi Global Sport Event edzőteremben tart erőnléti és kick-box edzéseket fiatalok részére, illetve versenyekre készíti fel a legjobb tanulóit.

Annyit leszögezhetünk: Makula Attila zászlós mind a munkában, mind a sportban aktív, és emellett jut ideje a tanulásra is. Az biztos, hogy nem lesz könnyű felvenni vele a kesztyűt, főleg, ha bokszkesztyűről van szó.

*Markovits Szilvia őrmester
A fényképek Makula Attila
archívumából valók*

ALTISZTEK KÖNYVESPOLCA

Kiképzés a békéért – MH Béketámogató Kiképző Központ Training for Peace – HDF Peace Support Training Centre

A MH Béketámogató Kiképző Központ bemutatkozása a Csapathagyományok sorozatban azt a célt szolgálja, hogy minél szélesebb körben ismertté váljon a béketámogatók áldozatos munkája, és közelebb kerüljön az olvasóhoz ez a világ: azok a katonák és civilek, akik a nemzetközi feladatokra történő kiképzéseket, felkészítéseket szervezik és végrehajtják.

A Magyar Honvédség nemzetközi szerepvállalásának kiszélesedése hívta életre az alakula-

tot 13 évvel ezelőtt, s megalakítása óta számos nemzeti és nemzetközi felkészítést hajtott végre. Jelen pillanatban is több békefenntartó őrzi a békét a világ számos pontján, együttműködésben más országok katonáival. Segítségükkel hidak, utak, iskolák és orvosi rendelők épülnek, hogy egy élhetőbb világot teremtsenek meg általa.

Szolnok város, az alakulat helyőrsége számos béketámogató nemzetközi szeminárium és konferencia színhelye.

A Magyar Honvédség 170 éve

Az 1848–1849-es szabadságharc a magyar honvédség meghatározó öröksége. Ez volt az első alkalom, amikor a haza védelmében az önkéntes haderő és a népfelkelők mellett a reguláris hadak is felvonultak. Itt mutatkozott meg először e közösség ereje. A forradalom eszmeisége mellett megjelent nemzeti identitás példát és viszonyítási pontot adott a későbbi korok honvédeinek. Ma is követendő irány, amely meghatározó a Magyar Honvédség számára.

Történelmi példák tucatjai bizonyítják, hogy erős ország nem képzelhető el erős honvédség nélkül. Szükséges, hogy az állam polgárai tudják és érezzék: mindenkor, minden körülmény között számíthatnak a katonák szolgálatára, segítségére.

A Magyar Honvédség történetében számtalan alkalommal kellett a katonaszakmai érvek és a politika közötti kényes egyensúlyt megtalálni. Ez is éppúgy része történetének, mint a diadalmas, győztes csaták és az elvesztett háborúk vagy a hadsereg többszöri le-, majd újjáépítése. Megannyi változás és kihívás érte a magyar katonákat, de elszántságuk, hivatástudatuk változatlan maradt, és koron átívelő példaként szolgálnak ma is.

A 2018-ban fennállásának 170. évét betöltő Magyar Honvédség történetét foglalja magába ez az impozáns kötet, nagy ívű tablót festve a Magyar Honvédség dicsőséges és olykor hányattatottsággal teli útjáról. Méltó emléket állít mindazon katonáknak, akik a Magyar Honvédség történetét formálták háborúban és békében egyaránt. Nem szabad azonban elfelejteni, hogy a katonánál – különösen háborúk idején – senki sem vágyja jobban a békét! Katonáink helyállása az ország biztonságának záloga. A Magyar Honvédség minden katonája ma is azon dolgozik, hogy megőrizze szabadságunkat, függetlenségünket, továbbá azt a békét és biztonságot, amelyben mindenki háborítatlanul élheti és gyarapíthatja életét, nevelheti gyermekeit.

(Részlet a könyvből)

A kötet átfogó képet nyújt hazánk meghatározó hadtörténelmi eseményeiről: az 1848–49-es forradalom és szabadságharc története és emigrációja mellett a Magyar Királyi Honvédség béke éveiről (1868–1914), a Nagy Háború hadszínterein harcoló magyar katonákról, a forradalmak koráról, a Magyar Királyi Hon-

védségről és az 1920–30-as évek rejtett haderejéről, de elmeséli a Magyar Királyi Honvédség részvételét is a részleges terület-visszavételekben és a második világháború küzdelmeiben (1938–1945). Bemutatja a haderő újjászervezésétől az 1956-os forradalom és szabadságharc leveréséig (1944–1956) eltelt időszakot, mesél a Varsói Szerződés Egyesített Fegyveres Erőinek kötelékében lévő Magyar Néphadseregről (1957–1991), s végül, de nem utolsósorban a Magyar Honvédség 1989 és 2017 közötti időszakáról.

Ez a gazdagon illusztrált és igényes köntösben megjelenő díszkötet korunk elismert hadtörténészeinek és a Zrínyi Kiadó szerzőinek tollából született meg a Magyar Honvédség fennállásának 170. évfordulójára.

Zrínyi Kiadó, 2018
kétnyelvű, magyar–angol kiadás

LEGYÉL TE IS HONVÉD ALTISZT VÁLASZD A BÁTRAK ÚTIÁT!

Honvéd Altiszti

pálya: Egy éves képzés, ez alatt versenyképes jövedelem, egyéb járandóságok, szakmának és érdeklődésnek megfelelő hivatás, karrier.

Feltételek: 18. életév betöltése, érettségi, büntetlen előélet, cselekvőképesség, elhivatottság.

iranyasereg.hu

hadkiegeszites.hu

Balázs Tibor törzszászlós

A Magyar Honvédség vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár (MH BHD) 2012. május 20-án vette fel a mai nevét. Vitéz Szurmay Sándor példaértékű élete és katonai pályafutása ihlette a dandár akkori parancsnokát, hogy az alakulat az ő nevét viselje. A dandár Budapest helyőrség legnagyobb szervezeteként széles körű szerepvállalásra kap lehetőséget. A sokszínű feladatrendszert és szakterületet, valamint az itt szolgálatot teljesítő, illetve munkát végző személyi állományt folyóiratunkban igyekszünk folyamatosan bemutatni. Elsőként a dandár vezénylőzászlósával beszélgettünk.

Balázs Tibor törzszászlós Budapesten született, édesanyja egyedül nevelte fel őt és testvérét. Hamar önállóságot, felelősséget tanult, amit soha nem tartott gondnak. Úgy gondolja, ez a későbbiekben csak hasznára vált. Tizennyolc évesen kezdett saját, önálló életet. Felmenői között – a sorkatonai szolgálatot leszámítva – csak dédapja volt katona. „Néhány éves voltam, amikor már katonatörténeteket hallgattam a dédapámtól. Ő géppuskásként szolgált páncélozott vonaton, szerencsésen túlélte a második világháborút, és hazatért. Érdekes, hogy erre még ma is mennyire tisztán emlékszem. Nem mondom, hogy tudatos választás volt a katonai pálya, de ez az emlék formálhatott és irányíthatott e nagyszerű, lemondásokkal és kihívásokkal teli hi-

ÚJ VEZÉNYLŐZÁSZLÓS A BHD ÉLÉN

vatás felé. Azóta már az öcsém is ezt a pályát választotta, viszont ő egy társ rendvédelmi szervnél vállalt beosztást, a Magyar Honvédségnél megszerzett tudását ott kamatoztatja tovább. Ezt is sikerként élelem meg” – mondta.

1993 februárjában kezdte sorkatonai szolgálatát Nagykanizsán, a Magyar Honvédség 14. Thury György Gépesített Lövészdandárnál. A sorkatonai szolgálat alatt jelentkezett továbbszolgáló állományba. 1994-ben már tudni lehetett, hogy ezt a lövészdandárt megszüntetik a haderőreform keretében, ezért – fővárosi születésű lévén – a leghíresebb budapesti laktnyába, a Petőfibe jelentkezett. Itt kezdte 1994. július 1-jével altiszti – akkor még tiszthelyettesi – pályafutását, őrmesteri rendfokozatban.

1994. július 1-jével a 32. Budapest Őrezredhez került, majd az idő előrehaladtával nemcsak szervezetileg alakították át ezt a katonai szervezetet, hanem új nevet is kapott: 32. Budapest Őr- és Diszrezdeként működött tovább. Ez az egység 2007. január 1-jéig élt, amikor különböző katonai alakulatok összevonásával megalakult a Magyar

Honvédség Támogató Dandár, aminek a központja a Zách utcai laktnyában volt.

Tibor rangidős altiszti pályája század vezénylőzászlósi beosztással kezdődött a 32. Budapest Őr- és Diszrezdénél. 2006-ban került vissza – egy rövid, a Budapest Helyőrségparancsnokságnál tett 2005-ös kitérő után – az Őr- és Diszrezedhez mint megbízott zászlóalj vezénylőzászlós; egészen 2010. március 31-ig szolgált ebben a beosztásban. Ezután egy megkeresést elfogadva került át Szentendre helyőrségbe, a Magyar Honvédség Kinizsi Pál Tiszt-helyettes Szakképző Iskolába mint lövész szakoktató. 2013-ban jött létre a Magyar Honvédség Altiszti Akadémia, akkor ajánlották fel az Oktatási Osztály vezénylőzászlósi beosztását.

„Rendkívül boldog és szerencsés ember vagyok, mert nemcsak a magánéletemben, hanem a mindennapjaimban is úgy élek, ahogy azt mindig is elképzeltem, ahogy szeretnék. A magánéleti oldalon a párom az első pillanattól fogva tolerálta és megértette, hogy számomra mennyire fontos a katonai pálya. Katonai pályafutásom

AZ ÉV KATONÁI 2015

Tibort 2005-ben az „Év katonájává” választották

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének rendezvényén Hazuga Károly ny. altábornaggyal

egyetlen percét sem bántam meg. Minden reggel úgy kelek fel, hogy várom az új feladatokat, kihívásokat. Nincsenek unalmas napjaim” – jellemzi a törzsszázlós a mindennapjait.

2018. október 1-jétől a Magyar Honvédség vitéz Szurmaj Sándor Budapest Helyőrség Dandár vezénylőszázlósa. A dandár feladatrendszere rendkívül sokszínű.

„Nagyon sokan nem tudják, és mi, vezetők sem hangsúlyozzuk elégszer az állomány felé, hogy milyen rendkívül fontos szerepet tölt be a dandár a Magyar Honvédség működésében. Röviden: az alakulat a Magyar Honvédség felsővezetésének, a Honvédelmi Minisztériumban szolgálóknak a teljes körű kiszolgálását, ellátását, feladatbiztosítását végzi. A szilárd vezetés szempontjából nélkülözhetetlen tevékenységet folytat. Ugyanakkor a mi katonáink képviselik a Magyar Honvédség egészét protokolláris feladatokon. Mondhatjuk, hogy olykor – például külföldi díszelgési feladatok alkalmával – a magyar nemzetet is. Emellett feladatunk a honvédségnél szolgálók pihentetése, melyet különböző kiképzési, oktatási és regeneráló központokban végzünk. A munkabírást, a terhelhetőséget a pihenés nagyban elősegíti, ezért is fontos ez a tevékenység. Nem utolsósorban mi tartjuk karban, működtetjük és felügyeljük a Magyar Honvédség teljes híradó és informatikai rendszerét. A 21. században ez egy nélkülözhetetlen tevékenység, nélküle nem biztosíthatók az alapvető működési feltételek sem” – foglalja

A dolgozó hétköznapok egyikén munkaszertalánál

össze röviden a vezénylőszázlós a dandár tevékenységét.

Tulajdonképpen minden szintű gyakorlaton ott vannak a katonák. Támogató, logisztikai, híradó-informatikai, egészségügyi vagy egyéb feladatok biztosítása kapcsán megjelennek hol nagyobb, hol kisebb létszámmal. A Szurmaj-dandárt a hazánkban megtartott gyakorlatokon nem lehet nélkülözni, hiszen olyan képességekkel rendelkezik, amelyek egyedülállóak. A dandár – mint minden katonai szervezet – rendelkezik éves kiképzési tervvel. Az ebben foglaltak szerint minden alegység a maga fegyvernemének, illetve szakterületének megfelelően tartja meg a tervezett gyakorlatokat, mind a dandár által üzemeltetett püspökszilágyi lőtér (ami az önkéntes műveleti tartalékos kiképzésnek, a táborszaki szintű és a Magyarországra akkreditált katonai attasék lövészetének, a vezérkari lövészetnek is helyet ad), mint az egyéb gyakorlótéren.

Balázs Tibor törzsszázlós a kihívásokra vonatkozó kérdéssel kapcsolatban elmondta: úgy gondolja, hogy egy altiszt számára mindig kihívás az, hogy megismerje parancsnoka szándékait, képes legyen azokat magáévá tenni és a beosztott állományt ennek megfelelően motiválni. „Kihívásként élt meg, hogy a szolgálatteljesítés mellett – nehéz volt bár, de – sikeresen elvégeztem a Műszaki Egyetemet. Összességében a teljes katonai pályafutásom egyfajta kihívás, de ezt hangsúlyosan pozitív értelemben említem; a kihívás engem folyamatosan motivált, motivál.”

Zárásként a jövőbeli terveiről, kitűzött céljairól kérdeztem a vezénylőszázlóst.

„A mostani beosztásom egy altiszt életében tekinthető karriercsúcsnak. Jelen pillanatban minden erőmmel, energiámmal arra koncentrálok, hogy az MH BHD vezetésének hasznos tagja legyek, az altisztjeit megismerjem, a működési rendszert átlássam, és képes legyek a dandárparancsnok úr iránymutatása szerint végezni a munkám. Kiemelt feladatommak tartom, hogy a Magyar Honvédség vezénylőszázlósának munkáját képes legyek megkönnyíteni és támogatni. Több száz altiszt és legénységi katona szolgál a dandárnál, akikért felelőséggel tartozom, akiket inspirálnom kell, pályán tartani, a helyes irányt megmutatni számukra. Figyelemmel kell kísérni és támogatni a fejlődésüket, előmenetelüket. Nem utolsósorban igyekszünk nyitni a polgári élet felé. Fontosnak érzem, hogy legyünk képesek megszólítani a fiatalságot, megmutatni nekik azt a lehetséges életpályát, amit a Magyar Honvédség kínál számukra, és ezáltal bevonzani őket az alakulatunkhoz. Dandárunk hagyományosan évente több polgári és katonai rendezvényen és szakmai nyílt napon népszerűsíti a katonai életpályát. Rendszeresen és ritkán ugyan, de az altisztjeink visszatérve volt iskoláikba, egy stabil, kiszámítható jövőképet igyekeznek felvázolni a fiatalok számára, élménybeszámolóikkal, személyes életútjuk bemutatásával láttatják a hivatásos és szerződéses szolgálat nyújtotta lehetőségeket.

*Kun-Orosz Adrienn
A fotók Balázs Tibor
archívumából valók*

A MAGYAR HONVÉDSÉG ÖNKÉNTES TARTALÉKOS RENDSZERÉNEK ÚJABB FEJLŐDÉSI MÉRFÖLDKÖVEI

„... Ezért területvédelmi egységeket, amelyek önkénteseken alapulnak, fel fogunk állítani.”

Orbán Viktor,
Magyarország miniszterelnöke

Az MH Hadkiegészítő, Felkészítő és Kiképző Parancsnokság vezénylő-zászlósaként fontosnak tartom történelmi elődeink parancsnoki gondolatainak ismeretét és azok alkalmazását. Maximálisan egyetértek vitéz Vattay Antal altábornaggal abban, hogy a rend, a fegyelem, az önálló gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőkétség elengedhetetlen a vezetői feladataink és a munkánk során. Úgy gondolom, hogy személyes példamutatással és a fejlődés iránti igényünkkel tudjuk fenntartani beosztott katonáink motivációját.

Magyarország kormánya 2017 júniusában hagyta jóvá a Zrínyi 2026 honvédelmi és haderő-fejlesztési program fő irányait és prioritásait, amelyek egyik fő eleme az utánpótlás és a tartalék biztosítása, azon belül is az önkéntes tartalékos rendszer (ÖTR) továbbfejlesztése. Magyarország biztonsági környezetének változása, valamint a honvédelem és a társadalom kapcsolatrendszerének fejlesztése érdekében szükségessé vált a korábban is működő önkéntes tartalékos rendszer új alapokra helyezése és továbbfejlesztése. Így a korábban létrehozott önkéntes műveleti tartalékos (ÖMT) és önkéntes védelmi tartalékos (ÖVT) komponens 2017-ben kiegészült az önkéntes területvédelmi tartalékos (ÖTT) jogviszonnyal. Az önkéntes területvédelmi tartalékos szolgálati forma azoknak az állampolgároknak nyújt kiváló lehetőséget, akik a mindennapi civil életük, munkahelyük, tanulmányaik mellett vállalják a haza szolgálatát, mert szeretnének aktív részesei lenni a hon védelmére felkészült katonaközösségnek. Így tudnak

Közös harcászati felkészítésen az önkéntes területvédelmi tartalékosok

hozzájárulni szűkebb környezetük, lakóhelyük biztonságához, kultúrájához, társadalmi életéhez.

Az ÖTT rendeltetése, hogy a Magyar Honvédség fő erőit kiegészítő képességekkel támogassa és részt vegyen a létfontosságú rendszeres elemek (például a kritikus infrastruktúra) védelmében, emellett veszély- és katasztrófa helyzetben (például az árvízi védekezés során) is alkalmazható legyen. Feladatai közé tartozik emellett a helyi szintű katonai és egyéb rendezvények biztosítása is. Felkészítésük évente több részletben történik, s összesen húsz kiképzési napot tesz ki, amely igény szerint akár hétvégére is eshet, szükség esetén pedig – a diákoknak, egyetemi, főiskolai hallgatóknak – a nyári szünetben is megszervezhető. Az önkéntes területvédelmi tartalékosok alkalmazása – így a felkészítésük is – alapvetően a lakóhelyhez legközelebb eső járásban, illetve megyében történik.

Az önkéntes területvédelmi tartalékos komponens rövid története

Az önkéntes tartalékos rendszer kiépítésének első ütemében, 2017. január 1-jével a Magyar Honvédség (MH) a jelenleg is aktív katonai alakulatokkal rendelkező tíz megyében (Fejér,

Győr-Moson-Sopron, Somogy, Komárom-Esztergom, Veszprém, Pest, Bács-Kiskun, Csongrád, Hajdú-Bihar és Jász-Nagykun-Szolnok megyék) létrehozta a megyei előkészítő részlegeket és a megyei kiképző századokat, valamint az ezeket felügyelő hét körzetparancsnokságot. A második ütemben, 2017. december 1-jével a katonai alakulatokkal nem rendelkező megyékben (Vas, Zala, Tolna, Baranya, Nógrád, Békés, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Borsod-Abaúj-Zemplén és Heves megyék) is megjelent kilenc megyei és egy budapesti megalakítást előkészítő részleg, illetve kiképzőszázad. Ezekkel a vezetési elemekkel az ország minden megyéjében létrejött az önkéntes területvédelmi századok vezetését és kiképzését biztosító területi katonai szervezeti rendszer. Az MH ennek alapján – követve az ország közigazgatási rendszerét – 197 járásban (közte 23 budapesti kerületben) hozta létre az önkéntes területvédelmi századokat.

A területi katonai szervezeti rendszer kiépítésével párhuzamosan elkezdődött az önkéntes területvédelmi tartalékos országos toborzása. 2017. szeptember 27. és október 7. között mintegy hatszáz főnyi ÖTT-szerződést kötött katonával kezdődött meg a sze-

mélyi állomány alapfelkészítése, majd ezt követően két központi helyszínen (a keleti országrészben Hajdúhadházán, a nyugatiban Várpalotán) történt meg az ünnepélyes eskütétel. Az önkéntes területvédelmi századok állományának létszáma 2017. december elejére már elérte az ezer főt. 2018. március 24-én, Szentendrén újra közel hétszáz fő önkéntes területvédelmi tartalékos katonatele le esküjét ünnepélyes keretek között. Az önkéntes területvédelmi századok állományának létszáma 2018. augusztusára országosan már meghaladta a kétezer-ötszáz főt.

A fejlesztési terv alapvető célja az volt, hogy minden magyarországi megyében legyen olyan település, amely rendelkezik tartalékos katonával, bizonyos létszámú kiképzett katonai erővel. Az új rendszer a meglévő közigazgatási struktúrához igazodik, így az állampolgárokat sokkal könnyebb lokálpatrióta kötődésük alapján bevonni a helyi védelmi feladatokba, legyen szó akár árvízi védekezésről, vagy bármilyen más felmerülő nehézségről. Az ÖTT-szolgálat jól összeilleszthető a munkával, tanulásal vagy akár a családi elfoglaltságokkal is.

MH 2. vitéz Vattay Antal Területvédelmi Ezred

A területvédelmi rendszer fejlesztésének támogatására 2018. október 1-jén Nyíregyházán megalakult az MH 2. vitéz Vattay Antal Területvédelmi Ezred, Székesfehérváron pedig az MH 6. Sipos Gyula Területvédelmi Ezred.

A katonai hagyományoknak megfelelően az MH 2. vitéz Vattay Antal Területvédelmi Ezrednek megalakulása alkalmából csapatzászlót adományozott Magyarország köztársasági elnöke. A Nyíregyháza főterén szervezett rendezvényen dr. Benkő Tibor, Magyarország honvédelmi minisztere mondott beszédet. A csapatzászlót a köztársasági elnök nevében Szegő László dandártábornok, a Köztársasági Elnöki Hivatal Katonai Főosztály vezetője, főhadsegéd adta át 2018. október 5-én, több mint négyszáz tartalékos katonatele előtt. Az ünnepség keretében közel száznegyven fő új tartalékos katonatele le az esküt. A rendezvényt megtisztelte jelenlétével a névadó Vattay Antal altábornagy lánya, Vattay Eleonóra zászlóánya és unokája, Vattay Antal is.

Vattay Eleonóra zászlóánya az ezredzászlóval

A névadó, vitéz Vattay Antal altábornagy

Vattay Vetter Antal Sopronban született 1891. augusztus 13-án. Szülei katonai pályára adták. A híres bécsi-újhelyi Katonai Akadémián fejezte be tanulmányait és itt avatták hadnaggyá 1912. augusztus 18-án. Tiszti pályafutását a nyíregyházi császári és királyi 14. huszárezredben kezdte, a későbbiek során is sok ezer szállal kötődött ehhez a városhoz, a nyíregyházi huszárokhoz. Kisebbségi megszakításokkal a 14-es huszárokkal harcolta végig az első világháborút, ott volt a kárpáti téli csatában, a gorlicei áttörésnél, Volhíniában, majd 1918-ban már mint az 5. lovasszázad parancsnoka vett részt a piavei harcokban, ahol egy támadás során olasz hadifogságba került. 1920-tól a miskolci katonai körletparancsnokságon szolgált, elvégezte a Hadiakadémiát, majd átmenetileg József főherceg szárnysegédje lett. 1922. március 1. és 1928. október 22. között a kormányzó szárnysegédje volt. 1928-ban letette a vezérkari törzstiszti vizsgát, 1929. május 1-jén átvették a vezérkari testületbe mint vezérkari őrnagyot. Ugyanazon év júniusában a kormányzó vitézzé avatta. 1928-tól a miskolci 7. vegyesdandár anyagi vezérkari tisztjeként tevékenykedett, 1932-től a HM VI-2. osztályán szolgált, 1935-től pedig a lovassági felügyelő melletti vezérkari tiszti teendőket látta el. 1937-től Szegeden az 5. vegyesdandár, majd az átszervezés után az V. hadtest vezérkarfőnöke lett, ahonnan 1939. január 15-én mint főnök helyettesként a kormányzó Katonai Irodájába osztották be. Ekkor már ezredes volt. 1940. december 24-

től ismét Nyíregyházára került, és az 1. lovasszázad élén részt vett az 1941. évi délvédelmi, illetve ukrán hadműveletekben. 1941. május 1-jén vezérőrnaggyá léptették elő.

A lovassági alakulatok utolsó nagy átszervezése után, 1942. október 1-től az 1. lovashadosztály parancsnoki teendőit látta el, egyben ő volt a honvédség lovassági felügyelője is. A hadosztály parancsnoksága Nyíregyházán székelte. Aktívan közreműködött ezen egyetlen magyar lovasseregetest szervezésében és hadrendjének összeállításában. 1943. május 1-től altábornaggyá léptették elő. 1944. március 19-én, hazánk német megszállásának idején a debreceni VI. és a kolozsvári IX. hadtestek parancsnokaival együtt elrendelte a lovashadosztály mozgósítását, amiért a vezérkarfőnök szigorú figyelmeztetésben részesítette. 1944. júniusától mindvégig seregetesté rendeltetésének megfelelő alkalmazása érdekében és részenként való bevetése ellen igyekezett eljárni. Az 1. lovashadosztály 1944. július 3–4-én Klecknél esett át a tűzkeresztségen, itt vívta első komoly harcát a leghevesebb orosz harcokcsoportok ellen, rugalmas, mozgó védelemmel. A súlyos veszteségek ellenére, sőt utolsó sorban Vattay tábornok bölcs döntéseinek köszönhetően a már-már felbomlással fenyegető német arcvonalat némiképp sikerült megszilárdítani, és a hadosztály Klecknél a mocsáron átvezető egyetlen úton nyugat felé ki-tört a szovjet bekerítésből.

1944. augusztus elején, amikor a magyar II. tartalékhadtest parancsnokaként a Varsó környékére visszaso-

Ünnepélyes eskütétel Nyíregyházán

rult magyar megszálló seregetesteket irányította, Tadeusz Bór-Komorowski tábornoknak, a lengyel Honi Hadsereg főparancsnokának kérésére két közlekedési útvonalat biztosított a németek által körülvárt varsói felkelők részére. E nemes gesztusa hamarosan a németek tudomására jutott, ezért nem maradhatott tovább csapatai élén. 1944. augusztus 17-től – mint főhadsegéd is – a kormányzó Katonai Irodájának vezetését vette át. Jelentős szerepe volt a háborúból való kiugrás október 15-i, balul sikerült kísérletének előkészítésében. A kormányzó legszűkebb köréhez tartozott, s egyike volt azoknak, akiket Horthy fogságában is maga mellett akart tudni.

Hosszú katonai pályafutása alatt többek között a Magyar Érdemrend középkeresztje hadiszalagon a kardokkal, később hozzá a csillag hadidíszítménnyel a kardokkal, s a Magyar Érdemrend tisztikeresztje elismerésekben részesült.

Német, nyilas, majd a fucarville-i amerikai fogság után 1946. június 16-án tért haza. 1951. november 2-án az Államvédelmi Hatóság letartóztatta és a Budapesti Katonai Bíróság „háborús bűntett és a demokratikus államrend megdöntésére irányuló szervezkedésben való tevékeny tagként való részvétel miatt” tíz évre börtönre ítélte. 1956. augusztus 31-én ideiglenesen szabadlábra helyezték, majd 1957. november 22-én büntetését háromévi próbaidőre felfüggesztették. 1966. november 2-án hunyt el Budapesten. A koholt vádak

Vattay Antal altábornagy

alól 2001. június 25-én a Legfelsőbb Bíróság Felülvizsgálati Tanácsa büncselekmény hiányának megállapításával tisztázta.

Vitéz Vattay Antal altábornagy így fogalmazta meg nevelési elveit és vezetői szemléletét: „A fegyelem a csapatban élő figyelemnek, kötelességérzetnek és rendnek együttes fogalma. A fegyelem az előjárótól erőt, az alárendelttől feltétlen engedelmességet követel... Fegyelem nélkül nincs eredmény, de még hadsereg sem [...]”

Alapvető tételként ismerem el, hogy minden rangú parancsnok a szabályzatok keretén belül, a kapott feladat szellemében saját maga termeljen

ki egy vezérlő gondolatot. Nem az előjáró gondolatának kitalálására törekedjen, hanem a saját lelki világában, egyéniségében, tudásában keresse tevékenységének alapjait. [...] Csak az az igazi katona, aki a feladatára és saját akarataira építi fel ténykedését és tudja, mit akar – lesz képes a kezdeményezést magához ragadni és eredményt elérni...” (Az I. huszárosztály emlékezete. Jósza András Múzeum Kiadványai, Nyíregyháza, 1994, 7.)

MH 6. Sipos Gyula Területvédelmi Ezred

Megalakulása alkalmából az MH 6. Sipos Gyula Területvédelmi Ezred részére is Magyarország köztársasági elnöke adományozott csapatzászlót, amelyet 2018. október 13-án Szegő László dandártábornok, a Köztársasági Elnöki Hivatal Katonai Főosztály vezetője, főhadsegéd adott át. A rendezvényen beszédet mondott dr. Benkő Tibor, Magyarország honvédelmi minisztere. A tartalékos eskütétellel egybekötött csapatzászló átadás-átvételi ünnepségre a széles körű nyilvánosság bevonásával került sor Székesfehérváron, a Városház téren közel háromszáz tartalékos katona részvételével. Sipos Gyula altábornagy leszármazottai, prof. dr. Sipos Béla, az MTA doktora, emeritus professzor és Nedeczky Ildikó mint zászlóánya is részt vettek a rendezvényen, amellyel „élővé” és megfoghatóvá tették a történelmi múlt és a jelen katonáinak kapcsolatát, a történelem folytonosságát.

Kézdimárkosfalvi Sipos Gyula altábornagy

A névadó, kézdimárkosfalvi Sipos Gyula altábornagy 1872. szeptember 25-én született Márkosfalván. A tisztképzőt Budapesten, a Ludovika Akadémián, a hadiiskolát Bécsben végezte el. A Ludovika után hadnagyként a pozsonyi 13. honvéd gyalogezred tisztje lett. A hadiiskolát követően a Honvédelmi Minisztériumban, később mint tanár a pécsi hadapródiskolában tevékenykedett. A pécsi iskolában ismerkedett meg első feleségével, Mazaly Etelkával. A Honvédelmi Minisztérium állományából a debreceni 3. honvéd gyalogezredhez került. A kassai 9. honvéd gyalogezrednél 1911-ben őrnaggyá, 1914-ben a brassói 24. honvéd gyalogezrednél alezredessé léptették elő. A székesfehérvári 17. honvéd gyalogezred parancsnoka volt 1915-től, az első Isonzó-csatától a háború befejezéséig az olasz fronton harcolt. Az összeomlást követően hazavezette ezredét Székesfehérvárra, ahol szabályosan le is szerelte embereit. Még a világháború alatt felállította az ország első háborús emlékművét a háborúban hősi halált halt katonáinak emlékére. A 17-es gyalogezrednek Székesfehérváron 1928-ban Bory Jenő alkotásával – az oroszlanos kőszoborral – emelték méltó emlékművet a Zichy ligetben, az egykori laktanya szomszédságában. (A régi laktanya objektumát ma az ezred használja.) A szobrot először 1918. november 18-án avatták fel (Földes Szabó János szobrász készítette el annak első változatát), két nappal a 17-es honvédek hazaérkezése után.

Sipos Gyula ezredes a 17-es székesfehérvári gyalogezred parancsnokaként a háborúban vitézül harcolt és számos kitüntetést szerzett: megkapta a Vaskorona-rend II. és III. osztályát, a Lipó-rend lovagkeresztjét, a Tiszti Arany Vitézségi Érem III. osztályát, a Katonai Érdemkeresztet a kardokkal, a legfelsőbb elismeréseket, a Vörös Kereszt tiszti keresztjét, a Károly-csapatkeresztet, a Sebesülési Érem II. osztályát három sávval, a Német Vaskeresztet. Székesfehérvár parancsnoki és emberi erényeinek elismeréseként 1918-ban díszpolgárává választotta a hős ezredes, a következő évben, 1919 áprilisában nyugállományba került. Lázár Miklós, a *Pesti Napló* haditudósítója a

Sipos Gyula (ezredesi rendfokozatban), az MH 6. Területvédelmi Ezred névadója

következőket írta Sipos Gyuláról: „...a nyugodt, vasakarátú magyar katona mintaképe; teli szeretettel és megértéssel a honvédei iránt. A katonái rajongtak érte és vakon követik a parancsait. És ez nagyban hozzájárult, hogy a fehérvári honvédek egy talpalatnyi sziklát sem veszítettek azokból az állásokból, amelyek védelmével megbíztak.” (*Pesti Napló*, 1916. augusztus 7.) Sipos Gyulát 1945 után nyugállományú altábornaggyá léptették elő, s felajánlották neki az újjáalakuló honvédség első miniszteri tárcáját. Ezt ő, korára való tekintettel nem fogadta el. 1959. október 10-én hunyt el Budapesten, sírja a Farkasréti temetőben található.

Sipos Gyula katonai pályafutása – többek között a magyar királyi 17. honvéd gyalogezred révén – ezer szállal kötődik Székesfehérvárhoz. Emlékét az itt élők napjainkban is őrzik és ápolják. Ebbe a hagyományörzői, hadtörténeti munkába kapcsolódik be a tartalékos ezred állománya, amelynek egyik fő feladata lesz a helyi katonai hagyományok ápolása, kutatása, emlékeinek megőrzése, bővítése.

A Sipos Gyula-díj és egyéb érdekességek

Székesfehérvár önkormányzata a város háziezredének parancsnoka előtt tisztelgve alapította meg a Sipos Gyula-díjat, amellyel azon katonák tevékenységét ismerik el, akik tartós és kiemelkedő munkát végeznek, munkájukkal, hozzáállásukkal erősítik a Magyar Honvédségbe vetett bizalmat, és akiknek életvitele a katonai hivatáshoz

méltó. A díjazottak között szerepel dr. Benkő Tibor is, aki vezérkarfőnökként vette át az elismerést 2017-ben.

A 17. honvéd gyalogezred küzdelmeiről Burján Zsigmond készített háborús filmdrámát 2017-ben, *Csak még egyszer előre!* címmel. Az ezred korábbi indulóját a Veszprém Helyőrségi Zenekar (MH Légierő Zenekar) karnagya lekottázta és újrhangszerelte. A mű 2017-ben hangzott el először a 17-esek ünnepségén.

Jövőbeni szervezési feladatok

Az önkéntes területvédelmi tartalékos létszám további növekedésével összhangban tervezetten még öt területvédelmi ezredet alakítanak meg az önkéntes tartalékos rendszer elemeként, így meg fog valósulni a kormány által elvárt tartalékerő vezetése. A területvédelmi tartalék a komponens képességeinek folyamatos fejlesztésével, a különböző gyakorlaton való részvétellel és minősítéssel éri el a teljes művelleti képességét. A felkészítések során szerzett tapasztalatok alapján az önkéntes területvédelmi tartalékos katonák nagyon motiváltak, a létrejött közösségekben erős a bajtársiasság és a csapatszellem. A tartalékosok fontos kapcsolódási pontot jelentenek a Magyar Honvédség és a társadalom között: egyre több alkalommal jelennek meg a lakóhelyükön rendezett társadalmi rendezvényeken, részt vesznek a hadisírok gondozásában és a honvédelmi nevelés programjaiban. Felkészültségükkel, tenni akarásukkal, hozzáállásukkal ösztönzően hatnak a fiatalokra és a jövőbeni tartalékos katonákra. Szabó Dávid önkéntes területvédelmi tartalékos törzsőrmester például a Spartan Race világbajnokságon ért el a legutóbb kimagasló eredményt, de említhetjük azokat a tartalékos katonákat is, akik a felkészítéseken tanultak alapján váratlan helyzetekben képesek voltak az azonnali életmentésre vagy a segítségnyújtásra. A Zrínyi 2026 honvédelmi és haderőfejlesztési program végére a Magyar Honvédség tervezetten 20 ezer fő kiképzett, felszerelt önkéntes területvédelmi tartalékos katonával fog rendelkezni a haza védelmének szolgálatában.

Papp András főtörzsszázlós

Fényképek:

Ónodi-Bán Nikolett főhadnagy és archív

HOGYAN IS TÖRTÉNIK AZ ÖNKÉNTES TERÜLETVÉDELMI TARTALÉKOSOK (ÖTT) BEÖLTÖZTETÉSE?

Mindenekelőtt pár szót arról, kik is azok a területvédelmi tartalékosok és milyen feladatot látnak el. Az MH ÖTT az önkéntes tartalékos rendszer új eleme; az ÖTT-katonák jogai és kötelezettségei speciálisan korlátozottak. Felkészítésük és alkalmazásuk területi elv alapján történik. Behívásuk esetén a honvédség katona állományú tagjai lesznek, egyenruha-viselésre jogosultak. Feladatuk a honvédelmi feladatok támogatása, részbeni ellátása. Összekötő szerepet töltenek be a Magyar Honvédség és a civil társadalom között, hiszen protokolláris feladatokban (koszorúzások, helyi rendezvények) is részt vesznek. Fontos szerepet töltenek be a katasztrófák következményei felszámolásában, a tömeges bevándorlás elleni védekezésben. Bevonhatók a befogadó nemzeti támogatás katonai feladataiba, segítik a honvédelmi nevelés programjait, támogatják a toborzási feladatokat. Felkészítésük után a helyi közösség védelmi képességét növelik; igénybevételük a lakóhely szerinti járásban történik.

E rövid kitekintés után lássuk, hogyan is kezdődött, illetve zajlik az önkéntes területvédelmi tartalékosok személyi felszereléssel történő ellátása. Időben 2017-ig kell visszamennünk, amikor is a brit hadsereg a számára feleslegessé váló ruházati és egyéb anyagait felajánlotta Magyarországnak. A szakmai előkészítési feladatok után érkeztek meg a régi-új gyakorlók. Az első szállítmányok a Magyar Honvédség Anyagellátó Raktárbázis (MH ARB) Lehel utcai bázisára kerültek. Vezetői döntés alapján a beöltöztető pont is ide lett tervezve. Az itt folyó központi ellátási feladatok és a korlátozott raktári kapacitások azonban hamar rávilágítottak arra, hogy a tevékenység hosszú távon nem valósítható meg ezen a helyszínen. Rövid időn belül a beöltöztetés tényleges végrehajtása átkerült az MH ARB Bázisparancsnokság (Táborfalva) objektumába. A helyszínváltást

követően a brit egyenruhák beszállítása már a táborfalvai beöltöztető pontra történik, a Lehel utcai objektum csak a pótlásokat biztosítja, raktári készletei függvényében.

A ruházatról és a kiegészítő felszerelésekről kijelenthetjük: noha „inkurrenciaként” (eredeti jelentése a szónak a nehezen eladható, de mi inkább a feleslegessé nyilvánítottat értjük alatta) kerültek a Magyar Honvédséghez, használt állapotuk ellenére kifejezetten jó minőségűek. A gyakorlók második generációs MTP- (Multi Terrain Pattern) zubbonyok és nadrágok. Ezt a típusú gyakorlót 2011-től kezdték el a brit hadseregben rendszeresíteni, és ma is ez a hivatalos gyakorlóruházatuk. Az MTP mindenképpen modern és jó minőségű személyi felszerelésnek tekinthető. A Magyar Honvédségben rendszeresített 2015M ruházattal összehasonlítva nem lángálló és nincs NIR anyaggal kezelve (a textíliát olyan pigmenttel

festik meg, hogy az öltözet éjjellátó készülékekkel és infravörös fényvel megvilágítva sem világít), ennek köszönhetően valószínűleg a mosatás nem annyira károsítja a textilt, így kihordási ideje jelentősen nőhet. Fontos elmondani: a brit és a magyar átlag testméretek nagymértékben eltérnek. Ezért fordulhat elő az a helyzet, hogy a gyakorlópólók sok esetben kicsik az ÖTT-s állományra. Ezt a problémát 93M és 2015M pólókkal orvosoljuk. A ruhákról sok esetben hiányzik a méretjelölő címke, ilyenkor a kollégák a méretszortiment alapján azonosítják be, illetve válogatják szét a szállítmányokat. A kabátok esetében is fordult elő pluszfeladat. A magyar öltözködési szabályok betartása érdekében tépőzárakat varrtak fel a rendfokozatnak, a névfeliratnak, az államjelzőnek és a pajzsnak. A himzett termékek kivétel nélkül sivatagi színben készülnek az MH ARB Bázisparancsnokság (Lehel út) himzőműhelyében.

Önkéntes területvédelmi tartalékos átveszi a részére megrendelt egyenruhát

Biztos, ami biztos, helyszíni méretellenőrzés

A személyi felszereléssel történő ellátást minden esetben méretvétel előzi meg. A kiadott táblázat alapján elkészült méretvételi adatlapok ezután az utaltsági rendbe tartozó logisztikai ellátókhoz kerülnek, akik megigénylik a megfelelő méretű ruházatot. Ezt követően már csak az időpontot kell egyeztetni, és megkezdődik a várva várt beöltöztetés.

A mai napig hetente több alkalommal érkeznek önkéntes területvédelmi tartalékosok az ország különböző részeiből, hogy átvegyék a számukra biztosított egyenruhát. A beöltöztetést az MH ARB táborfalvai bázis kihelyezett személyfelszerelés-raktár állománya hajtja végre.

A beöltöztető hely parancsnoka Mánik Anni hadnagy, aki a hatékony végrehajtás érdekében beöltöztető pontokat hozott létre, az alábbi felosztásban:

1. brit zubbony, polár pulóver, brit kabát,
2. brit nadrág, csatos öv, brit póló, gyakorlópóló, baretsapka,
3. bakancs, zokni, sisak, sisakhuzat,
4. málhazsák, evőeszközkészlet, sapkajelvény, rendfokozatjelző, nemzeti pajzs, államjelző, névfelirat, ÖTT-karfelirat, felszerelési jegy.

Ezekon a pontokon a tartalékosok megkapják a felszerelést, amit felpróbálnak, az üzemeltetők leellenőrzik a mérethelyességet, valamint megmutatják a felszerelés szabályos viselését. A kialakított módszernek köszönhetően a beöltöztetés gyors, szakszerű és hatékony.

Az alapfelállású beöltöztető csoport két altisztból és 13 közalkalmazottból áll. 2017 óta több ezer fő tartalékos katona beöltöztetését hajtották végre. Amit mi, kívülállók nem tudunk, az az, hogy nekik nem ez a fő feladatuk. A raktárparancsnoknak, Kelemen Károly őrnagynak nagy kihívást jelent a feladatok megtervezése és elosztása, mivel az állomány nagyon leterhelt. Az őszi és téli időszakban ez különösen érezhető, amikor a központi raktárak leltározásával egy időben, heti rendszerességgel érkeznek az alakulatok, amelyek vagy beszállítanak, vagy éppen visznek anyagot.

Nem vitatható, ez a csapat megérdemli az elismerést és köszönetet, mivel hozzáállásuknak és lelkiismeretes munkájuknak köszönhetően zökkenőmentes a tartalékos állomány beöltöztetése.

*Hazafi Károly törzsszázlós
A fotók a szerző archívumából valók*

HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

Megjelenik évente hat alkalommal, minden páros hónapban

Kiadja a Honvéd Vezérkar

A kiadásért felel:

Dr. Böröndi Gábor altábornagy

Szerkesztőbizottság:

Elnök:

Kriston István főtörzsszázlós,
a Magyar Honvédség vezénylőszázlósza

Tagok:

Balog Sándor főtörzsszázlós

Berek Zolt főtörzsszázlós

Bogya Sándor főtörzsszázlós

Gervai János főtörzsszázlós

Dr. Murinkó Attila ezredes

Négyesi Tibor főtörzsszázlós

Soós Lajos főtörzsszázlós

Tigyi István Zsolt főtörzsszázlós

A folyóirat kiadásában és terjesztésében közreműködik a

HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

Felelős vezető:

Benkóczy Zoltán ügyvezető

Ágazati igazgató: Vigh Mihály

Szerkesztőségvezető:

Dr. Isaszegi János ny. vezérőrnagy

Felelős szerkesztő: Kiss Zoltán

Olvasószerkesztő: Eszes Boldizsár

Szerkesztő: Gáspár Katalin

Korrektor: Apagyiné Gáspár Jolán

Tördelőszerkesztő: Dancs Katalin

Címlapterv, poszter: Dani Márton

Címlapfotó: A Benedek házaspár archívuma

Poszterfotó: ÖVAT VI.

Szerkesztőségi titkár: Szabó Anita

A szerkesztőség címe:

1087 Budapest, Kerepesi út 29/B

Telefon: 272-02, 459-5355,

fax: 459-5354

e-mail-cím: kiss.zoltan@hmzrinyi.hu

Nyomdai kivitelezés:

HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú

Nonprofit Kft. Sokszorosítóüzem

Felelős vezető: Pásztor Zoltán

Ár nélküli, belső terjesztésű kiadvány.

HU ISSN 1586-2917

A folyóirat teljes terjedelmében olvasható a www.honvedelem.hu portál kiadványok rovatában

A Honvéd Altiszti Folyóirat tagja az Európai Katonai Sajtószövetségnek (EMPA)

*Hírek, információk a Magyar Honvédségről:
www.honvedelem.hu*

ÍJÁSZ-VILÁGBAJNOK A MEDINAI ZÁSZNÓ

Huszár Zoltán zásznó, a Magyar Honvédség 54. Veszprém Radarezred vezénylőzásznója 2018. szeptember 8-án első helyezést ért el hunter (vadász) kategóriában az ausztriai Moosburgban 26 nemzet részvételével rendezett 2. HDH-IAA 3D-s Íjász Világbajnokságon.

A vezénylőzásznó a Kossuth Lajos Katonai Főiskola gépesített lövész tiszthelyettesi szak elvégzését követően, 1995-ben lett hivatásos katona. Pályaválasztásában meghatározó szerepet töltött be nagyapja, aki szintén hivatásos katonatiszt volt. Választását egy pillanatig sem bánta meg: a mai napig úgy gondolja, ez volt az egyik legjobb döntés az életében.

Katonai pályafutását Pusztaszemesen, a 3. Honi Rádiótechnikai Századnál kezdte, kiképző szakaszpáncsnoki beosztásban. 2000-ben került Medinára kiképzői beosztásba, ahol jelenleg is szolgálatot teljesít. 2015-ben nevezték ki a Magyar Honvédség 54. Veszprém Radarezred 2. Gerinc Radar Mérőpont Mobil Radar Csoport vezénylőzásznójának.

Az évek alatt háromszor teljesített szolgálatot külföldi misszióban: szolgált 2004-ben Irakban a Szállító Zásznóaljnál, Koszovóban 2005–2006-ban a KFOR-13-nál, majd 2006–2007-ben ismét Irakban, az NTM-I-ben. A missziós szolgálatokat szakmai szempontból hasznosnak tartja, hiszen sok olyan tapasztalatot szerzett, amit a minden-

1. A begyűjtött, szépen csillogó érmék
2. Huszár zásznó 12 éve íjászkodik versenyszerűen
3. Zoltán felesége, Huszár-Háhner Erika világbajnoki második helyezett lett az ausztriai versenyen

napi munkája során kiválóan tud kamatoztatni.

A sport szeretetét, kitartását családjának köszönheti. Nagyapja atletizált, édesanyja versenyszerűen biatlonozott, felesége is íjász, így minden támogatást megkap a sportolói pályafutásához. Gyerekkora óta sportol rendszeresen, és sok mindent sikerült kipróbálnia az évek alatt. Négy évig röplabdázott, három évtizede síel, de az igazi szerelem a karate volt, amit tizenhét évig űzött. Áthelyezését követően Szekszárdra költözött, itt kezdett el íjászkodni.

Huszár zásznó 12 éve íjászkodik versenyszerűen, számos nemzetközi, országos és regionális versenyen vett már részt.

„Az íjász, amikor megveszi az íjat, saját magára kell igazítania azt, hogy a lehető legtökéletesebben megfeleljen az ő igényeinek. Minden íjász más, egyazon íj, bármennyire is kitűnő, nem felel meg egy másik íjásznak. Az íjjal a vásárlás után kezdődik az igazi munka. Minden egyes alkatrészt össze kell hangolni egymással a tökéletes működés érdekében, ami több hetet

igényel” – fejtette ki nézeteit az íjászat gyakorlatáról. Elmondása szerint az úgynevezett „csigás íjak” az íjászat legmodernebb típusai, amelyek az 1960-as években jelentek meg. Megjelenésük hatalmas ugrás volt a sportág történetében, amely a mai napig is hihetetlen fejlődésen megy keresztül. Huszár zászlós elsősorban 3D és terep szakágban versenyzik, de néha elindul teremversenyeken is.

Az idei versenyszezon is egy teremversennyel kezdődött, februárban. Sajnos a versenyen való szereplése nem az előzetes elvárásainak megfelelően alakult, így megfogadta, hogy a világbajnokságig minden alkalmat felhasznál az eredményes felkészülés érdekében. Rengeteget gyakorolt és nagyon sok új „alkatrészt” kipróbált, aminek meglett az eredménye.

Idén úgy alakult, hogy három héten belül rendezték meg a két országos bajnokságot és a világbajnokságot. A sok utazás, az új állandó átállítása, a más-

más szabályrendszerre való készülés, a versenyek közben felmerülő technikai hibák kijavítása nagyon megterhelte a versenyzőt, de így legalább a formaidőzítéssel nem kellett különösebben foglalkoznia, csak annyiban, hogy erre a három hétre essen. Ez sikerült is.

Az íjászat ezen a szinten nemcsak fizikailag, hanem mentálisan is megterhelő, hiszen a napi 5-6 óra versenyzés folyamatos koncentrációt, odafigyelést igényel. Egy tökéletes lövésnek rengeteg összetevője van, a siker nagy része a folyamatos összpontosításon, az íjon, valamint a felkészültségen múlik.

A világbajnokságon Huszár zászlós háromnapos versenyzés után, nyolcpontos vezetéssel került be a döntőbe, ami az élmezőnyben már nagy előnynek számít, és a végén egy pontot sikerült megőrizni belőle, ezzel nyerte meg a versenyt. Nehéz volt a döntő, főleg annak tudatában, hogy mekkora volt a tét. Több mint egy évtizedig lő, gyakorol valaki ahhoz, hogy ide eljusson,

hiszen a világbajnokság ebben a versenyszámban is a versenyzés csúcsa.

„A pálya nagyon nehéz volt, az osztrák Alpokban hegyen-völgyön át, és volt, hogy akár hatvan-hetven fokos szögben kellett lőni lefelé vagy felfelé, akár 45 méteres távolságra” – számol be a részletekről Huszár zászlós. A versenyre azonban csak versenyen lehet készülni, hiszen ezeket a körülményeket egy lőtérrel, a városban lehetetlen szimulálni. Ezért a megelőző időszak összes megmérettetését kihasználta, így a rengeteg munkának meglett az eredménye: a világbajnoki elsőségen túl mindkét országos bajnokságot megnyerte, és a terep szakágban három új országos csúcsot lőtt.

Az elért eredményeken kívül nagy öröm számára, hogy felesége, Huszár-Háhner Erika remek versenyzéssel, egy nagyon erős mezőnyben világbajnoki második helyezett lett ugyanezen a versenyen, s a 3D-s országos bajnokságon szintén a második helyet sikerült megszereznie. Volt már többszörös Európa-bajnoki második és harmadik helyezett is, de a nemzetközi eredményeket tekintve mindkettőjük számára az idei az eddigi legjobb év.

Egy kis pihenő után, decemberben kezdődik a felkészülés a következő versenyévadra. A 2019-es év fontosabb versenyei között szerepel két országos bajnokság, az Európa-bajnokság Szlovákiában, valamint az évad legfontosabb versenye: a világbajnokság az Amerikai Egyesült Államokban.

Elmondása szerint az íjászat nagyon költséges sport: a versenyen való indulás egyik legkomolyabb feltétele a verseny költségeinek előteremtése, mert egy tengerentúli versenyt saját költségvetésből nagyon nehéz finanszírozni. A feleségével szeretnének még néhány évet magas szintű versenyzéssel eltölteni, mindaddig szándékoznak sportolni, amíg hasonló eredményeket tudnak elérni, s ennek döntő akadálya elsősorban a magas anyagi ráfordítás. Az íjászatban egy világbajnoki győzelem után nem jár pénzjutalom, mint a legtöbb sportban, sőt a versenyzés teljes költsége a versenyzőkre hárul, hiszen ez a szakág még nem olimpiai szám – bár a hírek szerint van remény, hogy a következő ötkarikás játékok között már ez is szerepelni fog.

Tihanyi Viktória főtörzsőrmester
Fényképek: Huszár Zoltán és archív

Egy fotó a napi tréning után

ÖVA

HONVÉDELMI
MINISZTERIUM

170
1848 | 2018

170 ÉVES A
MAGYAR
HONVÉDSÉG

T 6

MILYEN IS AZ IGAZI KARÁCSONY?

Elérkezett a december, az év utolsó hónapja, melyet a magyar népi kalendárium Álom havának, vagy Karácsony havának nevez, utalva az ünnepre. Ez az az ünnep, ami kisgyermekkorunktól belénk ivódott a történetével, énekeivel, szokásaival és rítusaival, de az illatával, ízeivel, érzéseivel és hangulatával is. Ebben a rövid írásban most azt járjuk körbe, miről is szól a Karácsony, honnan ered, mi a tartalma.

Maga a karácsonyi ünnepkör az *adventi időszak*kal kezdődik. A szó jelentése *eljövetel*, a latin *adventus Domini*, az *Úr eljövetele* kifejezésből származik. Eredete a 4. századig nyúlik vissza, a gallikán liturgiában a vízkeresztkor (január 6.) tartott felnőttkeresztezésre előkészítő négyhetes terminus volt ez az időszak. Az 5. századtól már a Karácsonyhoz kapcsolódott a kezdetben negyven napig tartott böjti időszak, hat adventi vasárnapkal. Később a nyugati keresztyénség körében a négy adventi vasárnap szokása terjedt el, míg a keleti ortodoxiában megmaradt a hathetes előkészületi időszak. A régi magyar megjelölése *kisböjt* volt az esztendő eme szakaszának, mely a Karácsonyra való készülést, az elcsendesedést jelentette. Az egyház számára az advent kezdete jelöli az egyházi év első napját is, innentől számíthatjuk az egyházi évet.

Sajtos Szilárd őrnagy, református tábori lelkész

Adventi áhitat

Az idők folyamán több szokás is elterjedt az adventhez kapcsolódva. Az első okirattal bizonyított adventi vásár Frankfurt am Mainban volt 1393-ban, míg Drezdában 1434-ben említik. Mézeskalácsvásárról először az augsburgi városháza jegyzőkönyve tesz említést 1498-ban. A karácsonyi ajándékozás elterjedése állítólag magához a német reformátorhoz, Luther Mártonhoz kapcsolódik: ő 1545-ben nem Miklós ünnepén (Mikuláskor), hanem Karácsony napján ajándékozta meg gyermekeit. S nem sokkal később már azt olvassuk, hogy Nürnbergben a gazdag patríciusok, akik azelőtt újkor adtak meglepetéseket egymásnak, szintén Karácsonyra időzítették ezt a szokást. Innentől kezdve rohamosan terjedni kezdtek az adventi vásárok Európában: Bécsben 1600-ban már édességet árúsítottak a karácsonyi vásárban, Nürnbergből 1628-ból van hasonló adatunk, Münchenben 1642-ben rendeztek ilyen vásárt.

1839-ben Johann H. Wichern német evangélikus lelkész készítette először adventi koszorút: egy felfüggesztett székérkeréken 24 gyertyát helyezett el, melyek közül mindennap egyvel többet gyújtott meg Karácsonyig, utalva János evangéliumának prologusára: „Az Ige volt az igazi világosság, amely megvilágosít minden embert: ő jött el a világba” (Jn 1,9). Ma a négygyertyás verzió terjedt el leginkább. A protestánsok általában fehér gyertyákat

gyújtanak, minden adventi vasárnapon egyvel többet, míg a római katolikusok követik a liturgiai színeket (lila és rózsaszín). A görög katolikusok újabban hat gyertyát gyújtanak a Karácsony előtti hat vasárnapon.

Az adventi naptár készítése állítólag a 20. század elején alakult ki, s egy német édesanyához kötődik, aki ennek segítségével igyekezett megkönnyíteni Gerhard nevű kisfia számára a karácsonyi várakozás időszakát. Egy kemény papírlapra huszonnégy darab kis édességet tűzött, és megengedte gyermekének, hogy egészen Karácsonyig minden este megegyen közülük egyet. Amikor a kisfiú felnőtt, üzleti vállalkozásba kezdett, és hagyományos, házikó alakú adventi naptárakat készített, amelyeknek mind a 24 ablaka egy-egy meglepetést rejtett.

Az egyház olvasatában a Karácsonyt megelőző várakozás a Krisztus eljövetelében éri el jutalmát. Az adventi prédikációk is hagyományosan ezt a feszült várakozást, a rákészülés érzését vetítik az igehallgatók elé. Ilyen történet a Szentírásban Keresztelő János születésének története, ahol az édesapja, Zakariás pap nem hiszi el az angyalnak azt, hogy idős korában fia születhet, így megnémul, s ezáltal egy funkcióját veszített személyé válik (Lk 1,5-25). Ugyanígy József története, amikor Mária áldott állapotba kerül, ugyanezt a feszült várakozást vetíti elénk, az ember dilemmáját, hogy mi-

ként reagáljon egy nem várt szituációban (Mt 1,18-23). A krízist a megszületett Isten Fia oldja fel, előre vetítve a Karácsony valós értelmét.

Hiszen a Karácsony (lat. *nativitatis Domini, az Úr születése*) értelme itt keresendő: Karácsonykor a keresztyén világ a megszületett és testet öltött Krisztusra fókuszál, arra a csodára, hogy az Isten Fia „megüresítette önmagát, szolgai formát vett fel, emberekhez hasonlóvá lett, és magatartásában is embernek bizonyult” (Fil 2,7). Maga a karácsony szavunk a szláv nyelvekből kerülhetett a magyarba, ahol a *kracsun* a téli és a nyári napfordulót jelentette. Egy másik elmélet szerint az ócegházi szláv az albán *karcun*-t vette át, melynek jelentése *rönk, tuskó*, utalva a téli napfordulókort tartott máglyarakás szokására. Megint mások szerint a *keracseny* szóban keresendő az eredete, utalva a régi magyar szokásra, a Karácsonnyal egy időben tartott sólyomröptetésre. S eredeztethető még a latin *incarnatio* (megtestesülés) szóból is, mivel ez Isten testben való megjelenésének ünnepe.

A Karácsonyt december 25-én tartják világszerte, azonban Jézus Krisztus születésének pontos dátuma nem ismert. Meghatározásához az evangéliumokra támaszkodhatunk, melyek ismertebb eseményekhez kötik születésének idejét. Máté evangéliuma szerint Heródes király idején született, aki elrendelte a két év alatti kisgyermeknek lemészárlását. A zsidó történetíró és hadvezér, Iosephus Flavius (37–100) Kr. e. 4-re teszi Heródes halálát, ennek alapján valószínűsítik, hogy Jézus körülbelül Kr. e. 6-ban született. Lukács evangéliuma szerint a szíriai Cirénius helytartósága alatti népszámláláskor született, ez Flavius szerint Kr. u. 6-ban történhetett. A csillagászat adatai szerint Kr. e. 6-ban 70 napig volt látható a Halley-üstökös, melyet néha a betlehemi csillaggal azonosítanak. Sőt, Kr. e. 7-ben a Jupiter és a Szaturnusz együttállása is megfigyelhető volt, mely jelenséget szintén össze szokták kapcsolni a betlehemi csillag történetével.

Az evangéliumok tudósítása szerint a karácsonyi történet így hangzik: Mária jegyese volt Józsefnek, de mielőtt egybekeltek volna, kitűnt, hogy áldott állapotban van a Szentlélektől. József igaz ember volt, és nem akarta őt meg-

Hitélet a laktanyában

szegyeníteni, ezért elhatározta, hogy titokban bocsátja el. Az Úr angyala azonban megjelent neki álmában, és ezt mondta: *József, Dávid fia, ne félj magadhoz venni feleségedet, Máriát, mert ami benne fogant, az a Szentlélektől van. Fiút fog szülni, akit nevezd el Jézusnak, mert ő szabadítja meg népét bűneiből.* Mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjék, amit az Úr mondott a próféta által: *Íme, a szűz fogan méhében, fiút szül, akit Immánuelnek neveznek, ami azt jelenti: Velünk az Isten (Mt 1,18-23).*

Ebben az időben Augustus császár népszámlálást rendelt el és megpa-

rancsolta, hogy mindenki menjen ősei városába, hogy összeírják. József és Mária Betlehembe indultak, s mire odaértek, eljött a szülés ideje, de minden ház és szállás foglalt volt, így egy istállóba húzódtak be, mivel a szálláson nem volt számukra hely. Itt született meg Jézus, az Isten Fia. Mária bepólyálta és jászolba fektette. Pásztorok tanyáztak azon a vidéken a szabad ég alatt. És az Úr angyala megjelent nekik, s ezt mondta: *Ne féljete, mert íme, hirdetek nektek nagy örömet, amely az egész nép öröme lesz: Üdvözítő született ma nektek, aki az Úr Krisztus, a Dávid városában. A jel pedig ez lesz számotokra: találtak egy kisgyermeket, aki bepólyálva fekszik a jászolban.* És hirtelen mennyei seregek sokasága jelent meg az angyallal, akik dicsérték az Istent, és elhangzott az első karácsonyi ének: *Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön béke, és az emberekhez jóakarát (Lk 2,1-20).* Bölcsek érkeztek napkeletről Jeruzsálembe, Heródes király udvarába és ezt kérdezték tőle: *Hol van a zsidók királya, aki most született? Mert*

Ajánlott irodalom:

Marius van Leeuwen:
Ünnepről ünnepre.

A keresztyén ünnepek története és lényege.

Kolozsvár, Exit Kiadó, 2009.

Szénási Sándor: Ünnepeink.

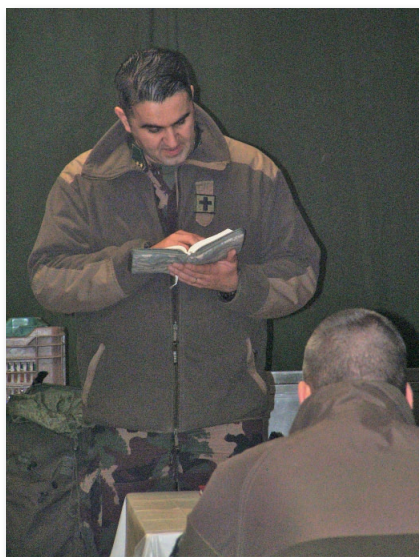
A református egyházi év.

Budapest, Kálvin Kiadó, 2007.

láttuk az ő csillagát, amikor feltűnt, és eljöttünk, hogy imádjuk őt. A bölcsek elindultak a csillagot követve, s mikor elérték céljukat és bebocsátást nyertek a jászolhoz, leborultak a pólyába tartak Jézus előtt, átadták ajándékaikat, aranyat, tömjént és mirhát, imádván az Isten Fiát, a Megváltót (Mt 2, 11-12).

A keresztyénség elterjedése után hamarosan elterjedt a Karácsony ünneplése is. A római idők *Mithrász-fesztiválja* (a Nap visszatérése) a Julianus-naptár szerint december 24-re, a téli napfordulóra esett, melyet a 4. század elején már Jézus születésnapjaként ünnepeltek. A *Sol Invictus*-nak (győzedelmes nap) nevezett pogány ünnepet *Sol Salutis* (üdvösség napja), a Megváltó születésnapjaként ünnepelelték tovább.

A későbbiekben aztán számtalan dolog kapcsolódott a Karácsonyhoz. Hagyományos magyar elnevezés a *kiskarácsony* és *nagykarácsony*, amely a

Az advent hagyományosan a várakozás, az ünnepre készülés ideje

Beteleheimi jászol – tábori körülmények között

valóságban két külön ünnep: a nagykarácsony december 25-e, kiskarácsony pedig január 1-je, újév napja. Az ünnep egyik szimbóluma a karácsonyfa, melyet először a 16. században említenek német területen. Az ekkor induló reformáció bevitte a családi otthonokba az ünneplést: az emberek a Biblia forgatása révén olvasták a karácsonyi történetet, s karácsonyi dalokat énekeltek házaikban.

A reformátusok szenteste gyermekmúsort (betlehemes) istentiszteletet tartanak, s az ünnep első napján úrvacsorás, másodnapján ünnepi istentiszteletet. Katolikus hagyomány a karácsonyi éjféli mise tartása 24-én éjszaka. Régebben a betlehemezés a legismertebb karácsonyi szokások közé tartozott, egy többszereplős dramatizált játék volt és az egész ország-

ban ismerték, nagyon sok helyen ma is gyakorolják. December 24-én hagyományosan böjt van, ilyenkor nem fogyasztunk húst, esetleg csak halat. Ünnep első napjához tartozik az ünnepi ebéd, ahol összegyűlik a család, esetleg a tágabb rokonság is.

Ahogy láttuk, a Karácsony igazán sokféle, komoly tartalommal, esetleg felesleges sallangokkal. S hogy milyen az igazi Karácsony? Az a szemnek láthatatlan. Titokzatos kapocs a családdal, szüleinkkel, gyermekeinkkel, szeretteinkkel, nemzeti emlékeinkkel és családi hagyományainkkal, s titokzatos kapocs a megszületett Isten Fiával, Jézus Krisztussal.

*Sajtos Szilárd őrnagy
református tábori lelkész
HM Protestáns Tábori Lelkészi
Szolgálat – Debrecen*

A Honvédségi Szemle 2019/1. számának tartalmából

Porkoláb Imre ezredes: Szervezeti adaptáció a Magyar Honvédségben: küldetésalapú vezetés 2.0 a digitális transzformáció korában

Szenes Zoltán ny. vezérezredes – Apáti Zoltán dandártábornok – Drót László ezredes: Az ENSZ békefenntartás reformja – 30 év „kéksapkában”

Répási Krisztián: Az Európai Unió terrorfenyegetettségének alakulása 2011 és 2017 között az Europol jelentéseinek tükrében

Tábi Levente alezredes: IED-támadás a levegőből

Nagy László János alezredes: A katonai helikopterek mint harcászati-műszaki rendszerek beszerzése során alkalmazható kiválasztási szempontok

ÉS ELJÖTT A VÁRT VÉG, AVAGY GONDOLATOK 100 ÉV ELTELTE UTÁN

Ahogy napjainkban a helyszínnel való ismerkedés és szemlélődés közben, úgy vélhetően 100 évvel ezelőtt is – két fránya tűzcsapás között – volt katonáinknak egy kis ideje az erődök védelme alatt az olvasgatásra. Majd gyakorlatilag 1918. november 11-ét követően a katonák szedhették a sátorfájukat (illetve aki tudta vagy akarta, az erődítmény kövét). A felvételek a Montenegróhoz közeli Trebinje településen, az egykori osztrák–magyar katonai helyőrség védelmi pontján Für Iván főtörzsőrmestert örökítették meg, aki mondhatni többszörös boszniai és hercegovinai veteránként nem mást, mint az erődítmény egyik kövét hozza mozgásba.

▲ A hely varázsa
▼ Mentsük, ami menthető

Egy meghatározó döntés emléktáblája

Az utolsó királyunk

Ma már tudjuk, hogy a szemben álló felek többnapos egyezkedést követően aláírták a negyedik éve zajló háború lezárását. A titokban tartott, de aztán a hírlánc működési szabálya szerint körbejárt üzenet eljutott a lövészárkok minden egyes szegletébe, vagyis 1918. november 11-én 11.00 órától a határo-

zott francia katonai vezetés elképzelése szerint elnémultak a fegyverek, elhallgatásra kényszerültek a géppuskák, puskák, és elcsendesültek a harcra vezető sípok. A harci gázok pedig eltűntek a korszerű hadviselés megengedhető arzenáljából. Pershing tábornoknak határozott meggyőződése volt, hogy a németeket Berlinig kell üldözni. Talán a nemrégiben érkezett, energiával töltött amerikai katonák voltak azok, akik a fegyverszünet előtti időszakban még megfontoltan rohazottak, keresték az ellenséget, hogy végérvényesen megsemmisítsék őket. A magyar katonák mindeközben tették azt, amit meghatároztak számukra keleten, délen és máshol. Azonban mire hazaértek, már nem a királyért, IV. Károlyért, hanem egy megváltozott új rendért állhattak csatasorba. Végérvényesen felbomlott egy birodalom, és ennek következményeként az egykori közös hadsereg is, új alapokról kellett építkezniük az utódállamok haderőinek. Így történt hazánkban is, elindult a hadsereg (rejtett) fejlesztése, a polgári és katonai képességek rendszerezése.

*Írta és a felvételeket készítette:
dr. Murinkó Attila ezredes*

KARÁCSONYI LEVÉLZÁRÓK 1942

A Magyar Királyi Posta a második világháborúban harcoló honvédek karácsonyi ajándékozása céljára jótékonyági levélzáró bélyegsorozatot bocsátott ki. A levélzárókat, amelyek a levélborítékok hátoldalának leragasztására szolgáltak, a postahivatalokban árusították. A bélyegeket Légrády Sándor tervezte.

A bélyegsorozaton a fronton harcoló honvédek és a karácsony ünnepét ábrázoló jelképek láthatók. A karácsony a család és szeretet ünnepe, amit mind idehaza, a hátszágban, mind a fronton harcoló honvédek körében egyaránt megünnepeltek. A katonák igyekeztek az ünnepet az adott lehetőségekhez képest emlékeztetessé tenni.

A fronton nem volt ott a család, de ott volt a bajtárs, a barát, a sebesült katona, akinek szebbé tudták tenni a karácsonyt egy szentestei tábori misével, egy jó szóval, egy képeslappal, egy énekkel és nem utolsósorban egy csajka meleg étellel.

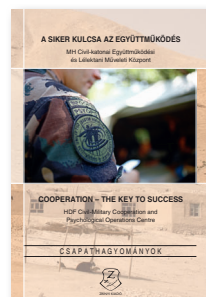
*Surányi Barnabás
zászlós*

A Honvéd Altiszti Folyóirat hagyományos „világjárása” során a nagyváradi Tano-da által fenntartott, a két nagy háború emlékeit összefoglaló múzeum falai között kapott egy kis helyet.

Írta és a felvételt készítette: dr. Murinkó Attila ezredes

ALTISZTEK KÖNYVESPOLCA

A siker kulcsa az együttműködés című könyv az MH Civil-katonai Együttműködési és Lélektani Művelési Központ (MHCKELMK) tizenöt évének

összefoglalója. Az alakulatot 2003-ban alapították, felismerve az általuk képviselt képességek szükségességét egy modern hadseregben és honvédelemben. Az információ áramlásának és elérhetőségének forradalma, az információ birtoklásának és elosztásának felértékelődése, valamint az egyéni vagy csoportos helyváltoztatás globális trendjeinek minőségi és mennyiségi változása szükségszerűen rádöbbentett mindenkit: bárhol is van háború vagy katasztrófa okozta politikai, vallási, etnikai üldöztetés a világban, senki sem függetlenítheti magát az eseményektől.

A kötet a *Csathagyományok*-sorozatban jelent meg, a Zrínyi Kiadó gondozásában. Bővített, 2. kiadás.

AZ ÉLES SAROK HŐSE

Az 1956. október 23-án kezdődött forradalom és szabadságharc hőseinek, mártírjainak sora – köszönhetően a következetes és kitartó történelmi kutatásoknak – bizony hosszú. Magas beosztású politikai, civil méltóságok, illetve katonák éppúgy találhatók a névsorban, mint a nép egyszerű fiai. Ők azok, akiket megfogott, magával ragadott és a felkelés soraiba vezérelt a történelem hívó szava. A kultikus helyek – Széna tér, Corvin köz – mellett érdemes egy talán kevésbé közismert helyszínt és annak hőseit is megismernünk.

Ez pedig Kőbánya, Budapest X. kerülete, ahogy mondani szokták: az ellenállási mozgalom egyik „legerősebb bástyája”. Itt harcolt – saját döntése alapján, sorkatonaként – társaival együtt Silye Sámuel tizedes. Silye tizedes 1932. február 16-án született Jászkiséren, földműves családban. A nyolc általános befejezése után elvégezte a gimnáziumot, de az egyetemre nem vették fel. Vasestergályosnak tanult, majd a szakmájában helyezkedett el. Megnősült, házasságából gyermek nem született. 1953 őszén Budapestre vonult be sorkatonának, a forradalom

idején mint rádiós rajparancsnok teljesített szolgálatot.

1956. október 30-án, amikor alakulatánál is megalakult a forradalmi katonatanács, őt is beválasztották. A szovjet csapatok november 4-i támadásakor alegységével felsőbb parancsra tüzelőállást foglalt el Kőbányán: légvédelmi ütegének állása a Csajkovszkij parkban volt. A harchoz készülő civil fegyvereseknek az üteg parancsnoka fegyvert és lőszeret adott, majd hívásukra Silye és még tíz-egynéhány sorkatonára csatlakozott hozzájuk, hat löveget is magukkal hozva.

November 4-én délután tüzeltek a közeledő szovjet harcocsikra, három kigyulladt, de vissza tudott vonulni, egyet megsemmisítettek. Az egyik löveg másnap is egyórás tűzharcot vívott a támadó szovjet csapatokkal. November 6-án lőszerutánpótlást kaptak, állásukat áttették a sörgyár melletti üres telekre, és innen nyitottak tüzet egy szovjet helikopterre, valamint egy harcocsira. November 8-án a szovjetek – egy nagyobb támadás előkészítéseként – nagy erejű tűzcsapást mértek állásaikra, mire Silye és társai beszüntették a további harcot. Silye ezután két napot töltött a Bajcsy-Zsilinszky Kórházban, majd 10-én hazament a családjához.

1957-ben leszerelt a katonaságtól és visszament dolgozni korábbi munkahelyére. 1959. június 5-én letartóztatták, majd 1959. szeptemberében első fokon, novemberben másodfokon halálra ítélte a katonai bíróság; az ítéletet 1959. november 21-én reggel 7 óra 2 perckor a Kozma utcai börtönben végrehajtották. 1990-ben Für Lajos honvédelmi miniszter hősi helytállásának elismeréseként posztumusz őrnaggyá léptette elő. 1991-ben Göncz Árpád köztársasági elnök A Hazáért és a Szabadságért emlékérem kítüntetést adományozta Silye Sámuel részére. A X. kerület, Kőbánya önkormányzata 2016-ban posztumusz Kőbánya Díszpolgára címet adományozott az 56-os hősnek.

*Kép és szöveg:
Dr. Murinkó Attila ezredes*

Források: <http://mek.oszk.hu/01900/01937/html/szerviz/kislex/biograf/silye.htm>
<http://www.jaszkeser.hu/alap/tudosit/201212.pdf>
<http://www.kobanya.hu/?module=news&action=show&nid=185107>

AKI CSAPATZÁSZLÓT SZERZETT ALAKULATÁNAK

Az 54 évig működő nagyorosi helyőrség virágkorát a Csapatlégvédelmi Kiképzőközpont (CSLKK) 1974-es létrehozásával kezdte élni. Ekkor adtak át több új épületet, hozták létre az alakulóteret, bővítették a telephelyet, s új hangárokat építettek a hagyományos technikai eszközök részére. A CSLKK-ban a korábbi feladatok 1975-től folyamatosan kiegészültek a KUB légvédelmi rakétakomplexummal felszerelt ezredek parancsnoki állományának szakmai átképzésével. 1978-ra a CSLKK a fegyvernem fontos módszertani bázisává, igazi tanintézetévé vált, amely folyamatosan végezte a légvédelmisek kiképzését. Az alakulat 1980 tavaszán csapatzászlót is kapott, amely egy 22 éves fiatalembernek, Holmár József törzsőrmesternek volt köszönhető. Nem véletlenül, hiszen a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Kótajból származó fiatalember a bázis történetében elsőként négyszeres kiváló hallgató tudott lenni.

A nem mindennapi katonai életpályát befutó tiszthelyettest, később tisztet fia, Holmár Zoltán történész, a Nyíregyházi Jósa András Múzeum munkatársa mutatja be olvasóinknak.

Holmár József 20 esztendősen, a katonai behívót megelőzve határozta el, hogy a katonai pályát fogja választani. 1978 májusában Vácott, a sikeres felvételi vizsgát követően jelentkezett a CSLKK KUB légvédelmi tüzér szakára, ahol az 1978. szeptember 29-én megtartott ünnepélyes katonai eskü után megkezdte tanulmányait. A kiváló fizikai és szellemi képességekkel

A 2K12 KUB a legkorszerűbb haditechnikának számított az 1970-es években

A katonai síbajnokság résztvevői Nagyorosziban, a Csapatlégvédelmi Kiképzőközpont alakulóterén (1980. január 20.)

A „Magasabb Egység Bajnokság” aranyérme

rendelkező, atletikus fiatalember (182 cm-es magasságához ugyanis 76 kg párosult) Nagyorosziban tudott igazán kibontakozni. Néhány hónapon belül kiérdemelte a „Katonai Tízpróba” bronz-, ezüst- és aranyfokozatát is. Nem véletlenül, hiszen évfolyamtársai körében rekordokat döntött: AMD-65 típusú gépkarabélyával 600 méterről elsőre célba talált; messze a legnagyobb eredményt produkálva 52 métert ért el gránátdobásban; futásban pedig 8 perc 30 másodperc alatt teljesítette a 3000 méteres távot. Eredményeire a Budapest Honvéd FC is felfigyelt, és hivatalos felkérőlevelet küldtek a klubhoz való csatlakozásra, ám ő nemet mondott. Számára a katonai hivatás volt az első.

A fiatal tiszthelyettes-hallgató

Hallgatói állományban, a kétéves képzés alatt többször is megtette a bázis és Drégely várának romja közötti meredek szakaszt. Szükség is volt a gyakori edzésekre, hiszen 1979 nyarán részt vett a legnagyobb erőpróbán, a 20 km-es járőrszolgálati versenyen, ahol emberfeletti teljesítményt nyújtva, a dobogó tetejére állva megszerezte a

„Magasabb Egység Bajnokság” aranyérmét.

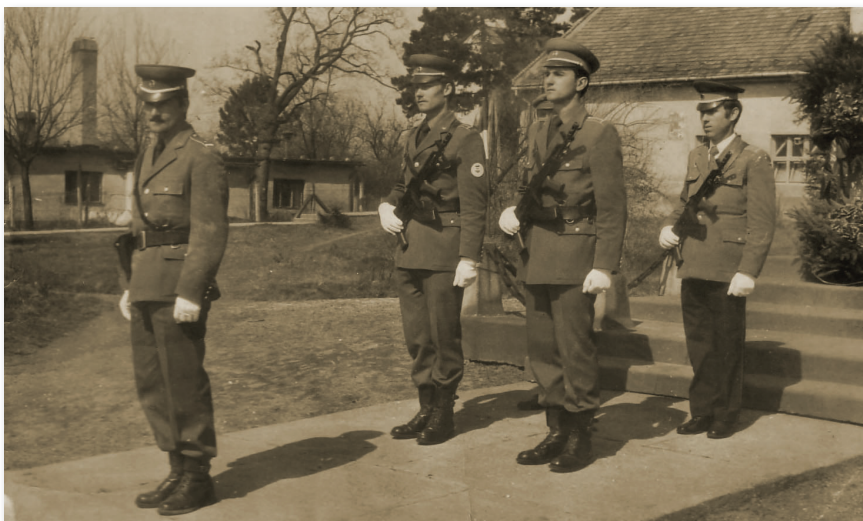
A fiatal hallgató a Börzsöny láncait is meghódította. Nagyorosziban életében először sáléceket húzott a bakancsára, és részt vett az 1980. január 20-án megrendezett katonai síbajnokságon, ahol a 3 fős H üteg (hallgatói üteg) tagjaként sífutásban aranyérmét szerzett csapatának.

Az alföldi fiú elméleti téren is kiváló eredményeket ért el. 1979 elején egyszeres kiváló hallgató lett, így április 4-én részt vett a nagyoroszi katonai emlékmű koszorúzásában. 1979. május 1-jén a CSLKK-t képviselve részt vett Szolnokon, a Szigligeti Színházban megtartott „Katonai Főiskolák VIII. Fesztiválján”, ahol szájharmonikán játszott. Sikeres teljesítményét oklevéllel és jelvényrel jutalmazták. Ez év májusának közepén Székesfehérvárott, a Pajzs '79 hadgyakorlaton a seregtest amatőr művészeti együttesében szerepelt eredményesen. Szeptember 13-án kétszeres kiváló hallgató lett.

A tehetséges tiszthelyettes-hallgatót 1980 februárjában az akkor még riporterként szárnyait bontogató Jusz László is felkereste Nagyorosziban, és interjút készített vele a *Néphadsereg* című hetilap számára. Egy hónappal később, 1980 márciusában már háromszoros kiváló hallgató volt.

Nem sokkal ezután, 1980. április 4-én rendezték meg a katonai díszszemlét, amelyen hallgatótársaival együtt ő is részt vett, s ez alkalomból a díszszemléssel jelvény mellett „A Díszszemle Kiváló Katonája 1980” jelvényt is átvehette.

A bázison ekkor már mindenki sejtette, hogy a kótaji fiatalember történelmet fog írni. 1980. április 4-én a romhányi Építési és Kerámia Gyár csapatzászlót adományozott az alaku-

Koszorúzás Nagyorosziban (1979. április 4.)

Végzős tiszthelyettes-hallgatók 1980. augusztus 1-jén

latnak. Ezt a zászlót 1980. augusztus 1-jén a négyszeres kiváló hallgatóként törzsőrmesteri rendfokozatot kiérdemlő Holmár József emelhetette elsőként magasba. Emellé megkapta a „Katonai és Politikai Kiképzésben Kiváló” jelvényt is, amelyet vele együtt akko-

riban az országban csupán 12 tiszthelyettes viselhetett az 1980. augusztus 10-én, Kecskeméten megtartott tiszthelyettes-avatáson. A nem hétköznapi eredmény elérésében szerepe volt a H üteg parancsnokának, Tóth János főhadnagynak és a bázisparancsnoknak, Nagy János alezredesnek is. Holmár törzsőrmester eredményeit egy ideig nem tudták megismételni, hiszen négy évet kellett várni arra, hogy az alakulat ismét négyszeres kiváló hallgatót avathasson. A „Katonai és Politikai Kiképzésben Kiváló” jelvényt aranyozott kivitelben először 1950 szeptemberében adományozták első fokozatban végzett tisztek részére, majd 1963-tól ezüstözött változatban, a méretben és formában teljesen megegyező jelvényt a tiszthelyettes-iskolák első fokozatban végzett hivatásos tiszthelyettesei

Tiszthelyettes a tisztek között. A fiatal, határozott és energikus törzsőrmester Nyirtelken komoly megbízásokat kapott.

A 9P113 rakétakomplexum

is megkapták. Ennek az eredménynek a jelentőségét és értékét tovább növeli, hogy a Nyírteleken töltött katonai szolgálati idő alatt Holmár József törzsőrmesteren kívül csupán egyetlen tiszt viselte ezt a jelvényt.

A törzsőrmester nem maradt Nagy-orszában. 1980 őszén Debrecenbe, az MN 9127 Légvédelmi Kiképzőközpontba került, ahol indítórendszerparancsnokként és rakétaelmélet-tanárként szolgált. 1981. július 31-én

gyártanak. Az, hogy valójában mi zajlott a falak között, csak a rendszerváltás után derült ki: ott javították a néphadsereg rakétatechnikáját.

Holmár törzsőrmester 1984-ben komoly és felelősségteljes megbízást kapott a nyírteleki katonai vezetéstől. Börgöndön a tárolás során beáztak az SZ-75 M Volhov légvédelmi rakéták. A hír hamar a szovjetek fülébe jutott, akik a felelősséget a magyarokra akarták hárítani. A kényes eset kivizsgálásá-

hatótávolságú ballisztikus rakétát szállított. A rakéta hatótávolsága 70 km, pontossága 500–700 méter között volt, robbanófeje pedig 550 kg, amely lehetett repesz-romboló, nukleáris vagy vegyi robbanótöltet. 1964-ben állították először szolgálatba a Szovjetunióban, majd hamarosan a Varsói Szerződés tagállamaiban is elterjedt.

A Magyar Néphadseregben szolgálatot teljesítő 9P113 járműveket tízévente felújításra küldték a Szovjetunióba. Ez történt a Jászberényben lévő járművel is, amely egy év alapos szovjet ellenőrzést követően visszatért a „Jászság fővárosába”. A Moszkvából érkező és a 9P113 működéséért felelős két szovjet mérnöktisztet az oroszul kiválóan beszélő Holmár törzsőrmester fogadta Budapesten, majd Jászberénybe érve teszteknek vetették alá a járművet. A fegyverzet kiválóan működött, azonban a szállítójármű egy kör megtétele után váratlanul lefulladt. Az eset még néhányszor megismétlődött. A két szovjet tiszt értetlenkedve és kétségbeesve állt a jármű mellett, és nem találtak magyarázatot a hibára. A fiaskó miatt a két szovjet katona nem sok jóra számíthatott Moszkvában. Holmár törzsőrmester azonban felfedezte, hogy a 10 mm átmérőjű, rézből készült benzincső végén lévő menetnél fals levegő került a rendszerbe. Leszerelte a csövet, levágta a hibás részt, újraperemezte, majd visszahelyezte a helyére. A jármű ezt követően már kiválóan teljesítette a tesztköröknél, így a két tiszt is nyugodt szívvel térhetett vissza hazájába. A feladat elvégzése után nem volt kétséges, hogy a 26 éves törzsőrmestert ki fogják tüntetni. 1984. szeptember 29-én Novák Zoltán,

A Nyírteleki Fegyverbázis parancsnoka, Novák Zoltán ezredes ünnepélyes keretek között adja át Holmár József törzsőrmesternek a „Haza Szolgálatáért Érdemérem” bronz fokozatát (1984. szeptember 29.)

„Kiváló Rajparancsnok” jelvényt szerzett. Még ebben az évben áthelyezték az MN 6060 Nyírteleki Fegyverbázisra, ahol alosztályvezetői beosztást kapott. A bázist évtizedekig a titokzatos homálya fedte. Talán nem is volt az országban olyan ember, aki „biztos forrásból ne tudta volna,” mi folyik a százyolc hektáros területen. A polgári lakosság körében szent meggyőződés-ként keringett, hogy a keleti végeken a Magyar Néphadsereg legújabb technikai berendezéseit fejlesztik, míg mások szerint atombunker lapult a mélyben, ahol valamiféle csodálatos repülőket

val a nyírteleki parancsnokság Holmár törzsőrmestert bízta meg, aki kiderítette: a rakéták tárolásában fontos szerepet játszó tömítőszalagok nem szakszerűen voltak rögzítve a tárolóládákon. A vizsgálat eredménye így kimutatta: a tárolás során bizony a szovjet fél hibázott.

A fiatal törzsőrmester az egyik legnagyobb bravúráját szintén 1984-ben érte el Jászberényben, ahol két szovjet tiszt becsületét megmentve újra működőképes állapotba hozott egy 9P113 szállító-indítójárművet. A 8×8 hajtás-képletű gumikerekes ZiL-135 katonai teherautón alapuló jármű Luna-M kis

Holmár József 35 évesen is verhetetlen volt 3000 méteres futásban

a nyírteleki bázis parancsnoka ünnepélyes keretek között adta át számára a megtisztelő „Haza Szolgálatáért Érdemérem” bronz fokozatát.

1985. augusztus 20-án Holmár Józsefet előléptették főtörzsőrmesterré, s nem sokkal ezután, a jászberényihez hasonló megbízást kapott a fiatal tiszt-helyettes. Tapolcán szintén két szovjet tiszt társaságában egy 9P117 szállító-indítójárművet teszteltek. A komplexum egy MAZ-543 8x8 hajtásképletű nehéz tüzérségi tehergépkocsi, mely egy Scud-B rakétát hordozott. Az 5900 kg tömegű és 11,25 méter hosszú rakéta hatótávolsága 300 km volt. Jászberénnyel ellentétben a tapolcai teszten minden rendben zajlott.

Rövid idővel később, 1987. április 4-én a főtörzsőrmestert a „Haza Szolgálatáért Érdemérem” ezüst fokozatával tüntették ki. A becsvágyó fiatal tiszt-helyettes ebben az évben jelentkezett a Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskola légvédelmi rakéta szakára, amelyet sikeresen elvégezve 1988. augusztus 20-án alhadnagy lett.

Nem sokkal ezután azonban a változás szele utolérte a kelet-európai

A főhadnagy 1996-ban, nyírteleki irodájában a feleségével, aki szerződéses katonaként szolgált

szocialista országokat is. A rendszer-váltás idején harci feladatként Holmár alhadnagra bízták a kiselejtezett rakéták hasznosítását, melyeknek ötvözetekből készült alkotóelemei igen értékesek voltak. A nyírteleki katonai vezetés nem ismerte fel e fontos szempontot, a fiatal tiszt viszont kidolgozta a bontási technológiát, majd könnyűfémöntődéket keresett meg az országban. Apc település kínálta a legjobb lehetőségeket a fémek ötvözetként való újrahasznosítására, így Holmár alhadnagy fél év alatt 18 millió forint forgalmat bonyolított le a honvédség számára, ami 1989-ben köztudottan a mainál jóval tekintélyesebb összeg volt.

A Honvédelmi Minisztériumból két tábornok érkezett meg szemlélni a bontás menetét a MÉH-teleppé avasztalt nyírségi rakétatámaszponton – Holmár alhadnagy nem sokkal ezután osztályvezetői megbízást kapott.

1990. március 15-én újra kitüntették a „Haza Szolgálatáért Érdemérem” ezüst fokozatával, majd az év augusztusában hadnaggyá léptették elő. A Magyar Honvédség kitüntetései közül elsőként a „Tiszti Szolgálati Jel III. fo-

kozatát” adományozták Holmár hadnagya számára 1992. október 23-án, 10 év szolgálati idő elismeréseként. 1993. április 1-jén még egyszer megcsillogtatta páratlan atlétikai tudását, és részt vett az MH Anyagi-Technikai Főcsoportfőnökség által szervezett „Katonai Háromtusa Bajnokságon”. Itt fiatal katonatiszteket megszégyenítő módon mutatta meg, hogy 35 évesen még mindig verhetetlen a 3000 méteres futásban. Összetettben végül a 2. helyet szerezte meg az egyéniben indulók között.

1994-ben Hollywood és a filmvilág is közel került hozzá: az éj leple alatt Budapestre kellett szállítania egy 15 méteres, SS-sorozatba tartozó szovjet rakétát, amely a belőle kiszertelt robbanófej ellenére is félelmetes látványt nyújtott. A rakétára a *Royce – Titkosügynök a pácban* című film forgatásánál volt szükség, amelyben James Belushi játszotta a főszerepet.

Holmár főhadnagyt 20 év aktív katonai szolgálat után, 1998. május 31-én helyezték nyugállományba. A civil életben vagyongvédelmi céget vezető, sportos igazgató azonban ma is aktív: 17 perc alatt futja le a 4000 métert!

Holmár Zoltán

Holmár alhadnagy oroszlánrészt vállalt a kiselejtezett szovjet rakéták újrahasznosításában

Honvédségi Szemle
A Magyar Honvédség központi folyóirata

www.honvedelem.hu/kiadvanyok

HARMINCHETESEK

Közeledik az év vége. Ismét sok feladatban, gyakorlatban és kiképzésben bővelkedő évet zárhatunk. Ezeket felsorolni is hosszú lenne, de azért két kiemelt feladatunkat érdemes nevesíteni. Az egyik a körömi hidépítésünk, melylyel majdnem három hónapon át biztosítottuk a környéken lakók átkelési lehetőségét a Sajón. A másik a negyedik alapkiképzésünk, mely a vége felé jár, és a nyolcvanhat kitartó leendő katonánk már az ünnepélyes eskütételre gyakorol, hogy december 14-én a hozzátartozók, szeretteik és párjuk előtt hangosan mondhassák: *Esküszöm!*

A feladatok végrehajtása mellett otthon, a szerető család körében sokaknak kezdődik a „második műszak”, gyermeknevelés, az otthon rendbetétele és az ünnepi sütés-főzés. Sok kollégánk szívesen tölti maradék szabadidejét a választott hobbijának, érdeklődési körének megfelelően. Engedtessek meg, hogy a harminchetesek közül bemutassak néhány kollégát.

A fegyverkovács

Az alacsonyvízi hidépítő század kötelékében szolgál *Horváth Lajos őrvezető*, aki hazánk északi részéről jelentkezett hozzánk katonának. Lajos nagyon bizakodóan beszélt élete álmáról: ha lehetősége megengedik, nagyon szeretné a családját, feleségét és szeme

fényét, négyéves kislányukat is ideköltöztetni, és együtt, közösen egy új életet építeni itt, a Kurca-parti gyönyörű városban, Szentesen. Lajos különös és érdekes hobbjára a század misszióból nemrégiben hazatért vezénylőzászlósa, Polereczki László zászlós hívta fel a figyelmem. „Tudtad, hogy a mi »Lajosunk« kardokat és páncélingeket kovácsolgat?” – kérdezte. Ez a kérdés keltette fel az érdeklődésem és személyes beszélgetésünk során egy érdekes történet rajzolódott ki.

Horváth őrvezető 29 esztendő, Borsod megyéből, Miskolcra származik. A tanulmányait Miskolcon végezte, ahol villanszerelő és ápoló szakmát szerzett. Ezek után választotta a katonai pályát, és immár két éve szolgál a Magyar Honvédség 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred Alacsonyvízi Hidépítő Századában. Az aleggységnél nagyon jó emberi kapcsolatokat épített fel, és rövid időn belül a század részévé vált. Legnagyobb elismerés számára, hogy a vezetőség és a kollégái számolnak a munkájával. Kedvenc hobija a kovácsolás, igaz, mint szerényen megjegyzi, alapszinten műveli. Szabadidejében elsődlegesen tradicionális fegyvereket kovácsol, kardokat – például katant, szablyát –, buzogányt vagy sodronyínget. Kollégáitól, ismerőseitől sok pozitív kriti-

kát kap, ami nagyon ösztönzően hat rá. „Számomra különleges időtöltés az izzó fémot formálni, alakítani és a végén olyan tárgyat alkotni, amivel díszíthetem szobám falát” – foglalja össze, mit is jelent számára a hobija. Szakmunkástanulóként a gyakorlati hetek idején találkozott és szeretett bele a különböző sajátos, nem kis állóképességet követelő kovácsolási technikákba. Első találkozását az izzó fém lenyűgöző színpompájával egy idős munkásnak köszönheti a gyárban, aki megmutatta, hogyan lehet egy vasdarabból terméket készíteni. Legnagyobb öröme, ha a fárasztó munka végén sikerül álmai tárgyát megalkotnia, amiben gyönyörködhet és amit büszkén mutathat meg nemcsak a rajongó kislányának, hanem mindenkinek.

Sokat olvastam ezek után a kovácsolásról, hogyan és miképpen képződik a kalapácsütések hatására az izzó fém és lesz belőle egy műremek, egy alkotás. Nem egyszerű feladat, sok energiát, kitartást és elhivatottságot kíván.

A galambász

Ezt a kitartást és energiát említette meg kollégánk, *Deák Zoltán szakaszvezető* is, akit a különös hobbjáról kérdeztem. Egy alkalommal Szentendrére rendelték be, és a sors az utazás során hozott össze Deák szakaszvezetővel, a helyőrség-támogató aleggységek javítószakasza vontató rajának vezetőjével. A nagy vasak (Kraz-255/b vontató) mellett rendszerint az alakulatunk buszait is ő vezeti. Sokszor hosszú meneteket kell teljesítenie; mindannyiszor fő célja, hogy biztonságban visszatérjen a helyőrségébe és szerető családjához. A sors iróniája, hogy kedvenc időtöltése postagalambjainak nevelése, reptetése és versenyztetése. Rendszerint a galambok is hosszú távokat repülnek, majd visszatérnek fészükbe, mint maga a gazdájuk, aki féltő gonddal dédelgeti őket.

Zoltán 1981-ben született Kiskunfélegyházán, és egy alföldi kis faluban, Gátéron nevelkedett. A középiskolát Csongrádon végezte el, ahol asztalos szakmát tanult. Életének addigi szakasza szinte szülőfaluja körzetében telt el. A nagy változást a kötelezően letöltendő sorkatonai szolgálat hozta meg, hiszen a szombathelyi Savaria-laktanyában kapta meg az alapkiképzését. Utána a kiskunfélegyházi elekt-

Horváth Lajos őrvezető

Deák Zoltán hobbija a postagalamb-tenyésztés és -versenyeztetés

ronikai harcezednél kapott beosztást. Ekkor fogalmazódott meg számára a továbbszolgálat mint lehetőség, de sajnálatára az ezredet felszámolták. 2008 februárjában jelentkezett a szegedi toborzóirodában, ahonnan alakulatunkhoz irányították. 2011-ben az afganisztáni misszióban is megmérgettetett. Párjával, Zsuzsival 2005 óta él nagy boldogságban; Zoltán büszkén mesélte, hogy párja támogatja a katonai pályáját, megérti és elfogadja a hivatással járó sok távollétet. 2009-ben megszületett pici lányuk, Bogi, akit a legnagyobb szeretetben nevelnek a csongrádi családi házukban.

Itt hódol hobbijának is. A saját keze által megépített kerti dúc napjainkban 80 galamb meleg, „komfortos” otthona. A májusi párbaállítás után kezdődik meg minden évben a postagalambversenyeztetés, ami tizenkét hétig tart. A galambjai hétről hétre sokszor 700 kilométeres távokat repülnek, maguk mögött hagyva a vetélytársakat. Ez a reptetés egyben kiválasztás is, mivel a legeredményesebb galambokat mindig megtartja, a többit elajándékozza. Büszkén mesélte nekem, hogy családtagként nevelt galambjai évről évre több éldíjjal és serleggel köszönik meg neki a gondoskodó ellátást. Az eddigi eredményei között a 2016-os Nemzeti bajnokság első helyezése (88 tenyésztő indított galambpárt) és a Dúc bajnokság első helyezése emelkedik ki. A 2017. évi versenyeken az előkelő 28. helyezést érte el a közel ötezer galambász közül. Idén már az országos bajnokság 12. helyezéssel büszkélkedhet, amit

a Nemzeti bajnokságon és a Kerületi bajnokságon elért II.–II. helyezésnek köszönhet.

A három vaslady

A maratoni reptülések után következzen a számunkra is ismert maratonfutás. Az ezred víztisztító századának három kitartó sportolóját szeretném bemutatni olvasóinknak. A három katonahölgy kedvenc időtöltése a távolságok leküzdése, a célok elérése és a saját határok peremvidékének megismerése. Ők jól tudják, mindig lehet tenni egy ickepিকে lépést és már túl is teljesítettük azt, amire addig képesnek hittük magunkat. Ez a gondolat adott nekik erőt életük első maratoni távjának teljesítése közben. Segítette őket a hit, az akaratérő és a célszalag gyönyörű látványa.

Gyergyádes Mária szakaszvezető 2004. szeptember 1-jén vonult be párja biztatására az akkori tapolcai kiképző központba és végezte el a három hónapig tartó alapképzését. Ezt követően a szentesi MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Dandár állományába került és a mai napig itt szolgál. Jelenleg a kiképzőszázad kötelékét erősíti, ahol írni feladatokat lát el egy nagyszerű csapat tagjaként. Misszióban ez idáig nem volt, de párja, aki szintén katona és jelenleg a kecskeméti repülőbázison szolgál, már teljesített külföldi szolgálatot. Ma már két gyermek büszke édesanyjaként legfontosabb számára a család, de mellette nagyon fontosnak tartja az életében a sportot is. Szabad-

idejében szívesen megy futni vagy túrázni. „A futás mind a testnek, mind a léleknek felfrissülést, kisebb-nagyobb sikerélményt adó mozgás, kellemes fáradtságérzettel fűszerezve” – jellemzi kedvenc sportágát.

Az elmúlt év során az első maratontáv lefutását tűzte ki céljává, amelyet idén október 7-én, a 33. Budapest Maraton Futógálán, az általa tervezett időn belül, sikeresen teljesített. Ezzel egy óriási álmot vált számára valóra. Mint elmondta, természetesen ez sem egyedül az ő érdeme, hiszen óriási segítséget és támogatást kapott a legfanatikusabb szurkolótáborától, a családjától, barátaitól, kollégáitól, akiknek ezúton is szeretné a köszönetét kifejezni.

Marcsi futótársa *Tóthné Lengyel Anikó* szakaszvezető, aki szintén két gyermek édesanyja. Ő 2007. szeptember 17-én kezdte meg a katonai pályafutását Szentendrén; három hónap múlva Szentesre került, szintén a víztisztító század állományába mint gépkocsivezető. A sport szeretete már általános iskolás korában elkezdődött, testnevelő tanárai rendszeresen benevezték három- és négytusa bajnokságokra. A középiskolában is folytatódott a versenyzés, de már „csak” a futószámokban. Büszkén mesélte, hogy a középiskolai korszakában részt vehetett több nemzetközi versenyen is Lengyelországban és az akkori Csehszlovákiában, ahol sikerült többször is a dobogóra lépnie. A tanulmányai végeztével a családalapítás, gyermek-

Az ezred három maratonfutó hölgytagja

nevelés és a háziasszonyi szerepkör mellett a sport háttérbe került.

A honvédség állományába történt bevonulás után ismét elkezdett futni. 2012 szeptemberében teljesítette élete első félmaratonját, a fentebb bemutatott Gyergyádes Marcsival és kolléganőjével, *Jékli Mercédesz*sel együtt. Azóta számtalan félmaratont és kisebb távokat teljesítettek közösen. A sok közös futás és felkészülés szülte az ötletet: együtt neveztek a 33. Budapest Maraton Futógálára és kipróbálták teljesítőképességüket. Október hetedikén számára is meglett az első maratoni táv. „Megcsináltam, de soha még egyszer *(mondta akkor – K. L.)*. Nagyszerű érzés, hogy megcsináltam! Úgy gondoltam, mivel kerek születnapom van (50), legyen valami emlékezetes, így esett a választás a maratonra, az első maratonomra! Nem bántam meg, sőt foglalkoztat a gondolat, hogy időjavításból még egyet fussak! Nagyon szívesen veszem fel újra és újra a szentesi Honvéd Rákóczi Sportegyesület (HRSE) sportruházatát és indulok a képviselőletemben más versenyeken is kolléganőimmel együtt. Hisz az egyesület mottója is ezt sugallja számunkra: Legyen a sport a szenvedélyed!”

Végül, de nem utolsósorban a század harmadik „vaslady”-jét, Jékli Mercédesz szakaszvezetőt szeretném bemutatni. Merczi katonai pályafutását tíz éve, 2008. május 13-án kezdte, a század víztisztító rajának kezelői beosztásában. Mint az előtte bemutatott barátok, kolléganők és sporttársak, ő is két gyermek édesanyja, és az otthoni kötelező napirendi pontok mellett ő is tud időt szánni a sportolásra. Ahogy teheti, öltözetet vált és a Tisza-gáton láthatjuk a kilométerek legyűrésé közben. Számára a sport teljes testi és lelki kikapcsolódást jelent. Bevonulása előtt szinte mindig csak rövid távokat futott, de 2011-ben hosszas elhatározás után megtette az első lépéseket a maratoni táv teljesítéséhez. Első próbatétele „csak” félmaraton volt, azóta már ő sem tudja pontosan, hány alkalommal ért célba és került érem a nyakába. Hihetetlen nagy büszkeség töltötte el, és ez a lelkesedés és izgalom átragadt a barátnőire is, mint ahogy mesélte: „*Akkor megígértem a lányoknak, hogy ha ők is megpróbálják lefutni egyszer, én elkísérem őket.*” Eljött ez az idő is, és a HRSE színeiben együtt állhattak össze

egy közös fotó erejéig az ezred zászlaja előtt, majd utána a rajtszalaghoz október 7-én. Büszkeséggel meséli, hogy a lányok biztatása, segítsége mennyire jóleső érzéssel töltötte el, és a távot egy a korábbiakhoz képest sokkal jobb idővel tudta teljesíteni. Négy óra huszonegy perc után lépett át a célvonalon, és egyből tudta, érezte, hogy a nyolc hónapi felkészülés megérte! Nagy boldogsággal és büszkeséggel ölelkeztek össze a célban és kiáltották a világnak: *Megcsináltuk!!!* Ez egy felejthetetlen élmény!

Újabb mérföldkő – Spartan Ultra

Emeljük a tétet! Mi, 37-esek erre is képesek vagyunk! AROO! – hangozik el egy kihívásokkal és nehézségekkel tűzdelt versenyen a diadalittas kiáltás. Ezt átérezni, átélni nem mindennapi élmény. Alakulatunk és sportegyesületünk zászlaja, logója ott is büszkén lengedezik és mutatja magát. Egy korábbi számunkban már bemutattam kedves olvasóinknak *Kovács János Richárd* (akkor még őrmester) *törzsőrmestert*. Most egy újabb, minden elismerést megérdemlő kihívást teljesített szeretett felesége, barátai, csapattársai és támogatói biztatása közepette. Élete újabb mérföldkőhöz érkezett! Spartan Ultra. Kimondani is hátborzongató. Szavakkal nehéz lenne elmondani, hogy mennyire nehéz pálya, de beszéljenek a számok: 52 kilométeres távon, 3500 méteres szintkülönbségen megépített 69 akadály, jéghideg patakkal és tóval nehezítve. Az akadály teljesítése során a nem megfelelő végrehajtás büntetést von maga után. János sajnos

8 hibapontot szerzett, aminek a büntetése összesen 240 burpee (négyütemű fekvőtámasz) volt. Nem elég a nehéz terep, akadályok, még „bünti” is van.

De beszéljen helyettem ő:

„Teljesen elfáradtam, szinte seholy sem volt sík terep, mert mindig vagy fel kellett menni a hegyre, vagy lefelé a csapáson vagy a sípályán! A rajtnál mindig hevesebben ver a szívem, és képtelen vagyok nyugodtan megindulni, hiába tudtam most is, hogy hosszú út vár rám és nem szabad kifutnom magam már az első pár kilométeren. Az első akadályok között szerepelt az »alatta-felette« palánk, gát, és az egyensúly, ami könnyű, de mégsem, mert ferde volt és nyirkos, és lecsúsztam rögtön az elején, ennek »jutalma« pedig 30 burpee. A verseny alatt összesen háromszor kellett ugyanott egyensúlyozni, és valami csoda folytán sikerült is a harmadik próbálkozás, pedig addigra már nagyon elgyötört voltam. Azt hiszem, mondanom sem kell, hogy a büntetők nagyon durván kiveszik az erőt az emberből, nem úgy mint egy 5 másodperces egyensúlyozás. Na de menjünk sorban: monkey bar – nem gond, cargo – sima ügy, atlas carry – megvan ez is, big cargo ugyancsak, és eljutottunk a herculeshez! Egy zsákot kötélen felhúzni 5 m magasra és visszaengedni. Na de ez a zsák 60 kilogramm volt minimum! Láttam embereket a kötélen felmászni, vért izzadva tekergetni a kötelet minden végtagjukra, és rengeteg burpeezőt. Most jól jött, hogy nem fúj el a szél és megoldottam a feladatot. Jött is rögtön a homokzsákcipelés, a másik kegyetlen

Az újabb hatalmas kihívás: Spartan Ultra, teljesítve

gyakorlat, ahol a sípályán kell felvinni, majd lehozni a 30 kilogrammos zsákok. Leküzdhető, viszont sok idő és erő elmegy vele.

Multirig, csak karból-vállból mászós, gyűrűs, rudas, köteles feladat. Ez menni szokott, bár nem simán, de most is megvolt. Jöhetett a vödörcepelés (has előtt kezek összefogva, a vödör tele kavicssal), szintiszta szenvedés, traktorgumi-átborítás, azután 240 cm magas palánk és az alagút – közben telnek a kilométerek. Memóriateszt, és amikor feljutottam a sípálya tetejére (összekötött lábbal ugrálás mintegy száz méteren, triceps bar után néhány fal és a gát), már elkezdtem érezni, az energiám nagyjából nullára fogyatkozott, de ismerősök tűnnek fel és bátorítanak, hogy csak menjek! Hihetetlenül jólesett! Beértünk egy depóba ahol előzőleg leraktuk a szükséges enni-, innivalót, váltóruhát, egyéb motiváló apróságokat. Beértem, bár fáradtan és éhesen, de rövid depózás után menni kellett tovább. Meghallgattam Spartan nagykövet barátom (Mészáros Berkecz László szakaszvezető bűvár beosztásban szolgál az alakulatunknál) segítő instrukcióit és feleségem bátorítását. Félút. Egyre nehezebben ment az emelkedő és egyre nagyobb nehézséget okoztak az akadályok is. A kúszás a szögesdrót alatt felfelé a dombra volt vagy 100 méter. Szépen lassan teltek a kilométerek, közben láttam szenvedő arcokat a pályán és a versenyből kiesett vagy a versenyt feladott versenyzőket a pálya szélén (több mint 40% nem fejezte be). Bár nagyon nem volt energiám, de gondoltam: vagy kifutok az időből, és vége a szenvedésnek, vagy éppen beérek és lassíthatok kicsit, de soha nem adom fel. Csak mentem tovább...

Amint egy tisztásra értem, felbukkant ismét a kis csapat, és azt mondták, még sikerülhet, de bele kell húznom. Ezt a két órát már megint futva kell megtennem. Egy kicsit kocogtam, de éreztem, a futás már nem fog menni, főleg nem felfelé. És újra a depóhoz értem, frissítés! Azt mondták, hogy a második ellenőrző pont itt lesz és maximum 13 óra alatt kell ideérni. Itt még nincs vége!

A pontot átrakták arrébb, egy sípálya megmászása után ez a csel kiszórta az állományt, itt fejben sokan feladták, és nem is mentek tovább. Én nem adtam fel! AROOO! Nekilódultam, hi-

Karácsonyi üdvözlés

Kit egyszer megszeretted és szívedbe zártál az életben,
Örökké veled lesz, mindegy, hogy testben vagy lélekben,
Kivel sokat neveltél, kivel őszintén beszélted meg érzéseidet
Mindig összeköt egy láthatatlan szál, melynek neve szeretet.
Történjék bármi az életben, nem számít más, csak a szép emlékek,
S hogy mindenért, amit kaptál és adhattál, mondj köszönetet.
Sosem tudhatod, mikor van az utolsó alkalom, hogy elmondd, amit érzel,
Sosem tudhatod, ezért amikor megteheted, mondd el!
Mondd el, hogy szívedből kívánod, legyen boldog és örömben éljen,
Annyi szeretetet kívánsz neki, mint amennyi csillag ragyog az égen.
Ezért most elmondom, amit kívánok neked a szeretet ünnepén:
Legyél boldog, szeress, neved és mindig legyen benned remény.

Vincze Annamária

szén 40 percem maradt, de úgy éreztem, visszafelé haladok. Elkezdtem lefelé rohanni, csak úgy suhantam! Azt hiszem, a hegyről lefelé futás az erősségem. Néhány embert megelőztem, úgy néztek rám, mint aki megőrült, de a lejtő alján ott volt az óra, 4 percem maradt! Viszont átléptem az időmérő vonalat és le kellett ülnöm pár percre. A fáradtságtól majdnem elaludtam, de már az 50. kilométert is sikerült megtennem. Még egy utolsó sípálya megmászása és néhány akadály, és bent vagyok. Közben utolértem fiatal cimborámat is, Mészáros Szabit. Jég-hideg tó átúszása és patakban kúszás jött. Nem görcsöltem. Innen már beérünk! Együtt teljesítettük a maradék néhány akadályt, és a tűzgrás után az érmeket Laci barátom akasztotta a nyakamba, aki végig bátorított, segített kívülről. A feleségem, aki ugyancsak akadályversenyző, a nyakamba borult. Eszméletlen élmény volt ez a verseny és a befutó. 14 óra 20 perc alatt sikerült végigmenni, még a pályazárás előtt.

Azt hiszem, Szentesen csak nekem van ilyen éremem. Megdolgoztam érte. Már közel egy éve erre készültem, sok futással, akadálypálya-edzéssel, kisebb-nagyobb akadályversenyekkel. Csináltam 30 kilométeres terepfutásokat és hatórás folyamatos edzéseket is. Amin fejleszteni kell, az a verseny közbeni helyes tápanyagpótlás, hiszen az óráim szerint 3600 kalóriát égettem el, és sok olyan km volt, ahol semmi energiám nem maradt. Viszont jövőre valószínűleg újra megpróbálkozom, bár a verseny után hetekig hallani sem akartam róla. Úgy érzem, ez a verseny a csúcs, viszont új tervek mindig vannak. Nincs megállás!

A munkám során már hozzászóltam a kihívásokhoz, hiszen *A fokozatú bűvároktató* vagyok, és januárban lesz 10 éve, hogy beléptem a hadseregbe, 9. éve vagyok bűvár. A feleségem kezét is egy versenyen kértem meg, tavaly. Nagyon sokat segített a felkészülésben és a versenyen is.”

Páros esküvő

A sok hosszú távú verseny és kihívás után evezünk egy kicsit másabb vizekre! Az október alakulatunk személyi állományának, mint olvasható, kicsit töményre sikeredett, de az események felsorolása még nem ért véget!

Október 20-a, egy gyönyörű, kellemes, napsütéses őszi nap különleges napként kerül be ezredünk történelmébe. Egymástól függetlenül, nem is tudva a másik szándékáról, két kollégánk döntött úgy, hogy választott szerelmét az oltár elé vezeti és ünnepélyes keretek között, a katonai hagyományokat felelevenítve köt házasságot. Két pár, valamennyien az állományunk tagjai. Az egyik: *Benedek Henrik főtörzsőrmester* (a víztisztító század megbízott vezénylőzászlósa) és *Megyesi Emese őrmester* (az alacsonyvízi század megmunkáló rajának rajparancsnok-helyettese), aki jelenleg kislányukkal otthon van. 2014-ben ismerkedtek össze és még abban az évben úgy döntöttek, hogy közös háztartásban próbálják meg az életüket még jobban összekapcsolni. 2016-ban Henrik megkérte Emese kezét. 2017. február 11-én megszületett a gyulai kislányuk, a család szeme fénye, Jázmin. Ez év október hónapjában pedig katonai szertartás szerint egybekeltek.

A másik pár: *Sütő Tamás szakaszvezető* (a II. hidépítő század deszantátkelő

rajának gépkocsivezetője) és választott párja (felesége), *Kacziba Piroska őrmester* (szintén ebben a században teljesít szolgálatot a hidépítő szakasz vízijármű-rajának rajparancsnok-helyetteseként). Ők 2009-ben ismerkedtek meg Tatán, amikor Piroska alapkiképzésen vett részt. A fellobbant szerelem hatására került át Tamás Szentésre 2012-ben, és azóta is együtt élnek. 2015. június 6-án született közös kislányuk, Réka. Gratulálunk mindenkinek!

Szeretném végezetül feltenni azt a bizonyos pontot az „i” betűre. A 2017 áprilisában megrendezett műszakiak napja alkalmával az akkor még szakaszvezetői rendfokozattal rendelkező *Veres Péter* úgy döntött, hogy a nyílt alakulatnapon megtartott ünnepélyes ezredsorakozón megkéri választott párja kezét. A titokban megszervezett esemény örökre bevésődött az alakulat történetébe és a parancsnoki állomány lelkébe is (izgultunk, hogy minden rendben történjen). Ez a leánykérés most hozta meg várva várt „ékszerét”. Október 30-án örömteli poszt került nyilvánosságra a legnagyobb közösségi oldalon és tudatta mindenkivel, hogy Veres Leila 3700 grammal és 51 centiméterrel *megszületett!* Öröm volt olvasni, hogy mindenki jól van és a legnagyobb egészségnek örvend.

Meghitt ünnepre készülve

A közelgő ünnepek kapcsán megint-júvoltam kollégáimat, ki hogyan készül a karácsonyra és hogyan várja az új

Sütő Tamás szakaszvezető és Kacziba Piroska őrmester

Benedek Henrik főtörzsőrmester és Megyesi Emese őrmester

Meghitt, boldog ünnepet!

esztendő. Mindenki az ajándékvásárlás izgalmát és a készülődést emelte ki. Sokaknál már összeállt az ünnepi menü, a gőzölgő tyúk- vagy fácánleves, a mennyei illatú töltött káposzta és a ropogós kacsa- vagy libasült. Egy nagyon fontos dolgot vár mindenki, a legfontosabbat: a szerető, családias légkört. Ezen a napon a meghitt, egymás szeretetét és közelségét élvező hangulat teremtése legyen a cél.

Vincze Annamária versével (mely a 43. oldalon olvasható) szeretnék áldott, békés karácsonyi ünnepeket és sikerekben, katonaszerencsében gazdag boldog új évet kívánni minden kedves olvasónknak az MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred és a Honvéd Rákóczi Sportegyesület nevében.

*Kollár László főtörzszászlós
A szerző felvételei és archív*

TISZAVIRÁGOK

Egy hosszú és mozgalmas sportprogramon vagyunk túl, és még csak most sikerült feldolgoznom a számos pozitív élményt, amiket igyekszem veletek, az olvasókkal megosztani.

Kicsit messziről indítom a sztorit. Aki ismer, az tudja, hogy hány sportos szórakozással tarkított hétvége van már jó előre beírva a naptáramba. Általában január környékén kezdem el „kitölteni” a naptáramat, és ahogy telnek a hónapok, úgy sokasodnak az események.

Nem volt ez másként április közepén sem, amikor már az őszt terveztem. Egy nagyon szép őszi táj képe jött velem szemben a neten, rajta egy WUT (Wienerwald Ultra Trail) felirat, meg németül a futás szó. Gondoltam, ennek utánanézek. A honlapon közölt kilométeradatokon igencsak kikerekedett a szemem: 100 miles, 100 km, 54 km, 22 km, 11 km. A hosszú távokat mindjárt el is hessegettem a fejből, de az 54 és az alattiak felkeltették az érdeklődésemet. Mivel a Bécs környéki erdők nincsenek messze tőlünk, gondoltam, kicsit jobban belemerülök ennek a rendezvénynek a megismerésébe, hátha lesz, aki velem tart. Néhány perc elteltével jött a felismerés, hogy a 100 mérföldes távon van egy váltóverseny (3–6 fő). Azonnal telefonálni, e-mailezni kezdtem és kb. egy óra múlva már össze is állt a csapat a 6 fős váltóra: Ács László, Megyeri Zsolt, Telepovszki Ágnes, Telepovszki Olga,

Elindult a mezőny

Urbán László és jómagam alkottuk a váltót. Hamar be is fizettük a nevezési díjat, nehogy lecsúszunk az eseményről. A versenyt első alkalommal rendezték meg szomszédaink, az apropó pedig Ausztria soros EU-elnöksége volt, szerettek volna a tisztséghez sportosan is kapcsolódni.

Teltek a hetek, folyamatosan frissültek az információk, lett térkép, szintrajz, itiner. Sajnos az idő ellenünk dolgozott, ketten is kiestek a csapatból visszalépés és sérülés miatt. Olga helyére sikerült Szabó Krisztit megnyerni, de Megyeri Zsolti sérülés miatti visszalépése a verseny előtt

két héttel okozott egy kis fejkavarást. Hála az egyik legnagyobb közösségi oldal által felkínált lehetőségnek, az egyik csoportban közzétett csapattagkereső felhívásomnak, hamar jelentkezett is egy futó. Nem is akárki, egy világsúcstartó sportoló, Muhari Gábor. Gabi Bécsben él, így ő a verseny reggelén csatlakozott hozzánk. (Gábor egy külön cikket érdemelne, mindenesetre a <http://www.futas.net/futok/muharigabor/muhari-gabor-6-oras-vilagsucsa.php> linket beütve a legfontosabb infókat megtudhatjuk róla.) Tehát teljes lett a csapat. Már csak azt kellett megtervezni, hogy ki

név	I. 15,9 km	II. 35,6 km (19,7 km)	III. 44 km (8,4 km)	IV. 55 km (11 km)	V. 15,9 km	VI. 35,6 km (19,7 km)	VII. 44 km (8,4 km)	VIII. 55 km (11 km)	XI. 15,9 km	X. 35,6 km (19,7 km)	XI. 44 km (8,4 km)	XII. 55 km (11 km)	
Muhari Gabi													35,6
Ági		2:30											24,3
Ács Laci			1:00										28,1
Szabó Kriszti													22
Tigris													26,9
Urbán Laci													28,1
	7:00– 8:40	8:40– 11:10	11:10– 12:10	12:10– 13:20	13:20– 15:10	15:10– 17:40	17:40– 18:40	18:40– 19:50	19:50– 21:30	21:3 0:00	0:00– 01:00	01:00– 02:10	165

Volt, hogy erdős-ligetes tájon ...

... máskor kedves falvak mellett vezetett a versenypálya

mekkora távot fut annak érdekében, hogy nagyjából azonos kilométerek jöjjenek össze. Ismét elővettem a térképet és az itinert, hogy a kiírás szerinti szabályoknak megfelelően válthassunk a váltó- és frissítóponton. Gabi kérte, hogy a rajt utáni első két szakaszt ő futhassa, mert délután más elfoglaltsága van. A maradék távokat kellett igazságosan elosztani, szem előtt tartva azt, hogy a lányok ne fussanak sötétben. A pályát háromszor kellett abszolválni, így jött ki a 165 km az 55 km hosszú pályán. Ezt a feladatot viszonylag sikerült megoldani – és ez a táblázat született (lásd 45. oldal).

A másik feladat a szállás rendezése volt. Semmiképpen nem szerettünk volna éjszaka autókáználni, nem akartuk veszélyeztetni az időbeni kiérkezést, valamint a megfelelő akklimatizálódást is szem előtt tartottuk, ezért egy Bécs közeli, nagyon barátságos

hotelban foglaltam szállást. Pénteken reggel útra keltünk, hogy időben elfoglalhassuk a szállást és a közeli Purkersdorfban át tudjuk venni a rajtszámokat. A versenyközpontban a

szervezők szívélyesen és mosolyogva fogadtak minket, mindenkinek átnyújtották a rajtsomagokat, ami többek között egy minőségi technikai pólót is tartalmazott. Közben úgy döntöttünk a csapattal, hogy érdemes lenne legalább egyszer körbejárni a pályát és felkeresni az autóval megközelíthető váltópontokat. Az összes helyszínt hamar megtaláltuk, aminek mindenki örült. Ezt meg is ünnepeltük egy helyi étteremben egy jó vacsora és egy-egy korsó sör társaságában. Az éjszaka kinek így, kinek úgy telt; ahogy megtudtam, leginkább mindenki a sötétben való futás miatt aggódott.

Eljött a nagy nap. Szombaton reggel a rajtnál Gabi beöltözve várt minket. A startpisztoly eldördülése után azonnal az élre állva vezette a mezőnyt. Az első frissítőnél természetesen ő haladt át elsőként, jó pár perces előnnyel, a másodikra viszont a pályát ismerő helyiek véletlen eltévedése miatt szinte együtt érkezett a korábban kétszer is leelőzött futóval. Sebaj, majd megyünk utána. A következő szakaszon Kriszti futott, amit, némi eltévedés után, 8,5 km helyett kb. 10 km-re bővített, de megtalálta a váltópontot. Az első kör záró szakasza Ágié volt. A jó jelöléseknek köszönhetően pont időben érkezett a purkersdorfi ellenőrzőpontra. Egy kör kipipálva. Gabinak megköszöntük a segítséget és hazaengedtük, hogy be tudja fejezni a délutánra tervezett munkáját.

A második kört én kezdtem egy közel 16-os távval, 3 km után elég erős emelkedővel. A szakasz többi része jól futható, hullámzó pálya volt. Majd Ács

A frissítópont „kínálata”

Laci következett a maga közel 20 kilométerével. A csapattal előrementünk Rekawinkelbe, a 2. váltópontra. A csodás napsütésben leterítettük a plédeket a föbe; sikerült jól ellazulni, mindenki tudott aludni, meditatálni egyet Laci megérkezéséig. A váltást követően Urbán Laci következett a 8,5 km-es sprintávon. Nos, ő is eltévedt, és 11 km-t futott. Ekkor már sejtettük, hogy ezen a szakaszon van valami huncutság. A váltás után gyors térképegyeztetés, de nem sikerült rájönni a cselre. Közben Ági ismét teljesítette a 11 km-es távot. Második kör is kipipálva.

A harmadik kört Kriszti kezdte, figyelve az iránymutatásaimra, hogy hol lehet elkeveredni egy nem túl jól jelzett jobbkanyar mellett. Éppen naplementére, de már fejlámpával érkezett a váltópontra. Innen Urbán Laci vette át a stafétát, aki kiválóan tud menni a sötétben. De 19 km az 19 km.

Mi addig az egyre hidegebb időben a 2. váltópontra, a kocsiban várakoztunk. Telt az idő, hűlt a levegő, jöttek az egyéni futók, túrázók. Volt, aki elgyötörve, volt, aki mosolyogva érkezett a pontra, hogy jólesően fogyaszthasson a gazdagon felszerelt frissítőállomáson. Egyszer csak Laci is befutott. Vidám volt, örült a jó jelöléseknek. Ismét jött a 8,5 km-es szakasz, ami ezúttal Ács Lacira jutott. Sötét, hideg, nulla pályaismeret. Ő is többet futott, mint a hivatalos táv. De hol kalandozott el? Azóta sem tudjuk. A befejező 11 km ezúttal nekem jutott. Fel voltam dobva a remek csapatmunka miatt és tudtam, érzem, hogy jól fogok menni. Ági a korábbi két szakaszon felfigyelt két eltévedési lehetőségre. 3,6 km, 4,2 km, ezt a két számot írtam fel a kézfejemre, hogy az órámot figyelve nehegy eltévedjek. Jó tempóban haladtam a cél felé, sok egyéni indulót megelőz-

Sikerült elhozni az osztrák kancellár által adományozott díjat

ve, akikre még egy kör várt a pályán, vagy akik közeledtek a 110 km megtétele felé. Extázisban érkeztem meg Purkersdorf határába, amikor is elkiáltottam magam: „Az élet terepen kezdődik!” Nem gondolom, hogy bárki is hallotta, de nagyon nagy kő esett le a szívemről, hogy sikerült egy 6 fős váltóban, terepen, 165 km-t, 5700 méter szintemelkedéssel egy jól szervezett versenyen, egy remek csapattal teljesíteni. Örömöm csak fokozódott, amikor a főterre érkezve vártak a többiek és együtt, a magyar zászlót kézben tartva 16 óra 36 perces idővel átkocogtunk a célvonalon.

A gratulációk fogadása után a szervezők – kérésünkre – gyorsan meg is ejtették a díjátadót, mert még haza kellett kászálódnunk az éjszaka folyamán. Rengeteg pozitív élménnyel és tapasztalattal tértünk haza. Bizony volt a csapatban olyan társunk is, aki itt vesztette el a „szüzességét”, vagyis eddig sohasem futott terepen, sötétben, fejlámpával.

Az eredményt kicsit nagyképp kijelentésnek is lehet tekinteni, de ahogy mondani szokás, ezt nem szavazással vagy dobókockán nyertük. A Tiszavirág csapat – Telepovszki Ágnes, Szabó Krisztina, Muhari Gábor, Ács László, Urbán László, Tiger Zoltán összeállításban – elsőként, pályacsúccsal – ezáltal címvédőként – ért körbe az I. Wienerwald Ultra Trail terepfutó versenyen, ahol egyetlen más nemzet sem állított ki váltót, csak mi, (hajrá) magyarok!

Tiger Zoltán
főtörzsőrmester

A fotók a szerző archívumából valók

Rövid megbeszélés a váltópontra

Kis csapatunk nemzeti lobogókkal

A magyar katonaszakács-válogatott

BRONZÉRMES MAGYAR KATONASZAKÁCSOK

2018. november 24–28. között rendezték meg Luxemburgban a Villeroy & Boch Culinary World Cup nevű gasztro-világ bajnokságot, amelyen egy tíztagú csapat képviselte a Magyar Honvédséget.

Hosszú hónapokig tartó előkészületek után véget ért a négyévente megtartott, meghívásos szakácsművészeti verseny, amelyen tizenöt csapat indult catering (menüs étkeztetési) kategóriában. A nemzetközi megmérettetésen 1998 óta vesz részt a Magyar Honvédség vitéz Szurmaj Sándor Budapest Helyőrség Dandár, s eddig minden alkalommal éremmel tért haza. A Magyar Honvédség katonaszakács-válogatottja (Hungarian Army Culinary Team), amelynek tagjai az elmúlt években is szép sikereket értek el, idén másodjára indult ebben a kategóriában a világversenyen, miután négy évvel ezelőtt megszűnt a katonaszakács kategória. A szakácscsapat négyfős, a vezető séf Balázs Gergő, aki idén kategóriájában a Bocuse d'Or-on, a világ egyik leg-rangosabb főzőversenyén első helyezést ért el, amelynek nemzetközi döntőjébe magyar versenyző 2013 előtt nem jutott be.

A szervező, a Vatel-Club Luxembourg a beküldött jelentkezések alap-

ján hívta meg a verseny résztvevőit. *„Ez egy limitált, meghívásos verseny. Általános gasztronómia, kifinomult, modern, letisztult éttermi szint. Egy levest, háromféle főételt – amelyből az egyik vegetáriánus –, egy desszertet és egy salátapultot kell elkészíteni. A konyhák egy nagy pavilonban, U alakban vannak, középen van az éttermi rész. A szakácsok egy üvegfallal körülvett konyhában dolgoznak. A vendégek az ételek fotói alapján választják ki, hogy melyiket akarják elfogyasztani. A zsűri azt is nézi többek között, hogy melyik menü sikeres”* – tájékoztat a versenyről Gulyás Károly, a csapat szakmai vezetője.

Kovács Péter főtörzsőrmester, szakács, a csapat mentora

Az ételfotókat – az egyes ételekhez lebontott nyersanyaglistához hasonlóan – már augusztus végén le kellett adni, mivel a menük előre, online is megvásárolhatók, nem csak a verseny helyszínén. Így volt már rá példa, hogy a verseny kezdetére az összes ételadag elfogyott. A megmérettetést nagyon hosszú előkészületi szakasz előzi meg, hiszen van, ami csak elméletben illik a menübe, a gyakorlatban nem. A menü összeállítása során próbafőzéseket is tartanak.

Az ötfős zsűri a Szakácsok Világszövetsége, a WACS (World Association of Chefs' Societies) által delegált zsűri szakvizsgával rendelkező személyekből áll. 100 pontos rendszerben bírálják a csapatokat (többek között az alapanyagok előkészítése, a munkafolyamat, a tálalás, szakszerűség, minőség, az étel hőfoka stb. kritériumoknak való megfelelés szerint). Mindig a maximum adható pontszámról indulnak, amelyből hibáknak egyet vonnak le. Aranyérmes 91 ponttól lehet szerezni, az érmek megszerzésének esélye tízpontonként változik. A zsűritagok pontjai alapján átlagpontok születnek, ezt a zsűri elnöke ellenőrzi.

A konyha két oldalról nézhető: van egy vendégtér, amely napközben zárt, és van a konyha hátsó része, amelyet üvegfallal vesz körül. Azt, hogy a zsűri éppen melyik oldalon mozog, nem lehet tudni. Egyszerre, egy kategóriában három csapat főz.

A magyar csapat november 28-án készítette el versenymenüjét 150 főre, meghatározott anyagi keretből, öt óra alatt, amelynek összetételét a csapat döntötte el. Így például az idei versenyre 30 adag vegetáriánus főétel készült, a húsos és nem húsos ételek pedig nagyjából fele-fele arányban készültek el. A felszerelés mellett bizonyos nyersanyagok kivihetők Luxemburgba, viszont utóbbiak egy részét a helyszínen, erre kijelölt áruházakban szerzik be. Az alapanyagok 20%-át kötelező a verseny helyszínén előkészíteni. A menüsorokban az anyagi keret miatt nincsenek rendkívül magas árú ételek, mint például libamáj vagy belsín.

Kovács Péter főtörzsőrmester, a Magyar Honvédség 43. Nagysándor József Híradó és Vezetéstámogató Ezred szakácsa, a csapat mentora 2007 novemberében óta dolgozik versenyszerűen a

Citromos lencseleves fehér gyökérzöld-séggel, fűszeres térszarúddal és sárgarépa-pairral

a zsűri együtt eszik a vendégekkel, sőt, olyan is, hogy a zsűri egy vendég kezéből viszi el a tálcat. Ezért mindegyik tányérnak tökéletesnek kell lennie: az elsőnek is ugyanúgy kellett kinéznie, ugyanolyan

szakmában. 2008-ban vett részt az első olimpiáján Erfurtban, majd 2010-ben az első világbajnokságon, Luxemburgban. Ezek a versenyek két évente váltják egymást. A felkészülés azonban nemcsak versenyeken történik: az idei megmérettetésre készülve a csapat részt vett többek között a soponyai Nemzetközi Vadgasztronómiai Fesztiválon, de dr. Orosz Zoltán altábornagy, az MH katonai képviselője brüsszeli díszvacsoráit is ők készítették. „Kicsit változtatni kell, mert más a kinti és az itthoni ízlésvilág. A formák nem változnak, de az ízek igen. A hazai ízlésvilág dominánsabb, karakteres ízt adunk a fűszerekkel. A külföldi egy kicsit naturalis, nem annyira fűszeres. Ezt is figyelni kell, mert nem mindegy, hogy milyen visszajelzéseket kapunk a vendégek részéről. A zsűri azt is figyel, hogy a kivitt ételből mennyi jön vissza” – avatott be a részletekbe Kovács főtörzsőrmester a Helyőrségi Gálára elkészített menüsorral kapcsolatban, amely tekinthető akár a szakács-világbajnokság főpróbájának is. Majd így folytatta: „A verseny már ott kezdődik, amikor bemegyünk a konyhába. Ha 7-től kezdünk főzni, fél 7-től van a bevonulás, amikor el lehet foglalni a konyhát. Ott már azt pontozzák, hogyan vannak szállítva a felszerelések és az alapanyagok, hogyan kezdünk dolgozni. A versenyben a higiéniára is figyelnek. Számít, hogy mennyi leeső hulladék van a szakács mellett és alatt, hogyan használja a gumikesztyűt. Nem lehet például a pulton nyusedék vagy csont, mindent fel kell használni, akár alaplének. Apró dolgokra is oda kell figyelni.”

A verseny napján a vendégek önkiszolgáló rendszerrel kapják meg a kiválasztott menüt. Volt olyan, hogy

A díjazott ételek látványának sem utolsóak

minőségének kellett lennie, mint az utolsóknak.

A nemzetközi környezet jellemzőiről a következőket mondta a főtörzsőrmester: „Kivitelezés, felszerelés tekintetében nagyon sok újat látunk. Ott láttam életemben először olyan rieber ládát (ételszállító láda – a szerk.), ami hűt és fűt. Nagyon sok ötletet lehet onnan is meríteni. Ha egy dolgot kinézel, azt lehet máshogy ké-

szíteni, egy alapötletet ad. Ugyanígy tőlünk is »lopnak«. Például volt egy sós alapú, zöldborsós kakaós csigánk, ami nagyon jól nézett ki. Kis kakaós csigákat készítettünk, egymás mellé raktuk vettük át a tepsibe. Utána ezt felszeleteltük, majd keresztbe szeleteltük, végül megpirítottuk. Ez volt a

libamájás előételhez. Ezt több helyről kérték és el is vitték a receptet. Sikerélményt ad az összes verseny, már az is, hogy egyáltalán kijutunk, hogy meg tudjuk csinálni, hogy érmeikkel térünk haza. A legnagyobb siker számomra a nyolc évvel ezelőtti világbajnokság volt, ahol csapatvezető voltam. Onnan két ezüstéremmel jöttünk haza, a hideg és a meleg kategóriában is ezüstöt kaptunk.”

A csapat a november végi nyitótünnepség után – tapasztalatgyűjtés céljából – meglátogatja a többi csapatot és megnézi a hideg kiállításokat is: itt derül ki, mik az új trendek, miket használnak most. Valaki mindig kipróbál új formákat vagy új összetételt. Ha megvannak az összetevők, abból már lehet változtatni a saját ízlésünknek megfelelően. Előfordulnak új emberek a résztvevők között, de van egy külföldicsapat-mag, akik két évente, a versenyeken találkoznak. „Szeretem

A zsűri díjazza az új formákat, új összetételeket

ezt a szakmát, szerintem ezt csak így lehet csinálni. Nagyon sok szabadidőt elvesz az embertől: már a menü összeállításához is internetes keresgélés szükséges, ami csak munkaidő után jöhet szóba. Volt olyan, hogy hárman három helyszínen voltunk, ezért online egyeztetünk órákon keresztül, nézegettük a képeket, módosítottunk az első képek alapján” – vallotta a mesterszakács.

A napi eredményhirdetések után, a zárónapon kapta meg az érmeit a nemzeti válogatott, illetve vették át a kategória abszolút győztesei. Az esemény a zárótünnepséggel ért véget. A fennállásának 25. évfordulóját ünneplő magyar csapat idén is remekelt: a Community

Catering kategóriájában (amit talán a tömegétkeztetés szó fejez ki leginkább magyarul) az igazán előkelő, bronz minősítést szerezték meg.

A V&B Culinary World Cup menü-sora a következő volt:

„A”

Citromos lencseleves fehér gyökérzöldséggel, fűszeres tésztaarúddal és sárgarépa-pairral

Baconbe göngyölt magyaros sous vide csirkemell snidlinges galuskafelfújttal, füstölt sonkás pirított rókagombával, tejszínes-paprikás mártással
Narancsos csokoládé-mousse erdei-gyümölcs-sorbettel, friss gyümölcsökkel és gyömbéres csokoládémorzssával

„B”

Citromos lencseleves fehér gyökérzöldséggel, fűszeres tésztaarúddal és sárgarépa-pairral

Sous vide sertésszűz pisztáciás hús-vagdalttal burkolva, füstölt-olajos csicókáppürével, homoktövises párolt káposztával és mustármagos pecsenye-jus

Narancsos csokoládé-mousse erdei-gyümölcs-sorbettel, friss gyümölcsökkel és gyömbéres csokoládémorzssával

„C”

Citromos lencseleves fehér gyökérzöldséggel, fűszeres tésztaarúddal és sárgarépa-pairral

Sült zöldséges zöldségtekerces zöldfűszeres mascarpone krémmel töltve, feketepanko-morzssal parajos rizottógolyó

Narancsos csokoládé-mousse erdei-gyümölcs-sorbettel, friss gyümölcsökkel és gyömbéres csokoládémorzssával

A Magyar Honvédség katonaszakács-csapatának tagjai:

Sümei Zoltán százados, csapatvezető
Gulyás Károly főtanácsos, szakmai vezető

Balázs Gergő főszakács

Juhász László szakács

Kontra József szakaszvezető, szakács

Horváth Tibor szakács

Kovács Péter főtörzsőrmester, szakács

Lukács Péter cukrász

Rózsa Mária cukrász

Domonkos Marcell

Kun-Orosz Adrienn

Képek: Szabó Lajos zászlós

és Gramantik Zoltán

A KATONÁK (MÁSİK) FRISSÍTŐ ITALA: A KÁVÉ

A címben szereplő zárójeles megjegyzés oka: a katonák 1. sz. frissítő itáláról, a teáról már írtunk lapunkban. Van egy Afrikából származó növény, melynek termését, illetve a belőle készült egyedülálló ízvilágú és intenzív aromájú italt a katonák ugyanolyan szívesen fogyasztják, mint a teát, ez pedig a kávé.

Különösen jólesik például a reggeli felkelésnél, a napot általában ezzel az itallal indítjuk, hogy megszabaduljunk az álomosságtól és „észhez térjünk”. Aztán következik a többi alkalom: a laktanyába beérve, a reggeli eligazítás előtti „szertartás jellegű” kávézás, egy nehéz, fárasztó, stresszel teli gyakorlat szünete, ebéd után, értekezlet vagy állománygyűlés szünetében, éjszakai szolgálat közben, sportolás előtt és után, a gyakorlótéren a különféle időjárás- és viszonyviszonyok között, a nap bármely szakában! Miféle ital ez, aminek mi annyira örülünk, és amit a katonák többsége kedvel, szívesen fogyasztja naponta többször is? A természetbeni ellátásnak – a teával ellentétben – békeidőben nem része a kávé.

A szemeskávét, helytelenül babkávét a buzérfélék családjába tartozó kétszikű kávéfa (*Coffea*) magja. Legrégibb idők óta termesztett faja az arab kávéfa (*arabica*). Őshazája Abesszília (ma Etiópia), de korán meghonosodott Dél-Arábiában is. Ma már többfelé termesztik a trópusi és szubtrópusi területeken, főként Braziliában és Közép-Amerikában. Később kezdtek termesztetni a libériai kávéfát (*liberica*), ez kártevőknek jobban ellenáll. A növénynek átellenes, fényes, hosszúkas levele, kis fehér, illatos virága és cseresznye nagyságú, vörös bogvőtermése van. Ebben a természetben van a kávé, melyet nyersen vagy megpörköltve hoznak forgalomba.

A kávé mint élvezeti szert egyrészt a központi idegrendszerre ható koffeintartalma (átlag 1,2%), másrészt a pörkölés folyamán kifejlődő kellemes

zamata miatt fogyasztják. A zamatananyagok (főleg illóolajok) a pörkölés hőfokán (150-200 Celsius-fok) lejátszódó, mélyreható kémiai változások során keletkeznek. A pörkölt kávéból készített forró vizes kivonat a feketekávé (a köznyelvben ezt is kávénak nevezik). A 17. század elején a velenceiek hoztak nagyobb mennyiségű kávé Európába, a század közepén Dél-Olaszországban már általánossá vált a fogyasztása. Hazánkban a török hódítás idején terjedt el. Az első kávéfaültetvényt a hollandok létesítették Batáviában 1650-ben. Brazíliában csak kb. 100 évvel később honosították meg.

Ma a világ kávészükségletének több mint felét Brazília fedezi, ugyanis ez az ország a legnagyobb kávétermelő a világon. Napjainkban a kávétermesztés a világ új régióiban, legfőképpen Ázsiában is kezd meghonosodni. A hegyek, dombok, vulkánok és folyók között érlelt kávészemek a helybeli emberek gondoskodásának és a kávé iránti szenvedélyének köszönhetik kiváló ízüket. A kávészemeket minden egyes országban gondos odafigyeléssel, optimális feltételek mellett termesztik.

Eleinte – amikor a szemetek még nem pörkölték és őrölték, hogy olyan italt készítsenek, mint amit ma kávéként ismerünk – élénkítő hatása miatt a kávécseszesnyét és a kávécsesze levelet fogyasztották. A nomád pásztorok zsírral és fűszerekkel keverve „energiaszeleteket” is gyúrtak a kávéból,

hogy otthonuktól távol töltött időkre is magukkal vihessék az éberséget okozó szert. Később kezdtek a kávé leveléből és a kávécseszesnyé héjából pezsdító, koffeinben gazdag italt főzni.

„A reformtáplálkozás és a trendi biotermékek szerelmeseinek igazi különlegessége a zöld kávé, amely élvezeti értéke mellett igazán sok jótékony hatással is rendelkezik. A zöld kávé nem más mint a zöld kávészemekből készült ital, vagy ennek a kivonatából készült étrendkiegészítő. A zöld kávészemek őrleményéből készült ital kellemes frissítő, nem hasonlít a feketekávéhoz. A zöld kávéban található koffein a feketekávétól eltérő módon, lassabban és egyenletesebben fejt ki a hatását. A tapasztalatok szerint nem okoz szívdobogásérzést, vagy hirtelen ránk törő fáradtságérzetet” – írja a Patika Tükör című magazin.

A kávé emberi szervezetre gyakorolt hatásáról megoszlanak a vélemények. Az ital a közismert élénkítő hatását koffeintartalmának köszönheti. A koffein a vegetatív idegrendszerre és a perifériára kifejtett hatásai következtében serkenti a szív működését, az anyagcserét és a légzést, emeli a vérnyomást és gyorsítja a vérkeringést, tágítja az agyi ereket, szűkíti a bélben

lévő ereket, vizelethajtó. Megszünteti az álmodást, javítja a hangulatot, gyorsítja a gondolkodást.

A koffeinmentes kávéból kivonták a koffein 90–99% -át, így jóval kevesebb koffeint tartalmaz, mint egy csésze fekete tea, illetve kb. annyi koffein van benne, mint egy csésze forró csokoládében.

Természetesen a kávéval kapcsolatban is felmerül az emberben néhány kérdés:

– Mennyire okoz függőséget a kávé? A kávé nem tartozik a függőséget okozó szerek közé, és az esetleges „elvonási tünetek” is enyhíthetők, ha rövid idő alatt folyamatosan csökkentjük napi adagunkat.

– Vízajtó-e a kávé? A kávéban van némi vízajtó hatása, egy csésze kávé 98%-a víz, így nem kifejezetten vízajtó. A folyadékvesztéséget azonnal pótoljuk is.

– Egészséges-e a kávéfogyasztás? A kávé és a benne található antioxidánsok – a koffein és egyéb szerves alkotórészek – bizonyítottan jótékony hatással vannak számos egészségi problémára.

– Segíti-e a kávé a koncentrációt? Az agyi funkcióinkat, memóriánkat és koncentrációképességünket rövid ideig növelhetjük kávé bevitelével.

– Hogyan hat a koffein a sportteljesítményünkre? A mérsékelt mennyiségű koffeinbevitel az állóképességet és a teljesítményt javítja. Megnyitja a hörgőket, könnyíti a légzést, és cukrot szabadít a véráramba, ami így eljut az izmokhoz.

– Miért nem érezzük a koffeinrúgást? Ha nap mint nap ugyanakkor kávézunk, érzéketlenné válhatunk a koffeinre, így lehetőség szerint gyakran változtassunk fogyasztási szokásainkon – tanácsolja a Kávészendély című könyv.

Surányi Barnabás zászlós

A Honvédségi Szemle 2018/6. számának tartalmából

A Honvédségi Szemle 2018/6. száma – tematikus összeállításként – a 2017. novemberben megtartott, *Társadalom és honvédelem* című konferencián elhangzott előadások szerkesztett változatait adja közre. Az utóbbi évek történései ismételten rávilágítottak arra, hogy hazánk fegyveres védelme kiemelt feladat. Az önkéntes tartalékos rendszer létrehozása országunk szempontjából elsődleges, ezért minden olyan tényező, ami ezt a folyamatot támogatja, üdvözlendő. Az önkéntes tartalékos rendszer feltöltése jelenleg is zajlik a Zrínyi 2026 honvédelmi és haderőfejlesztési program részeként. A *Társadalom és honvédelem* című konferencián a különböző szakterületek művelői, kutatói, szakemberei megismerték egymás tevékenységét és munkáját.

Honvédségi Szemle

146. ÉVFOLYAM
2018. SZÁM

A HAZYAR HONVÉDEG KÖZPONTI FOLYÓIRATA

ÉLETKÉPEK

DTJA-60 Gatter munkában
Kollár László
főtörzszászlós

Mikulásfutás a 86-osnál
Makai Orsolya közalkalmazott

Tuzmégnyitás kettes módra
Rácz Tünde

Mi-24 RELOADED
Simon Zoltán zászlós

BOZÓ TIBOR 60. SZÜLETÉSNAPIJÁRA

Kedves Tibor!
Tisztelt Dandártábornok Úr!

Szeretettel köszöntelek ezen a szép napon. A 60. születésnap kiemelkedő esemény az ember életében. Ilyenkor szoktak az emberek mérleget készíteni az életükről. Én legalábbis így tettem. A 60. év fordulópont, átmenet az aktív és nyugdíjas élet között. Mi volt a több? A jó, vagy a kevésbé jó dolgok? Számba veszi ilyenkor mindenki, hogy milyen feladatok vannak még hátra a munkában, a magán- és családi életében.

A közösen elvégzett munka, a Szentendrén eltöltött évek alatt kialakult bennem egy letisztult kép Bozó Tiborról, a katonáról és az emberről. Talán bátorságnak tűnik egy magasabb rendfokozatú katonáról véleményt alkotni. Én már megtehetem, mert semmiféle érdek nem köt a véleményalkotásban. Gondolataimban egy Kazai Barnához hasonló ember képe körvonalazódik, aki példaképem volt, másik négy tábornokkal együtt.

Tábornok lehettél! Meggyőződttem arról, hogy nem érdemtelenül. Kiemelkedő tudással és szervező-készséggel rendelkezel, aki példát mutat mindenkinek. Beosztottaid tisztelnak és szeretnek, nem csak elfogadnak. Felnéznek rád. Segítőkéss embernek ismertelek, akit jó emberismeret is jellemez. Bárki fordul hozzád, igyekszel segíteni. Mindezekkel párosulnak a kiváló vezetői tulajdonságok, a szónoki tehetség. Nyitott vagy Szentendre város és a kistérség felé, ezért sokan szeretnek. Jómagam ezeket a főbb tulajdonságaidat összegeztem. Nyugdíjas katonaként próbáltalak segíteni, ha kérted, a magam

módján és lehetőségeim határai között.

Kedves Tibor!

Nem tudtál volna eredményes lenni biztos családi háttér nélkül, ezért sikerednek a család is részese.

Befejezésül: Mit kívánhatok a következő, legalább negyven évre? Mindenekelőtt jó egészséget, örö-

mökben gazdag hosszú életet, kívánom, hogy boldog és kiegyensúlyozott légkörben teljenek napjaid mind a munkában, mind a családban. Kapd vissza azt a sok jót, amit az emberekkel tettél.

Ezekkel a gondolatokkal köszöntöm a 60. születésnapodon:

Koncz János ny. ezredes
Pilisszentlászló, 2018. 12. 10.

*Az 54-es Kihívása
téli 2019'*

*54 km-es
tájékozódási túrelő
próba*

2019. február 06-07.

Bakony hegység

Menet felszereléssel, térkép alapján, jelentős szintkülönbséggel;

Ellenőrző pontok érintése, ügyességi, szellemi, túléléssel kapcsolatos feladatok;

Emblémázott, a túléléssel kapcsolatos emléktárgy, póló, emléklap.*

*Helyezettől függően!

Jelentkezési határidő: 2019. január 28.

E-mail: 54eskihivas@gmail.com

Outlook: Erdei László zls.

Rendező szerv: MH 54. RE, VHSE, HOSOSZ

Részletek a hivatalos VERSENYKIÍRÁS-ban!

További információ: Vass Tibor őrgy. (+36-30/533-7111)

Gál Tamás ftórm. (+36-30/505-8622)

 Az 54-es kihívás (zárt Facebook csoport)

HUMOR

Megoldás

Kovács őrmester visszaér a nőtlenszálóra a boltból és így szól a szobatársához:

- Főtörzsőrmester úr, drágult a sör! Mi lesz most?
- Ne foglalkozz vele, majd kevesebbet eszünk.

Előléptetés

A parancsnok behívja az egyik beosztottját az irodába.

- Nos, Szabó főtörzsőrmester, ön már négy éve szolgál nálunk. Lövészként kezdte, fél év múlva a századtörzsben kapott beosztást, egy esztendővel később már a zászlóalj hadműveleti altisztje lett, és immár két és fél éve a kiképzési főnökségen dolgozik. Most úgy érzem, már kellően képzett az egység vezénylőzászlósi beosztásához. Mit szól ehhez?
- Köszönöm, ezredes úr.
- Köszönöm? Ez minden, amit mondani tud?
- Jó, akkor köszönöm, apa.

Motiváció

Tóth zászlós a műtőasztalon fekszik és a következőket mondja az operáló orvosnak, aki történetesen a veje.

- Nagyon figyelj oda, fiam, mert ha valami rosszul sült el, és ne adj’ Isten meghalok, akkor anyósod egyedül marad és hozzátok költözik.

Pofátlanság

Novák szakaszvezető felesége verseket olvas. Kis idő múlva berohan a férjéhez, aki éppen meccset néz.

- Képzeld Géza, milyen felháborító dolgot találtam! Valami Johann Wolfgang von Goethe kiadta a versedet, amit tíz éve nekem írtál.

Igazán katonás

Szent Péter fogadja a mennyországba újonnan érkező férfiakat, majd megszólal.

- Üdvözlök mindenkit. Most szétválasztjuk a papucsférjeket és az igazi férfiakat. Papucsok jobbra, igaziak balra!
- Fél óra múlva visszatér és meglepődve látja, hogy mindenki a papucs oldalán áll, kivéve Balogh szakaszvezetőt. Meg is kérdi tőle:
- Maga, hogy került ide?

- Alázatosan jelentem, nekem azt mondta a feleségem, hogy ide álljak.

Türelmetlenség

Oraveczi tizedes elmegy a gyengélkedőre, mert bedagadt a lába. A felcser megvizsgálja, majd a kezébe ad egy nagy szem tablettát.

- Várjon egy kicsit, hozok vizet! – mondja a felcser és kimegy a szobából. A tizedes azonban türelmetlen, hamar megunja a várakozást. Nagy nehezen odasétál az ivócsaphoz és beveszi a tablettát. Ezután visszatér a felcser egy jó nagy vödör vízzel.
- Na, tizedes, most akkor feloldjuk a tablettát, aztán ebben áztassa a lábát 45 percig.

Kemény munka

Hajnal négykor az asszony arra ébred, hogy Süveges törzsőrmester becsapja a bejárati ajtót, aztán hallja, amint szuszogva mászik felfelé lassan a lépcsőn. Lekiabál neki:

- Te meg mit csinálsz itt ilyenkor?
- Próbálok felcipelni egy hordó sört.
- Hagyd csak lenni a konyhában!
- Nem tudom, drágám, már megittam.

*Válogatta: Tigyi István Zsolt
főtörzszászlós*

TÖRTÉNELMI VISSZATEKINTÉS

Eljött az utolsó roham

1 Irány az arcvonal! A kézigránátok, a fegyverzet, a lelkesedés és a lendület mind együtt vannak. (Galgahévíz)

2 Rohamra felkészülni... Az ellenséget kémelve (s talán a megbékélést remélve) még egy utolsó körbetekintés a tájon. (Endrőd)

3 Előre! S a trombita harsog, a zászlónk lobog; bajtárs, kardot ránts és gyerrünk az ellenségre! (Cegléd)

4 A végső csata is eldőlt... Az ágyú, a lobogó és a harcos tekintete is jelzi: eljött hát a vég! Az utókor pedig emlékezik. (Fót)

